

PËRMIRËSIMI I SIGURISË SË GJYKATAVE SHQIPTARE

Forcimi i Efijçencës së Sistemit të Drejtësisë në Shqipëri (SEJ II)
Program i Përbashkët midis Bashkimit Evropian dhe Këshillit të Evropës

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

« Opinionet e shprehura në këtë udhëzues janë përgjegjësi e autorëve dhe nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht politikën zyrtare të Këshillit të Evropës.

Të gjitha kërkesat për riprodhim apo Përkthim të të gjithë këtij dokumenti apo pjesëve të caktuara të tij duhet t'i adresohen Drejtorisë së Komunikimit (F-67075 Strasbourg Cedex or publishing@coe.int). Të gjitha korrespondencat e tjera në lidhje me këtë dokument duhet t'i adresohen CEPEJ (CEPEJ@coe.int).

Ky publikim nuk është reduktuar për korrigjimin e gabimeve drejtshkrimore apo gramatike.

© Këshilli i Evropës, shkurt 2019

Botuar nga «Maluka», Tiranë 2019
web:malukaprint.com
email:info@malukaprint.com

© Këshilli i Evropës, 2019

Përmbajtja

A. GJENDJA AKTUALE	5
A. 1. VIZITAT	5
A. 1.1 Gjykata e Rrethit Berat	5
A. 1.2 Gjykata e Rrethit Fier	13
A. 1.3 Gjykata e Rrethit Elbasan	22
A. 1.4 Gjykata e Rrethit Kavajë	39
A. 1.5 Prokuroria e Rrethit Tiranë	52
A. 1.6 Gjykata Civile e Rrethit Tiranë	65
A.2. VLERËSIMI I NIVELIT TË SIGURISË SË GJYKATAVE NGA PERSPEKTIVA E DISKUTIMEVE TË TRYEZËS SË RRUMBULLAKËT TË MARSIT DHE MAJIT 2018	73
A. 2.1 Diskutimet e tryezës së rrumbullakët të marsit 2018	73
A. 2.2 Diskutimet e tryezës së rrumbullakët të majit 2018	76
A. 3 KONSTATIME NË LIDHJE ME ORGANIZIMIN	78
B. REKOMANDIME	81
B.1 MIRATIMI I NJË POLITIKE PËR SIGURINË E OBJEKTIT/SIGURINË NË PUNË	81
B. 1.1 Planifikimi	81
B.1.2 Zbatimi i politikës	82
B. 1.3 Kontrolle dhe masa korrigjuese	86
B.2 VENDOSJA E STANDARDEVE BAZË TË SIGURISË	88
B.2.1 Kufijtë e objektit	88
B.2.2 Siguria në ambientet e brendshme	90
B. 2.3 Zona publike	90
B.2.4 Zonë e sigurt publike	91
B.2.5 Zona administrative	91
B.2.6 Zona e kufizuar	91
B.2.7 Zona e pritjes për të pandehurit e burgosur/paraburgosur/ndaluar	92
B.2.8 Banka e sigurt e të pandehurit në sallën e gjyqit	92
B.2.9 CCTV	92
B.2.10 Personeli i sigurisë	94
B.2.11 Pikat e inspektimit dhe kontrollit	95
B.2.12 Aksesi	96
B.2.13 Detektorët walk-through	98
B.2.14 Planifikimi i mbrojtjes lokale dhe i sigurisë	99
B.2.15 Mjetet e vlerësimit dhe menaxhimit	100

B.2.16	Metodat dhe teknologjitë e sigurisë	100
B.2.17	Monitorimi në distancë	103
B.2.18	Komunikimi dhe përcaktimi i vendndodhjes	103
B.3 MIRATIMI I NJË POLITIKE PRONASH TË PALUAJTSHME PËR AMBIENTET E GJYKATËS		104
<hr/>		
B.3.1	Njohja e situatës së pronave tëpaluajtshme	104
B.3.2	Analiza e aktivitetit të ardhshëm	105
B.3.3	Vlerësimi një tabelle reference shifrash për hapësirën e nevojshme teorikisht	106
B.3.4	Hartimi i njëmaster plani për një pronë të paluajtshme	106
B.3.5	Zgjedhja: ndërtim apo rinovim	106
B.3.6	Pikat kryesore në konstruksionin dhe rinovimin e gjykatave	109
B.3.7	Përfshirja e perspektivave të zhvillimit të godinave	114
B.3.8	Programimi i riparimeve madhore dhe punës zëvendësuese	115
B.4 MIRATIMI I NJË POLITIKE TË SIGURISË NGA ZJARRI		115
<hr/>		
B.4.1	Parimet	115
B.4.2	Konstatimet	115
B.4.3	Masat për sigurinë ndaj zjarrit	117
B.5 PËRMBLEDHJE E VEPRIMEVE TË PROPOZUARA PËR T'U ZBATUAR		121
<hr/>		
B.5.1	Rekomandime organizative	121
B.5.2	Zbatimi i politikave për sigurinë	122
B.5.3	Zbatimi i politikës së ndërtesave	123
B.5.4	Zbatimi i një politike për sigurinë nga zjarri	123
B.5.5	Rekomandime teknike	124

A. Gjendja aktuale

A. 1. VIZITAT

A. 1.1 Gjykata e Rrethit Berat

Pjesa e përparme e gjykatës, Rruga Antipatrea

E ndërtuar në vitet 1970, ndërtesa e gjykatës ishte rindërtuar në vitin 1997 pas djegies dhe fasada është rinovuar në vitin 2014. E vendosur në qendër të qytetit në rrugën e ngarkuar Antipatrea, gjykata është lehtësisht e arritshme dhe ka një sipërfaqe të kateve ekzistuese prej 720m². Nuk ka parkim të sigurt makinash për stafin e gjykatës, të cilët i lënë makinat në rrugë ose përdorin transportin publik. Mungesa e parkimit dhe fakti që stafit i duhet të parkojë direkt në rrugë mund të jetë e dëmshme e madje edhe rrezik i madh për sigurinë e tyre.

Kjo ndërtesë dy-katëshe (kati përdhes dhe kati i parë) ka një bodrum dhe është projektuar në mënyrë shumë tradicionale, pa kufizime për përdoruesit.

Periferinë e ka shumë të ngushtë për shkak të distancës së vogël midis mureve të ndërtesës dhe kangjellave.

Pjesa e prapme e ndërtesës, pjesërisht e mbjellë me pemë
Gardh midis gjykatës dhe një ndërtese private

Kangjellat në pjesën e përparme

Kangjella të vendosura mbi një mur të ulët guri, në anën e majtë të gjykatës

Hapësirë e ngushtë lehtësisht e kalueshme midis
kangjellave të hapura dhe hyrjes së gjykatës

Dritaret

Dritare të mbrojtura të dhomës së regjistrave/
dokumentacionit

Dritare të pambrojtura të sallave të gjykatës

Dritare e mbrojtur e një dhome gjyqtari
në katin përdhes

Dritare që shikon nga një oborr privat çimentoje

Disa dritare në katin përdhes dhe në katin e parë janë të pajisura me shufra hekuri, të cilat ofrojnë mbrojtje të arsyeshme nga hyrjet e paautorizuara për sa kohë janë ndjekur udhëzimet për këtë qëllim, sidomos sa i përket materialit të zgjedhur për këtë lloj mbrojtjeje. Dritaret e mbrojtura nuk kanë asnjë lloj sistemi elektronik për diktimin e hyrjeve të paautorizuara si për shembull sensorë ose detektorë.

Hyrja e vetme

Hyrja e vetme për në gjykatë

Me dalje të drejtpërdrejta në rrugën Antipatrea, hyrja e vetme e gjykatës përdoret nga çdo person që viziton gjykatën; që nga anëtarë të publikut që kërkojnë informacioni e deri tek ata që shoqërojnë të pandehurit për në seancat gjyqësore. Gjyqtarët, stafit administrativ, zyrtarë të gjykatës, policët dhe përmbaruesit – të gjithë praktikuesit dhe përdoruesit e gjykatës – hyjnë dhe dalin përmes kësaj dore prej xhami me dy kanata, nga të cilat vetëm njëra qëndron e hapur gjatë orarit të hapjes. Edhe pse ngjitur me rrugën, hyrja nuk ka asnjë lloj mbrojtjeje, si blloqe betoni apo pemë të mbjella që ofrojnë të paktën një pengesë periferike. Hyrja nga jashtë ka video-sensorë të vendosur direkt mbi të.

PJESA E BRENDSHME

a) Kontrolli i aksesit të publikut: Pritja

Holli i pritjes

Kërkesa për dokumentacion

Kushdo që hyn në ndërtesë i nënshtrohet thjesht një monitorimi vizual nga polici i pranishëm gjatë orarit të hapjes dhe shoqërohet nga një anëtar i stafit të gjykatës përgjegjës për të orientuar qytetarët ose për t'i shoqëruar ata në zyrat e gjyqtarëve ose nëpër departamente të ndryshme. Edhe pse e pajisur me një tavolinë pritjeje (jo të sigurt), shërbimi i pritjes dhe kontrollit është sipërfaqësor, jokonsistent e madje edhe burim potencial rreziku, duke pasur sidomos parasysh që nuk ka detektorë metali apo ndonjë ndarje midis rrugëve të hyrjes dhe daljes.

Çdo person në holl ka akses të lirë për në sallat e gjyqit të çështjeve penale që ndodhen menjëherë pas tavolinës së pritjes në të djathtë, si dhe ka mundësi të shkojë në sportelet e përdoruesve të gjykatës për të kërkuar informacione ose dokumente, mund të kalojë në korridorin që tëçon në zyrat e punonjësve të ndryshëm të gjykatës dhe në zyrat e gjyqtarëve, të marrë shkallët për në katin e parë dhe që të gjitha këto pa asnjë lloj kufizimi fizik. Poshtë shkallëve, përballë hollit, ndodhet dhoma e sistemit të serverëve dhe pajisjeve CCTV, e cila është ngjitur me dhomën e regjistrave/dokumentacionit.

b) Sallat e gjyqit

Salla e gjyqit në katin përdhes

Salla e gjyqit në katin përdhes

Banka e të pandehurit në formë kafazi me shufra hekuri

Kjo sallë gjyqi, e cila ndodhet direkt mbrapa tavolinës së pritjes në korridor, nuk ofron garanci të mjaftueshme për sigurinë e palëve të ndryshme në proces: nuk ka asnjë lloj mbrojtjeje nga hyrjet e paautorizuara në dritaret e mëdha dhe në derë; ka vetëm një hyrje për publikun, gjyqtarët, shoqëruesit e të pandehurve dhe avokatët; banka e të pandehurit nuk është në përputhje me standardet.

Salla e gjyqit në katin e parë

Tavolina e gjyqtarëve

Pjesa e publikut

Kjo sallë e dytë gjyqi, e cila e ka hyrjen direkt në sheshpushimin e katit tëparë, ndodhet direkt mbi sallën e parë. Njësoj si ajo, ajo nuk përmbush asnjë prej kërkesave të sigurisë të domosdoshme për zhvillimin si duhet të proceseve penale, ashtu sikurse edhe salla e parë e gjyqit. Sipas raportit të ekspertit lokal të sigurisë, janë edhe dy salla të tjera gjyqi, por nuk ishte e mundur që këto salla të vizitoheshin.

a) Lëvizja e shoqëruesve të tëparaburgosurve

Mbërritja e një të paraburgosuri të shoqëruar nga policia në hyrjen e vetme të gjykatës

Një eskortë policie, duke shoqëruar një tëparaburgosur me pranga në duar duke hyrë në gjykatë përmes hyrjes së saj të vetme dhe duke kaluar mes shumë njerëzve që hyjnë e dalin nga gjykata. Ky është një shembull i përsosur i një lëvizjeje jo të sigurt të shoqëruesve të të paraburgosurve. Brenda në gjykatë, nuk ka asnjë zonë që të mundësojë ruajtjen e të paraburgosurve nga shoqëruesit e policisë për të shmangur çdo rrezik arratisjeje nga të paraburgosurit apo për ta veçuar këtë kategori nga fluksi i kategorive tjetra të njerëzve.

b) Hapësira e brendshme e ndërtesës

Korridori në katin përdhes

Korridori në katin e parë

Nga korridori i katit përdhes, në korridoret e të dyja kateve të ndërtesës mund të hyjë kushdo lirisht. Në të gjitha zyrat e gjykatës mund të hyhet pa asnjë lloj kufizimi.

Dhomë gjyqtari: çelësa tëlëna në derë

Zyrat e gjyqtarëve dhe të stafit administrativ ndodhen në të dy katet. Gjyqtarët zhvillojnë rregullisht seanca në zyrat e tyre, të cilat për shkak se janë të ngarkuara, nuk mund të garantojnë asnjë lloj sigurie gjatë intervistave apo gjatë konfrontimeve mes palëve para gjykatës. Sipas një burimi, gjatë njëres prej këtyre seancave ka ndodhur një incident serioz që ka shkuar deri në nxjerrjen e armëve të zjarrit (!). Disa nga zonat administrative janë të pajisura me mbrojtëse dritaresh, por asnjëra prej tyre nuk ka mbrojtje elektronike. Mbrojtja e vetme mekanike e zyrave konsiston në kyçe që përdoren për dyert. Megjithatë, do të ishte e nevojshme të dihej nëse këto zyra mbyllen normalisht nga përdoruesit e tyre në fund të ditës apo gjatë mungesës së tyre.

Dhoma e regjistrave

Kasafortë në dhomën e regjistrave/dokumentacionit

E ndodhur në katin përdhes, ngjitur me dhomën e serverëve dhe CCTV, dhoma e regjistrave/dokumentacionit ka një dritare të mbrojtur me njërrilë metalike, si edhe me shufra hekura të vendosura nga jashtë. Nuk ka asnjë mbrojtje elektronike.

Dhoma e kamerave (CCTV)/serverëve

Monitorues CCTV

Raft serverësh

E vendosur përballë hollit, kjo zonë delikate përmban monitorin CCTV dhe një raft serverësh. Kjo dhomë e vogël ndriçohet nga një dritare e mbrojtur me shufra hekuri.

E njëjta dhomë përdoret për të mbajtur pajisjet IT dhe pajisje të ndryshme zyre.

c) Siguria e gjykatës

1. Menaxhimi i sigurisë

Më 13 prill 2017, Gjykata e Rrethit të Beratit ka nënshkruar një kontratë publike për sigurinë fizike dhe për shërbimin e rojës me roje sigurie private me kompaninë AEK Security Shpk, me seli në ish-kombinatit tekstil të Beratit, përfaqësuar nga menaxheri i saj, zoti Arben Kazazi. Sipas informacioneve verbale të marra gjatë vizitës në terren, kjo firmë sigurie është përgjegjëse për sigurinë në të gjithë perimetrin e gjykatës. Aty është i pranishëm një roje private sigurie nga ora 4 e pasdites deri në orën 8 të mëngjesit. Termat e kontratës nuk specifikojnë detyrimet e firmës së kontraktuar (Klauzola 8 e kontratës), sidomos sa u përket shërbimeve të ofruara dhe aftësive që kërkohet të kenë rojet e punësuar private të sigurisë. Në gjykatë është i pranishëm një efektiv policie nga ora 8 e mëngjesit deri në orën 4 të pasdites, i cili është kryesisht përgjegjës për zonën e hyrjes.

2. Rregullorja e sigurisë së gjykatës

Sipas informacioneve të marra, gjykata ka hartuar rregulloren e saj të sigurisë, por ne nuk mundëm të njihemi me përmbajtjen e saj.

CCTV

Gjykata është e pajisur me shtatë kamera analoge me ngjyra të instaluara brenda gjykatës dhe nëperimetrin e ndërtesës.

Video-sensor në pjesën e pasme të ndërtesës

Video sensor në korridorin e regjistrave/serverëve

Këto shtatë kamera janë të lidhura me një regjistruer digjital dhe shihen në një monitor të vetëm (shtatë ushqyes kamerash) në zyrën e menaxherit të IT. Për të parë imazhet e regjistruara mund të japë leje vetëm kryetari i gjykatës, por ne nuk patëm mundësi të mësonim se për sa kohë ruhen këto regjistrime.

Siguria nga zjarri

Siguria nga zjarri konsiston në disa fikësezjarri, disa prej të cilave nuk janë testuar dhe as nuk janë ruajtur rregullisht. Duke pasur parasysh historikun e kësaj ndërtese, mjetet për shuarjen e zjarrit janë qartësisht të pamjaftueshme sa i përket planifikimit.

A. 1.2 Gjykata e Rrethit Fier

PERIFERIA

Hyrja për në parkimin e makinave

Ndërtesë private që gjendet përballë hyrjes së gjykatës në pjesën e brendshme

Kjo gjykatë dykatëshe është ndërtuar në vitin 1985 dhe gjendet në qendër të qytetit. Ajo rrethohet nga ndërtesa private dhe godina nga tre në pesë katëshe. Hyrja kryesore gjendet në një rrugë qorre, menjëherë pas një ndërtese private disakatëshe. Sipas informacionit të marrë, në vitin 1997 në këtë gjykatë ka pasur trazira, të cilat kërkuan ndërhyrjen e gardës civile. Duhet të theksojmë faktin se kjo ndërtesë e vjetër përdoret jo vetëm nga shërbimi gjyqësor (gjykatësit), por edhe nga shërbimi i ndjekjes penale (prokurorët). Në vitin 2014, në ndërtesë u bënë zgjerime për pjesët që përdoren nga shërbimet publike. Gjykata nuk ka bodrum, dhe është e pamundur të shtosh një të tillë sepse ndërtesa është shumë e vogël.

PERIMETRI

Hekurat e dyfishtë me pamje nga rruga

Hyrje për personat me aftësi të kufizuar del në rrugë kryesore

Mur në anën e parkimit

Muret e ndërtesës, të cilat janë të mbushur me kondicionerë dhe kablllo elektrikë të çorganizuar, kanë dritare që nuk kanë asnjë masë mbrojtëse. Disa prej tyre janë siguruar me kangjella, por të tjerat nuk kanë asnjë detektor elektronik për hyrjet me forcë, por përdorin detektorë manualë siç janë sensorët apo detektorët.

Kangjellat metalike me majë të mbrehet që rrethojnë gjykatën e ndajnë gjykatën nga rruga kryesore. Fakti që ato janë të ulëta dhe që atje ka pemë të shumta, si edhe mungesa e CCTV-së lejon futjen lehtësisht të keqbërësve.

PARKIMI I MAKINAVE

Hyrja e parkimit të makinave me derë që hapet në mënyrë manuale

Parkim falas për të gjithë

Ndarja e murit me një pronë private

Departamenti i përmbarrimit

Në këtë parkim arrihet përmes një rruge qorre jo të sigurt. Parkimi mbyllet përmes menjë derë me rrotullim manual. Gjatë ditës, atje mund të futesh lirisht. Pas orës 16.00, porta ruhet nga një roje nga një kompani private. Duhet të theksojmë se është e mundur të futesh në hyrjen kryesore të gjykatës përmes hyrjes së parkimit, e cila përdoret nga të gjithë përdoruesit e gjykatës, oficerët e gjykatës, si edhe nga eskortat me të burgosurit. Në këtë zonë parkimi nuk ka zona të shënuara, gjë që bën që parkimi të përdoret nga shumë njerëz, përfshi këtu edhe nga zyrtarët e departamentit të përmbarrimit. Në hyrje nuk kryhen kontrole të makinave, dhe autoritetet përgjegjëse nuk kanë caktuar vende të posaçme parkimi.

PJESA E BRENDSHME

Kontrolli i aksesit të publikut: Pritja

Roje private sigurie në hyrje të parkimit të makinave

Hyrja për publikun dhe për personat me aftësi të kufizuara

Hyrja e publikut dhe kontrolli / Dalja

Hyrja me kod numerik

Të gjithë, pavarësisht pozicionit apo zyrës, përdorin këtë hyrje për tu futur në gjykatë. Gjatë orëve që gjykata është hapur, nga ora 08.00 deri në 16.00, hyrja ruhet nga një oficer policie, i cili është përgjegjës për hyrjet dhe bën kontrollin përmes një detektori metalik. Hyrja e ngarkuar dhe e ngushtë dhe hapja/mbyllja e derës e zgjidhur me një hyrje të veshur me xham (*airlock*) është e prirur të shkaktojë përplasje dhe debate, duke pasur parasysh lëvizjen e madhe të njerëzve.

Hyrja me kod numerik përdoret për të hapur dhe mbyllur derën e godinës veçanërisht jashtë orëve zyrtare. Kjo hyrje është pajisur me sensorë video, imazhet e së cilës mund të shihen në një monitor në zyrën e kreut të gjykatës. Pasi ka kaluar këtë hyrje, një person është i lirë të shkojë në të dy katet e ndërtesës.

Nuk ka një zyrë informacioni për publikun që të ofrojë udhëzime për në departamentet dhe zyrat e ndërtesës dykatëshe.

Sallat e gjykimit

Salla e gjykimi për çështje penale

Hyrja për gjyqtarët dhe shoqëruesit

Qelia e qelqit

Galeria e publikut

Korridori për në hyrjen kryesore

Kjo sallë gjyqi, e vendosur në katin e parë menjëherë pas hyrjes kryesore, ka një qeli qelqi, e cila gjendet pranë murit të qelqit nga ana e rrugës kryesore. Salla e gjyqit dhe qelia e qelqit nuk duken nga rruga vetëm falë një grille të thjeshtë. Qelia ka karrige plastike, të cilat nuk janë të ngjitura në dysheme. Pjesa e përparme është e hapur për të lejuar komunikimin oral mes të pandehurit dhe avokatëve. Qelia hapet direkt në sallën e gjyqit, ku është i pranishëm edhe publiku. Edhe eskortat me të burgosurit apo të pandehurit përdorin të njëjtën hyrje si gjykatësit dhe stafi administrativ. Nuk ka asnjë ndarje që të udhëzojë se ku ecën njëra palë e ku tjetra.

Sallë gjyqi pa një qeli të mbyllur

Kjo sallë gjyqi e dytë gjendet në katin e parë, shumë pranë sallës së parë. Ajo nuk ka një qeli të mbyllur. Ajo ka dy hyrje të ndara, gjë që lejon që gjykatësit dhe publiku të futen nga dy hyrje të ndryshme. Megjithatë, gjykatësit përdorin korridorin kryesor të ndërtesës, ku kalojnë të gjitha palët që vijnë në gjykatë. Një dritare e madhe, e cila nuk ka asnjë masë mbrojtëse apo objekt që nuk lejon shikimin në anën tjetër, i lejon kalimtarët në rrugën publike të shohin seancat.

Salla e gjyimit për çështje civile

Salla e tretë e gjyqit, e cila gjithashtu gjendet në katin e parë, përdoret kryesisht për dëgjesa civile. Ka vetëm një hyrje nga korridori kryesor për në këtë dhomë të vogël, ku gjykatësit qëndrojnë të ulur në skajin më të largët. Pas kurrizit të tyre gjendet një dritare e madhe, e cila ka të njëjtat karakteristika si në sallën e dytë të gjyqit. Gjykatësit dhe asistentët gjyqësorë nuk kanë asnjë dalje emergjence në rastin e kryerjes së veprimeve dashakeqe.

Korridori

Derë e mbyllur që ndan zonën e gjyqësorit nga ajo e ndjekjes penale

Sipas informacionit të siguruar, në korridorin e katit të parë, i cili është i hapur për të gjithë, pa asnjë lloj pengese në akses, mund të shkohet nga hyrja kryesore, si edhe nga një hyrje dytësore, e cila është e kufizuar për personelin e gjykatës. Një derë dyshe asimetrike e ndan korridorin në dy pjesë, duke ndarë kështu zonën

e gjyqësorit nga ajo e ndjekjes penale (të cilën nuk e kemi vizituar!). Përveç një sistemi mekanik standard të mbylljes, dera mbyllet nga një shul, i cili sigurohet me një drrn, i cili nuk përshtatet aspak me llojin ekzistues të derës.

Sipas informacionit të siguruar, kjo derë hapet dhe mbyllet nga një sistem sigurie numerik, i cili përdoret vetëm gjatë ditës.

Zonat delikate

Dhoma e gjyqtarit

Dhoma e një gjyqtari në katin e parë

Zyrat e gjykatësve nuk janë aspak të përshtatshme për këtë funksion. Zyra që ne vizituam ishte shumë e vogël dhe nuk ofronte asnjë garanci as për gjyqtarin dhe as për individët që ai pret në zyrë. Sipas gjyqtarit që punon në këtë zyrë, në këtë hapësirë të kufizuar ai mund të presë deri në tetë persona. Kjo zyrë e ka daljen në korridorin qendror, ndodhet përballë sallës së gjyqit dhe pranë dhomës së pritjes, e cila identifikohet si një zonë administrative sensitive. Zyra është lehtësisht e aksesueshme nga kushdo që gjendet brenda ndërtesës së gjykatës.

Zona e pritjes

Qelia e pritjes

Zona e vetme e pritjes gjendet në katin e parë, pranë zonës së hyrjes së publikut, dhe përbëhet së gjyqit nr. 1. Kjo zonë është thjesht një qeli e rrethuar plotësisht (përfshi këtu edhe tavanin), e ndërtuar brenda një dhome. Një dritare me hekura del nga zona e parkimit. Qelia është e pajisur me karrige plastike, të cilat nuk janë të fiksuara në dysheme. Dera e saj e vetme, njësoj si gjithë të tjerat, ka vetëm një dryn.

Pasi kalojnë zonën e receptionit, eskortat i shoqërojnë të pandehurit në këtë qeli, e cila mund të akomodojë disa njerëz. Sipas informacionit të siguruar, gjatë kohës së këtyre zhvendosjeve, pasi kalojnë zonën e pritjes dhe gjatë kohës që kalojnë në korridor apo kur futen në sallën e gjyqit, ndodhin aksidente (dhunë fizike apo dhunë verbale).

Siguria e gjykatës

1. Menaxhimi i sigurisë

Në vitin 2012, gjykata e rrethit të Fierit firmosi një kontratë publike për sigurinë fizike dhe shërbimet e sigurisë nga rojet private me një kompani private. Sipas informacionit të mbledhur gjatë vizitës në këtë gjykatë, kjo kompani sigurie është përgjegjëse për sigurinë rreth perimetrit të gjykatës. Ndërkohë, nga ora 16.00 deri në orën 08.00 të ditës së ardhme atje është pranishëm një roje private. Kushtet e kontratës nuk janë të mirëpërcaktuara, veçanërisht në lidhje me shërbimet që ofrohen dhe aftësitë që duhet të kenë rojet private që janë punësuar. Dy policë janë të pranishëm në gjykatë nga ora 08.00 deri në orën 16.00. Njëri prej tyre është përgjegjës për hyrjen kryesore, ndërsa tjetri për të parë njerëzit përmes detektorit metalik.

2. Rregullorja e sigurisë së gjykatës

Sipas informacionit të siguruar, gjykata ka hartuar rregulloren e vet, por ne nuk mundëm të siguronim një kopje të saj. Megjithatë, cilido person që takon një gjyqtar duhet të dorëzojë mjetet e identifikimit te receptioni. Më pas, personi shoqërohet nga sekretari/sekretarja e gjykatësit.

Kamerat e sigurisë CCTV

Që nga viti 2017, gjykata është pajisur me 14 kamera analoge me ngjyra, të cilat janë instaluar brenda dhe përreth perimetrit të godinës. Ato kanë kapacitet për të regjistruar deri në pesë ditë.

Kamera në cep të parkimit dhe në hyrjen e këmbësorëve

Kamera në korridor, pranë hyrjes dytësore dhe hyrjes në zonën e ndjekjes penale

Kamera në korridorin e zonës së ndjekjes penale dhe pranë hyrjes tjetër

Kamera e jashtme pranë hyrjes së publikut

Këto katërbëdhjetë kamera janë lidhur me një regjistruer dixhital dhe shikohen në një monitor të vetëm (me 14 ekrane) në zyrën e kryetarit të gjykatës

Në gjykatë nuk ka asnjë person përgjegjës për anën teknike të sistemeve të ndryshme që janë instaluar, si për shembull, kamerat e sigurisë CCTV dhe sistemi i alarmit në rastin e hyrjeve me dhunë. Na u tha se një pjesëtar i personelit është caktuar oficer sigurie për sistemet e teknologjisë së informacionit.

Siguria nga zjarri

Masat e marra përbëjnë vetëm disa fiksime zjarri, disa prej të cilave nuk janë testuar rregullisht dhe nuk janë mirëmbajtur. Duke marrë parasysh historinë e kësaj ndërtese, pajisjet për fikjen e zjarrit janë projektuar në mënyrë të papërshtatshme. Nuk zhvillohen teste për shpëtimin nga zjarri. Mesa duket, rregullat kryesore për sigurinë ndaj zjarrit neglizhohen, siç edhe shihet nga dera e mbyllur me çelës mes gjykatës dhe zonës së prokurorëve!!

A. 1.3 Gjykata e Rrethit Elbasan

Gjykata Elbasan, ndërtesa përballë

Godina është rinovuar plotësisht kohët e fundit dhe në tështë sistemuar administrata dhe prokuroria. Godina 5-katëshe ka edhe bodrum që përdoret për parkimin e automjeteve të gjyqtarëve dhe personave të tjerë të autorizuar. Një pjesë e bodrumit është e rezervuar për furgonat e shoqërimit dhe ka zonë emergjence.

Periferia

Gjykata ndodhet në qendër të qytetit, pa mbrojtje në perimetrin e saj, sidomos nga rruga. Nuk janë marrë masa për të ndaluar parkimin e mjeteve që mund të përbëjnë kërcënim për gjykatën.

Kangjellat e përparme

Muri ndarës me prokurorinë

As kangjellat në bazë betoni në pjesën e përparme të godinës (nga rruga) dhe as muri rrethues prej çimentoje që e ndan nga me një pronë private (nga ana e prokurorisë), nuk ofrojnë shumë mbrojtje ndaj hyrjeve të paautorizuara. Edhe pse shënojnë qartë kufijtë e gjykatës, nuk janë të mjaftueshme për të ndaluar

kapërcimin e tyre nga persona keqberës në secilin drejtim. Kangjellat dhe muri kapërcehen kollaj, sepse janë shumë të ulët, e për më tepër, nuk kanë sistem elektronik detektimi apo tela me gjemba/përthyerje të kangjellave në lartësi për të penguar depërtimin.

Perimetri

Dritaret

Disa dritare me hekura të hollë vertikale që hollohen përgjatë lartësisë

Të gjitha dritaret janë prej xhami, që supozohet të sigurojnë izolim termik, por nuk është xham i sigurt. Disa dritare janë të pajisura me hekura vertikale në pjesën e jashtme për zbukurim. Ato hapen nga poshtë lart me drejtim përjashta. Asnjë dritare nuk ka sistem automatik detektimi me sensorë apo detektorë.

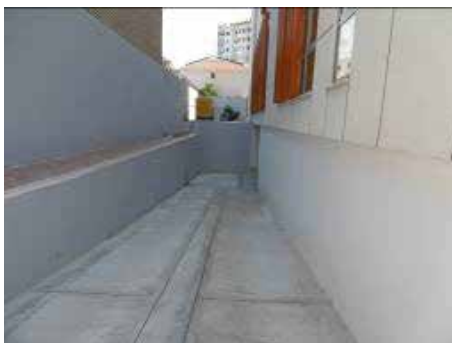
Hyrjet

Kjo gjykatë ka katër hyrje:

- Hyrja për shoqëruarit dhe për automjetet e autorizuara
- Hyrja e publikut në gjykatë
- Hyrja e publikut në prokurori
- Hyrja për stafin, gjyqtarët, prokurorët dhe individët e autorizuar

Kabinë xhami në hyrje të shoqëruesve për parkimin e automjeteve

Rampa e parkingut të automjeteve

Kjo hyrje për në parkingun e automjeteve është e mbyllur me një derë metalike, që lejon të shohësh përtej, e cila ruhet nga një efektiv policie nga ora 8:00 deri 16:00 dhe pas këtij orari, nga një roje i firmës private të sigurisë fizike. Ky rojë ka një kabinë xhami pa ndonjë alarm apo pajisje mbrojtëse

Hyrja për në gjykatë për publikun

Hyrja kryesore për në gjykatë për publikun

Përdoruesit e gjykatës futen përmes një hyrjeje kryesore pas disa shkallëve pa parrmak, i cili, nga e majta, lejon akses të kollajtë majtas për te zona e parkimit dhe te zona e ndalimit për shoqëruesit me të pandehur. Në krye të shkallëve, para dverve të gjykatës, çdo person që dëshiron të dorëzojë një dokument apo të kërkojë një të tillë (p.sh. vendim gjykate), mund të shkojë te sporteli në të djathtë. Ata nuk i nënshtrohen asnjë kontrolli.

Hyrja e publikut në prokurori

Hyrja e përdoruesve të gjykatës për në prokurori

E ndodhur më vete nga hyrja e gjykatës, hyrja e përdoruesve të gjykatës në pasuri bëhet lehtësisht që nga rruga, pa asnjë lloj pengese.

Hyrja për stafin, gjyqtarët, prokurorët dhe individët e autorizuar

Hyrja për individët e autorizuar nga rruga publik

Korridori nga hyrja e kontrolluar për individët e autorizuar

Kjo hyrje, që ndodhet përballë me hyrjen e shoqërimit dhe parkingut në bodrum, mbyllet me një portë rrëshqitëse me hekura të të njëjtës lartësi dhe lloj si ato të kangjellave. Një kabinë xhami nën strehën e ndërtesës nuk ka personel sigurie, por ndoshta përdoret natën nga roja i firmës private të sigurisë. Çdo person i autorizuar që disponon kartë hyrjeje, mund të futet në korridorin e katit përdhës dhe të shkojë te shkallët qetë çojnë në katër katet e tjera.

Pjesa e brendshme

Bodrumi

Rampa e aksesit në parking

Pjesa e parë e parkimit të makinave

Pajisje të ndryshme të lëna në hyrje të parkingut

Pjesa e dytë e parkimit të makinave, me një ashensor me akses të kontrolluar për në prokurori

Bodrumi ka një parking të madh kryesisht për gjyqtarët dhe prokurorët. Përdoret edhe nga automjetet e shoqëruesve me të pandehurit që të arrijnë në zonën e pritjes në këtë kat, bashkë me një dhomë shumëfunksionëshe që përdoret, ndër të tjera, për ruajtjen e provave materiale. Hyrja te bodrumi nuk është e mbrojtur me derë rrotulluese; zona e parkingut është pjesërisht e mbuluar me kamera sigurie, por jo me alarm kundër hyrjeve të paautorizuara.

Kontrolli i aksesit të publikut: Pritja

Kontrolli i qytetarëve që hyjnë në gjykatë kryhet nga një pjesëtar i administratës që vepron si rojë sigurie dhe caktohet nga kryetari i gjykatës. Kushdo që hyn apo del kalon përmes njëdere me detektor metalesh. Pak më tutje nga hyrja, oficeri administrativ ka një kasafortë, në një zonë posaçërisht për këtë qëllim, për të ruajtur sendet e rrezikshme që iu gjenden individëve gjatë kontrollit.

Pasi kalon nga ky kontroll, përdoruesi i gjykatës mund të shkojë në sallat e gjykatës (dy në katin përdhes dhe dy në katin e parë). Sipas informacionit të marrë, incidentet thjesht shënohen, por nuk regjistrohen zyrtarisht.

Hyrja në zonat e tjera në kate të ndryshme bëhet me kontroll dhe nuk lejohet për personat e paautorizuar. Personeli dhe gjyqtarët kanë një ashensor me akses të kontrolluar për të arritur te zyrat në katet më lart (kati i tretë dhe i katërt).

Aksesi i sigurt në zonat administrative duket se lë pak për të dëshiruar, nisur nga problemet e vazhdueshme me sistemin e kartave/lexuesve, prandaj kontraktori mban një sasi rezervë, sipas informacioneve që kemi.

Sallat e gjyqit

Salla e gjyqeve penale në katin përdhes, ka një kabinë plotësisht të rrethuar me xham. Gjyqtarët dhe stafi administrativ kanë një hyrje të veçantë nga hyrja e publikut.

Kjo sallë gjyqi është e vetmja e pajisur me derë me kyç.

Çelësat e lënë në bravën e derës që të çon te kabina prej xhami

Pamje nga kabina prej xhami dhe sala e gjyqit

Mikrofoni dhe hapësira për shkëmbimin e shkresave / dokumenteve

Karrige të fiksuara për të burgosurit dhe shoqëruesit

Një rrugë e dedikuar për shoqëruesit me të pandehurit ofron akses të drejtpërdrejtë në këtë kabinë të vogël xhami me pamje nga sala e gjyqit. Sipas informacioneve që kemi marrë, është shtuar një si dritare primitive është hapur më vonë për të mundësuar që të burgosurit dhe avokatët të shkëmbejnë dokumente. Një mikrofon i vendosur në të njëjtin nivel me këtë dritare lejon komunikimin ndërmjet palëve në gjykim. Megjithatë, kordoni i mikrofonit nuk është i mbrojtur nga aktet dashakeqe. Karriget nuk janë të fiksuara në dysheme, prandaj ekziston rreziku i lartë i sulmit me to. Vetrata e kabinës duhet të jetë antiplumb (standardi EN 1063) nga secila nga shtatë kategoritë e rezistencës ndaj pistoletave dhe pushkëve (BR1 deri BR7).

Zonat delikate

Dhomat e regjistrave

Dhoma e parë

Dhoma e dytë

Zyra e nëpunësit administrativ përgjegjës për regjistrat

Fikës zjarri jashtë përdorimi në hyrje të dhomës së regjistrave

Dhomat e regjistrave në katin përdhës dhe katin e parë nuk kanë mbrojtje mekanike, elektronike apo nga zjarri. I vetmi fikës zjarri që gjendet aty, nuk është testuar apo inspektuar nga furnitori. Fikësi ndodhet në katin mes zyrës së oficerit administrativ dhe zyrës së regjistrave. Asnjë nëpunës i departamentit nuk është trajnuar për përdorimin e fikësit të zjarrit. Dritaret me pamje nga rruga nuk janë të pajisura me ndonjë sistem që ndalon hyrjen. Dyert e blinduara kanë brava cilindrike, për të cilat nuk arritëm të konstatonim numrin dhe llojin e çelësave.

Dhoma e serverëve

Dhoma e serverëve ndodhet në katin e parë, në një zonë të klasifikuar si administrative ku nuk lejohet hyrja e publikut, e cila është plotësisht e pajisur me ajër të kondicionuar. Nuk është e pajisur me detektim volumetrik dhe dera e blinduar ka bravë cilindrike, çelësin e të cilës e mban nëpunësi TI.

Zona e pritjes

Hyrja në parkingun e automjeteve

Furgon policie para hyrjes dy-dyershe të zonës së pritjes

Qeli

Banjë e mbyllur në qeli

Dhoma e inspektimit për ujërat e përdorur nga qelitë e pritjes.

Shkallët që marrin shoqëruesit me të burgosurit për të arritur te kabina prej xhami

Në bodrum, në të njëjtin nivel me parkingun e automjeteve, zona e pritjes konsiston nga tri qeli të përbashkëta, secila e pajisur me lavaman standard, karrige të lëvizshme dhe një banjë të mbyllur. Këto nuk përmbushin standardet e sigurisë për kontrollin efektiv të të burgosurit. Dyert e qelive janë të pajisura me një sy magjik dhe një bravë mekanike të thjeshtë të pajisur me çelës që futet nga jashtë. Para arritjes te zona e pritjes, shoqëruesit duhet të kalojnë në një hyrje dy-dyershe e mbyllur nga një derë rrotulluese me grilë, që lejon të pandehurit të zbresin nga automjeti i transferimit në mënyrë të sigurt. Hyrja dy-dyershe nuk është e pajisur me sensor video.

Shoqëruesit nuk kanë dhomë për përdorim vetjak. Rruga që të çon te kabina e xhamit, përmes të cilës kalojnë shoqëruesit dhe të burgosurit, nuk përmbush rregullat bazë të sigurisë të përcaktuara për këtë lloj hapësire: shkallë shumë të ngushta, ngjitja e shkallëve dhe parmaku përbëjnë rrezik rrëzimi dhe dëmtimi fizik, ndërsa tërë rruga nuk ka kamera sigurie. Sipas informacioneve të një oficer shoqërues, është e nevojshme ushtrimi i forcës fizike për të garantuar transferim të sigurt në kabinën prej xhami në sallën e gjyqit!!

Dhoma e inspektimit të ujërave të përdorur që nuk ka bravë (në një bazë betoni me cepa të mprehtë) afër qelive të të burgosurve nuk është në përputhje me rregullat e shëndetit dhe sigurisë.

Dhomë multifunksionale

Pozicioni i dhomës multifunksionale

Dera e dhomës

Magazinimi i furnizimeve dhe pajisjeve

Provat materiale të lëna përtokë

Prova materiale në një raft metalik

E gjendur menjëherë pas hyrjes së parkingut në bodrum, kjo dhomë qëëshhtë rreth 20 metra katrorë, përdoret për ruajtjen e një sërë pajisjesh që i shërbejnë qëllimeve diametralisht të kundërta: orendi të vjetra, sende zyre si kuti me letra, pajisje të reja, etj. Kjo dhomë përdoret edhe për të mbajtur prova shkresore dhe materiale. Disa lihen në dysheme, ose thjesht vendosen në një raft metalik që nuk mbyllet me çelës. Këto prova materiale nuk janë të siguruara në asnjë lloj mënyrë. Dera e kësaj dhome është prej druri, me një kornizë teke, pa ndonjë përforcim. Është e pajisur me bravë cilindrike, që mendohet të jetë me kunja. Çelësin e kanë vetëm kancelari i gjykatës dhe personi përgjegjës për dhomën. Dhoma nuk është e pajisur me alarm volumetrik dhe as me kamera sigurie.

Zona e pritjes publike pranë sportelit të regjistrimit

Jashtë hyrjes së publikut

Sallë pritjeje përballë tavolinës së pritjes

Tavolina e pritjes

Kasafortë

E pozicionuar përballë hyrjes kryesore të gjykatës, zyra e regjistrit është e aksesueshme lirshëm nga të gjithë përdoruesit e gjykatës dhe publiku i gjerë nga jashtë. Publiku hyn përmes një salle pritjeje e pajisur me sensor video; pastaj gjenden përballë tre sporteleve të mbrojtura me xham që duhet të testohet për rezistencë ndaj vandalizmit. Personeli futet nga një hapësirë/derë nga korridori në një zonë administrative ku nuk lejohet hyrja e publikut.

Zyra e regjistrit, sipas informacioneve të mblledhura, u shërben 50-100 personave në ditë, që duan shkresa, kopje të gjykimeve, pulla fiskalë, etj. Zyra punon me para në dorë që mbahen në një kasafortë përtokë, afër receptionit, që shihet nga publiku. Dritaret e mëdha me pamje nga rruga nuk kanë detektorë kundër hyrjes së paautorizuar. Kjo dhomë e madhe ka raftë të fiksuar që përdoren për të mbajtur dosjet.

Prokuroria

Godina e prokurorisë dhe hyrja e publikut

Hyrja për personelin dhe automjetet e autorizuara

Muri ndarës me pronën private

Prokuroria ndodhet në pjesën e djathtë të godinës. Ka një hyrje për publikun, si edhe një hyrje për personelin dhe disa automjete të autorizuara. Sipas informacionit të marrë, personeli i prokurorisë konsiston nga 25 prokurorë, 10 oficerë të policisë gjyqësore dhe 53 personel administrativ.

Automjete të personelit të parkuara afër murit ndarës dhe gjeneratorit me naftë, pa asnjë lloj sistemi mbrojtës.

Pjesa e brendshme

Ashtu si gjykata, kjo ndërtesë ka katër kate, por vetëm një zonë. Pasi kalohet receptionii kontrollit ku gjendet një punonjës i administratës, publiku ka akses të lirë në të gjitha katet. Ne nuk arritëm të konstatojmë instruksionet e sigurisë që i janë dhënë këtij punonjësi për këto kontrolle.

Prokurorët dhe personeli futen në hyrjen e tyre private përmes kartave të aksesit. Kjo hyrje gjendet menjëherë pas portës rrëshqitëse dhe është hyrja e dytë me pamje nga rruga publike.

Hyrije e kontrolluar për prokurorët dhe personelit

Lëvizja e lirë e publikut në të gjitha katet

Zonat delikate

Zyrat e prokurorëve dhe të oficerëve të policisë gjyqësore

Dosjet stivë në dysheme

Dritare të pasiguruar

Kasaforta e dukshme

Alarm volumetrik

Zyrat e prokurorëve dhe oficerëve të policisë gjyqësore në katet e larta janë të pajisura me kasaforta, ku depozitohen dosjet në fund të ditës, siç na u tha. Shumë dosje stivohen në dysheme, sepse nuk ka hapësirë të mjaftueshme në dollapët e posaçëm. Dritaret nuk janë të pajisura me mbrojtje teknike, si hekura apo alarm elektronik. Sidoqoftë, disa zyra janë të mbrojtura me alarme volumetrike. Çdo zyrë mbyllet me një derë të fortë me bravë cilindrike, zyrën e të cilës e mbajnë personat e zyrës. Duket se nuk ka një grafik organizativ për çelësat.

Dhoma e serverëve

Zona e serverëve

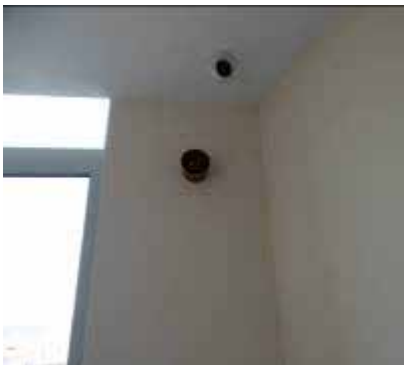
Dera e dhomës së serverëve

Dhoma e serverëve ndodhet në kat të parë në një zonë administrative të hapur; është e pajisur me ajër të kondicionuar dhe me derë. Sipas informacioneve nga punonjësi përgjegjës për serverët (si edhe kamerat e sigurisë), ai e ka ndërruar bravën cilindrike për të garantuar siguri maksimale për dhomën. Është e pajisur me alarm volumetrik.

Siguria e ndërtesës

Sistemi i kamerave të sigurisë (CCTV)

Kjo godinë ka sistem kamerash sigurie (CCTV – që mbulojnë si gjykatën edhe prokurorinë). Të instaluara që në kohën kur u ndërtua godina, sistemi përbëhet nga 43 kamera (brenda dhe jashtë) dhe dy stacione monitorimi: një në zyrën e kancelarit të gjykatës dhe një në zyrën e punonjësit të prokurorisë përgjegjës për kamerat e sigurisë, ndër të tjera. Struktura e këtij sistemi është krejt bazike: pamjet e kamerave transmetohen me kablllo në një regjistruer digjital, i cili i ritransmeton pamjet te një ekran.

Kamerat në korridor

Ekran në zyrën e kancelarit

Ekran në zyrën e punonjësit të prokurorisë

Nga konstatimet tona, duket se përdoruesit ende besojnë se sistemi CCTV i instaluar është mënyra më e mirë për të garantuar sigurinë për godinën dhe veten. Në fakt, kjo duhej të ishte vetëm njëra metodë e mbikëqyrjes, e kombinuar me metoda të tjera efektive si survejimi njerëzor dhe kontrolli i hyrjes apo detektimit të hyrjeve të paautorizuara. Duhet theksuar se para përgatitjes së sistemit CCTV, është e rëndësishme të identifikohen kërkesat qartë dhe saktë, d.m.th. të qartësohen pritshmëritë dhe roli i sistemit në të gjitha masat e sigurisë aktuale dhe të ardhshme (organizimi, burimet njerëzore, burimet materiale). Në këtë drejtim, ka pasur një sërë mangësish dhe dështimesh.

Menaxhimi i sigurisë

Kabinë në anën e hyrjes për publikun dhe për në parkimin e makinave

Kabinë nga hyrje në prokurori

Nga 8 e mëngjesit deri në 4 të pasdites Nga e hëna në të premte, hyrja për në parkimin e makinave që përdoret sidomos nga shoqëruesit e të burgosurve ruhet me një efektiv policie. Jashtë këtij orari, siguria përreth të gjithë perimetrit të godinës garantohet nga një rojë i firmës private të sigurimit fizik. Nuk ka marrëveshje me shkrim ndërmjet gjykatës dhe policisë në lidhje me detyrat e zyrtarëve shtetërore. Po kështu, kushtet e kontratës vjetore që lidhet me firmën e sigurimit fizik nuk duket se parashikojnë detyrime specifike në lidhje me rolin e

sigurisë (verifikimi, metoda e paralajmërimit, etj.) apo certifikimin e rojës (siguria nga zjarri, ndihma e parë).

Sipas informacionit të marrë, gjyqet e vona (deri në 19:00) zhvillohen në mungesë të efektivitetit të policisë.

Gjykata nuk ka asnjë plan për reagim ndaj emergjencave në ndërlidhje me autoritet e jashtme (zjarrfikësit, policinë, bashkinë, shërbimet e emergjencës).

Siguria nga zjarri

Fikës zjarri jofunkionale

Fikës zjarri i testuar

Xhami i thyer i kabinës mbrojtëse të zorrës së ujit kundër zjarrit

Drita paralajmëruese dhe alarmi brenda godinës

Nga vëzhgimi ynë fillestar, sistemi i mbrojtjes nga zjarri i instaluar në godinështë tejet i mangët. Fikës zjarri jofunksionalë (ai që ndodhet në dhomën e regjistrave!), një kabinë e dëmtuar dhe e pambrojtur e zorrës së ujit, mungesa totale e sinjalistikës për vendkalimet e emergjencës që i mundësojnë personelit dhe publikut të dalin jashtë me shpejtësi, qoftë në rrethana normale apo emergjence, asnjë kontroll në daljet e emergjencës, korridore daljeje që nuk janë të gjerë sa duhet,

asnjë testim i sistemit të detektimit automatik të zjarrit, si edhe asnjë instruksion kundër zjarrit (s'ka asnjë afishim të instruksioneve të posaçme, planeve të evakuimit apo procedurave të mbrojtjes nga zjarri).

Nuk është ofruar trajnim për zbatim të shpejtë të procedurave të mbrojtjes nga zjarri. I gjithë personeli duhej të ishte informuar për rreziqet e zjarrit dhe rolin jetik të personave të ndihmës së parë në ndalimin e përhapjes së zjarrit dhe evakuimin e personave.

A. 1.4 Gjykata e Rrethit Kavajë

Pjesa e përparme e Gjykatës së Kavajës

Kjo gjykatë është ndërtuar në vitet 2004/2005, një projekt në të cilin është përfshirë kryetari i atëhershëm, por jo gjyqtarët apo stafi. Më pas është rinovuar dhe ndodhet në qendër të qytetit ngjitur me sheshin qendror. Ka tre kate dhe një bodrum. Ky i fundit përdoret kryesisht për shoqërimin e të burgosurve në seancat gjyqësore. Një tjetër pjesë përdoret për regjistrat. Po ky nivel është pajisur edhe me një zonë për mbajtjen e të pandehurve të paraburgosur, e cila nuk u vizitua për shkak të ndalimit nga policia e pranishme.

Gjykata ka tre salla gjyqi (dy për çështjet civile dhe një për çështjet penale). Në to zhvillohen 25 seanca civile dhe penale gjithsej në ditë. Në katin përdhës ndodhen avokatët dhe Shërbimi i Provës.

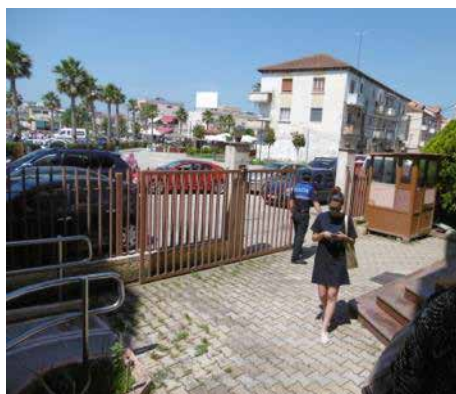
Sipas informacioneve të marra, stafi i gjykatës përbëhet nga 4 gjyqtarë (duke përfshirë 2 vende bosh), 1 kancelar, 4 sekretare, 1 menaxher IT dhe 45 anëtarë të stafit administrativ.

Periferia

E ndodhur në qendër të qytetit, gjykata nuk ka asnjë mbrojtjeje qoftë nga hapësirat publike, ashtu edhe nga ato private. Nuk është marrë asnjë lloj mase për të ndaluar parkimin ngjitur me sheshin e automjeteve që mund të përbëjë kërcënim për gjykatën. Hyrja në pjesën e pasme të ndërtesës që përdoret nga makinat e shoqërimit të të pandehurve të paraburgosurve nuk ka asnjë lloj sistemi mbrojtjeje.

Rrethim i ulët në kufirin me pronë private

Rrethimi në pjesën e përparme ku është parkuar një automjet privat

Rrethim me kangjella në pjesën e pasme të ndërtesës

Rrethim me kangjella dhe qiparisa në kufi me pronë private

Portë që del në pronë private dhe në hyrjen për në rampën e përdorur nga automjetet e shoqërimit të të pandehurve të paraburgosur

Kangjellat e vendosura përreth gjithë ndërtesës shënojnë kufijtë e pronës dhe përbëjnë qartësisht shkak për shkelje. Megjithatë, ato nuk ofrojnë asnjë mbrojtje fizike ndaj përpjekjeve për kapërcimin e tyre. Duke qenë se nuk kanë lartësi të konsiderueshme, ato as nuk pengojnë dhe as nuk e vonojnë hyrjen e paautorizuar. Që nga prona private, kushdo ka akses të lirë përmes një porte që del në rampën e përdorur nga automjetet shoqëruese të të pandehurve të paraburgosur dhe nga automjetet e gjyqtarëve!!!

Periferia e ndërtesës nuk ka asnjë lloj sistemi elektronik për identifikimin e hyrjeve të paautorizuara dhe asnjë pajisje me rrethime, tela ose shufra hekuri me majë kundër hyrjeve të paautorizuara, si për shembull mbulim me CCTV.

Perimetri

Dritaret

Dritare pa asnjë mbrojtje mekanike apo elektronike

Dritare në pjesën e pasme të ndërtesës

Një nga pak dritaret e siguruar

Që të gjitha dritaret janë prej xhami, që nënkupton se ofrojnë izolim termik, por xhami i përdorur nuk është xham sigurie. Disa prej dritareve kanë shufra hekuri që ofrojnë siguri mekanike. Ndërtesa është e pajisur kryesisht me një sistem dritarësh me shina rrëshqitëse dhe asnjë prej dritareve nuk është e pajisur me sisteme elektronike të identifikimit të hyrjeve të paautorizuara, si për shembull sensorë ose detektorë.

Hyrjet

Kjo gjykatë ka katër hyrje:

- Hyrja për publikun me akses të kontrolluar
- Hyrja për shoqëruesit dhe për automjetet e autorizuara
- Hyrja për publikun në arkivën e gjykatës
- Hyrje për gjyqtarët dhe për personelin e gjykatës

Hyrja për publikun me akses të kontrolluar në gjykatë

Hyrja për publikun dhe për personat me aftësi të kufizuara

Çdo përdorues gjykate që dëshiron të hyjë në ndërtesë duhet të hyjë përmes kësaj hyrjeje, e cila është e pajisur me një rampë për persona me aftësi të kufizuara lëvizjeje. Hyrja nuk është e mbuluar me CCTV.

Hyrja për shoqëruesit dhe për automjetet e autorizuara

Rruga e përdorur nga automjetet e gjyqtarëve dhe automjetet e shoqërimit të të pandehurve të paraburgosur

Kangjella të ndërprera mbi rampën hyrëse

Kangjella të mbuluara nga qiparisat

Në pjesën e pasme të ndërtesës, automjetet e gjyqtarëve dhe ato të policisë që shoqërojnë të pandehurit e paraburgosur mund të hyjnë në parkingun e nëndheshëm të automjeteve pa asnjë lloj kufizimi. Nuk ka asnjë port apo pengesë të pakalueshme që të ofrojë ndonjë lloj sigurie për këtë hyrje me shkallë të lartë ndjeshmërie. Këtu nuk ka asnjë njëlloj survejimi nga ndonjë efektiv policie apo roje private sigurie, apo sistem CCTV.

Hyrja për publikun në arkivën e gjykatës

Hyrja në gjykatë

Rampë hyrjeje për personat me aftësi të kufizuara lëvizjeje

E ndodhur direkt përballë hyrjes kryesore të gjykatës, zyra e arkivës ndodhet në një shtesë të ndërtuar pas ndërtesës kryesore (me fonde të USAID). Direkt në të djathtë të hyrjes kryesore, ajo është e aksesueshme pa asnjë lloj pengese për të gjithë përdoruesit e gjykatës dhe anëtarët e publikut, të cilët nuk i nënshtrohen asnjë lloj kontrolli. Për personat me aftësi të kufizuara lëvizjeje ka një rampë hyrjeje. Jashtë, kjo hyrje kryesore ruhet me një efektiv policie nga ora 8 e mëngjesit deri në orën 4 të pasdites.

Hyrja për gjyqtarët dhe për personelin e gjykatës

Kjo hyrje është e kufizuar për personat që zotërojnë karta hyrjeje, d.m.th. për gjyqtarë dhe për stafin administrativ të gjykatës, sipas informacioneve të marra. Megjithatë, kjo derë ofron qartësisht akses të pakufizuar dhe nuk ka asnjë lloj survejimi.

Pjesa e brendshme

Kontrolli i aksesit të publikut

E vetmja hyrje/dalje për publikun

Kablllo elektrike të pavendosura në prizë

Detektorë për metalet i pavendosur në prizë

Kontrollet e anëtarëve të publikut që vizitojnë gjykatën kryhen nga një anëtar i stafit administrativ që vepron si roje sigurie dhe që caktohet nga drejtuesi i gjykatës. Kushdo që hyn apo del kalon përmes një detektori metalesh përballë derës kryesore. Nuk asnjë lloj ndarjeje të fluksit të personave që hyjnë dhe atyre që dalin nga ndërtesa. Në kohën e vizitës sonë, detektori i metaleve nuk funksiononte, duke qenë se rrjeti i furnizimit me energji elektrike kishte pasur probleme për një farë kohe. Anëtarët e stafit administrativ nuk kanë asnjë zonë ku të mund të ruajnë sendet e rrezikshme që u gjenden individëve gjatë kontrolleve. Mesa duket, ky anëtar i stafit administrativ nuk merr asnjë lloj udhëzimi specifik nga drejtuesit e gjykatës.

Pas kalimit të këtij kontrolli, përdoruesi i gjykatës mund të shkojë vetëm në sallat e gjyqit. Sipas informacioneve të marra, incidentet thjesht shënohen, por nuk regjistrohen zyrtarisht.

Bodrumi

Shkallë që çojnë në bodrum nga lobi kryesor

Derë e ndërmjetme e mbajtur hapur me një gur

Kablo të pambrojtura dhe matësi i energjisë elektrike

Bodrumi, i cili është krejtësisht i hapur për cilindo, është lehtësisht i aksesueshëm nga lobi kryesor përmes disa shkallëve, poshtë të cilave ruhen lloje të ndryshme pajisjesh. Një derë, qëllimi i së cilës është të veçojë pjesën e dytë të bodrumit – e cila përdoret kryesisht për mbërritjen e makinave të shoqërimit të policisë dhe për parkimin e automjeteve të disa prej automjeteve të gjyqtarëve dhe që përbëhet nga një zonë e madhe parkimi me vende të lira për mjetet e gjyqtarëve dhe prokurorëve, ndër të tjera – mbahet hapur me një gur. Automjetet e shoqërimit të të pandehurve dhe automjetet e tjera hyjnë në këtë nivel të ndërtesës përmes një rampe të posaçme në pjesën e pasme të ndërtesës (shih “Hyrja për automjetet e shoqërimit të të pandehurve dhe automjeteve të autorizuar”).

Për matësin e energjisëelektrike dhe kabllo të tij nuk ofrohet asnjë lloj mbrojtjeje. Ato janë të vendosura mbi mur dhe janë të dukshme tërësisht për këdo që përdor bodrumin. Nga ky bodrum, makinat e shoqërimit të policisë i çojnë të paraburgosurit në zonën e mbajtjes së tyre, të cilën ne nuk mundëm ta vizitonim. Oficerët e policisë që ishin të pranishëm duke shoqëruar një të paraburgosur nuk na lejuan të hynim, duke pretenduar se ata ishin të vetmit persona përgjegjës për këtë zonë, pavarësisht pranisë së kancelarit. Nuk konstatuam asnjë lloj mbrojtjeje elektronike, CCTV, apo mbrojtje mekanike në këtë bodrum.

Katet e sipërme

Shkallë që çojnë në katin e parë nga holli kryesor, mbrojtur me CCTV

Pajisje pastrimi të lëna në korridor

Matës i aksesueshëm i energjisë elektrike në korridor Sheshpushimi i shkallëve në katin e parë

Pas kalimit të hyrjes kryesore për personat me karta hyrjeje, kushdo mund të hynte në katet e ndryshme të ndërtesës pa kaluar përmes një detektorit metalesh. Në këto kate ndodhen zyrat e gjyqtarëve dhe të stafit administrativ. Sipas informacioneve të marra, një zyrë është dhënë prokurorisë, duke qenë se prokuroria ndodhet në një godinë më vete.

Korridorët janë të ngarkuara me materiale pastrimi dhe dyert e zyrave ndonjëherë lihen të hapura. Nuk patëm mundësi të mësojmë nëse kishte një grafik çelësash të identifikuar sipas parametrave të ndryshëm.

Zonat delikate

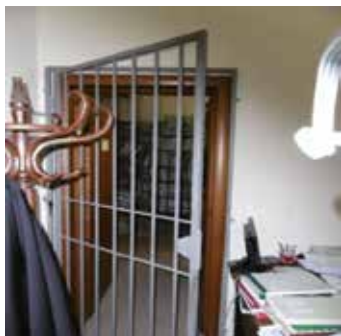
Dhoma e regjistrave

Korridor qëçon në dhomën e regjistrave

Zyra e nëpunësit përgjegjës për regjistrat

Derë dopio që mbyll zonën e regjistrave/
dokumenteve

Sistem sigurie me vulosje për dhomën e
regjistrave/dokumenteve vendosur nga zyrtari

Kjo dhomë regjistrash/dokumentesh, e cila ndodhet në katin e parë, është një zonë administrative e pakufizuar. Një zyrë administrative e ngarkuar me regjistrat/dokumentacionin e proceseve gjyqësore mban çelësat për dyert e ndryshme në këtë zonë. Duhet përmendur një pajisje jashtëzakonisht e vjetruar për monitorimin e hyrjeve të personave të paautorizuar në zyrën e regjistrave/dokumentacionit: një spango e vendosur në një pastë adezive që lidh kanatën e derës me kornizën e saj. Kjo e dyta, me sipërfaqe solide, mbrohet me një derë të parë prej hekuri e cila, sipas informacioneve të marra, nuk mbyllet më me çelës!!

Kjo zonë e dokumentacionin mbulohet me CCTV dhe ka një detektor volumetrik.

Dhomë shërbimi multi-funksionale

Hyrja për në dhomë

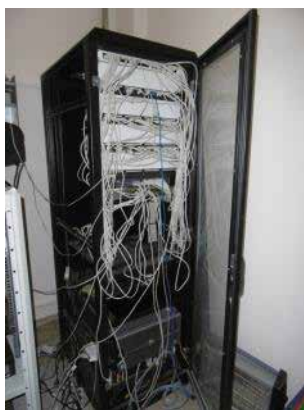
Magazinin pakosh letre dhe sendesh të tjera

Depozitim pajisjesh të ndryshme përballë një dritareje të pasiguruar

Sistem alarmi, regjistruesi, monitorimi CCTV, sistem sinjalizimi për hyrje të paautorizuara, etj.

Serveri i kompjuterëve

E ndodhur në katin e parë në një zonë të klasifikuar si administrative dhe e paaksesueshme për publikun parimisht, kjo dhomë serverësh, rreth 10 m katrorë si sipërfaqe, përmban të gjitha pajisjet qendrore të ndërtesës për sigurinë e objektit

dhe sigurinë në punë, së bashku me të gjitha llojet e objekteve si kuti letre dhe pajisje tëndryshme, si funksionale ashtu edhe jofunksionale.

Pajisjet për sigurinë e objektit dhe sigurinë në punë përfshijnë sistemin e alarmit të zjarrit, sistemin e alarmit për hyrje të paautorizuara, monitorimin dhe regjistrimin e sistemit CCTV, si dhe serverët e kompjuterëve. Kjo dhomë nuk ka ajër të kondicionuar, gjë që nuk është e mirë për funksionimin e duhur të serverëve të kompjuterëve. Kjo zyrë është përgjegjësi e punonjësit të caktuar nga kryetari i gjykatës. Ajo nuk ka mbrojtje volumetrike.

Zona e pritjes për të pandehurit e paraburgosur

Siç u përmend më sipër, të pandehurit ose të paraburgosurit hyjnë përmes bodrumit dhe shkojnë në zonën e caktuar për pritjen e tyre, aksesin në të cilën nuk na u lejua nga oficerët e pranishëm të policisë, që është edhe arsyeja pse nuk mund të japim dot një mendim për këtë zonë specifike.

Furgonët e policisë dhetë burgut nuk kanë mundësi të kthehen dhe të kenë korridorin e tyre të sigurt me dy dyer. Nuk ka asnjë lloj mbrojtjeje përmes mureve apo kangjellave në lartësinë e duhur mes kufijve të ndërtesës dhe objekteve private (restorant) dhe rrugës publike. Mungesa e një porte për në rrugën publike, si dhe hyrja e drejtpërdrejtë e këmbësorëve në rampën e gjykatës nga restoranti (shih "Hyrjet") vlen të theksohet në veçanti.

Gjeneratori

I vendosur jashtë kufijve të gjykatës, përtej kangjellave dhe direkt mbi rampën e hyrjes në bodrum, gjeneratori nga ka asnjë lloj mbrojtjeje.

Siguria e ndërtesës

Sistemi CCTV

Gjykata ka një sistem CCTV që është instaluar në shtator 2012 me mbështetjen e USAID (Agjencia e Shteteve të Bashkuara për Zhvillim Ndërkombëtar, sektori i drejtësisë). Ai përbëhet nga kamerat e vendosura brenda dhe jashtë (*numri i tyre nuk u raportua*). Regjistruesi dhe monitoruesi i imazheve ndodhen në një dhomë shumë-funksionale shërbimi (shih pjesën përkatëse). Struktura e sistemit CCTV është mjaft elementare: pamje filmike të transmetuar me kabull në një regjistruer digjital, i cili i ritransmeton imazhet në një ekran monitori.

Pllakatë që tregon se instalimi i sistemit CCTV është bërë me ndihmën e USAID

Monitori i imazheve (16 filtra ushqyes kamerash)

Konstatuam se monitori merrte vetëm 12 kanale ushqyese nga 16 që është e mundur, që tregon se 4 prej sensorëve të imazheve nuk funksionojnë.

Është e rëndësishme të theksohet se përdoruesve, sistemi i CCTV u duket mënyra më e mirë për garantimin e sigurisë si për objektin ashtu edhe për vete. Në fakt, ai duhet të jetë thjesht një prej metodave të survejimit, i kombinuar me metoda të tjera efikase, si për shembull me survejim njerëzor, detektimin e hyrjeve të paautorizuara dhe kontrollin e aksesit. Përpara projektimit të një sistemi CCTV, është e rëndësishme të identifikohen saktë dhe qartë kërkesat, d.m.th. të saktësohen pritshmëritë dhe roli i këtij sistemi në të gjitha masat aktuale dhe të ardhshme për sigurinë (për organizatën, burimet njerëzore, burimet materiale). Njëkëtë aspekt, ka një sërë mangësish dhe mosfunksionimesh në këtë objekt.

Menaxhimi i sigurisë

Kabinë për rojën e sigurisë nga firma private

Survejimi i hyrjes kryesore nga oficeri i policisë

Nga ora 8 e mëngjesit deri në 4 të pasdites, nga e hëna në të premte, sigurimi për hyrjen kryesore të gjykatës që del në sheshin qendror, ofrohet nga një oficer policie. Kjo është gjithë fusha e përgjegjësisë së tij. Ai nuk përfshihet në detektorin *walk-through* të metaleve dhe as nuk është i pranishëm në hyrje të shoqëruesve të të pandehurve në pjesën e pasme të ndërtesës, një zonë ku ka një rrezik të lartë sulmesh dhe aktesh dashakeqe të të gjitha llojeve. Nuk ka asnjë marrëveshje me shkrim mes gjykatës dhe policisë në lidhje me detyrat e nëpunësve shtetërorë. Kryetari i gjykatës do të donte të shihte një kontratë sigurie në shkallë vendi dhe jo qëçdo gjykatë të hartojë kontratën e vet. Për pjesën tjetër të kohës, siguria në të gjithë perimetrin e kërkesës garantohet nga një roje sigurie e një firme private. Po kështu, termat e kontratës vjetore të nënshkruar me firmën private nuk duket të përmendin asnjë detyrim specifik në lidhje me rolin e saj të sigurisë (verifikimin, metodat e sinjalizimit, etj.) ose certifikimin e rojeve (për sigurinë nga zjarri, ndihmën e shpejtë).

Gjykata ka një alarm për hyrjet e paautorizuara të lidhur si me policinë ashtu edhe me kryetarin e gjykatës. Ky alarm gjatë vizitës ishte qartësisht jashtë funksioni.

Gjykata nuk ka asnjë plan për ndërhyrje në rast emergjencash të lidhur me autoritetet jashtë saj (zjarrfikësit, policia, bashkia, shërbimet e emergjencës).

Siguria nga zjarri

Fikëse jo-funksionale zjarri me pluhur

Sirenë alarmi dhe dritësinjalizimi

Nga vëzhgimet tona fillestare në këtë fushë, sistemi i sigurisë nga zjarri i instaluar në këtë godinë është jashtëzakonisht me defekte. Shkallët nuk janë të mbyllura dhe nuk kanë asnjë sistem për kontrollin e tymit. Disa nga rrugëkalimet janë të mbyllura/rrugica qorre. Bordet elektrike janë të instaluara në rrugët e kalimit të publikut. Fikset e zjarrit janë jashtëfunksioni dhe nuk janë testuar kurrë, mungon totalisht sinjalistika për rrugëdaljet që do t'i mundësonin stafit dhe publikut gjetjen e shpejtë të tyre si në rrethana normale ashtu edhe në rrethana emergjence, nuk ka asnjë lloj kontrolli në daljet e emergjencës, korridore daljeje që nuk janë të gjera sa duhet, nuk bëhet asnjë lloj testimi i sistemit automatik të diktimit të zjarrit dhe nuk

jepet asnjë udhëzim për raste zjarri (asnjë udhëzim i posaçëm i afishuar, asnjë plan evakuimi apo procedurash në raste zjarri), që të gjitha këto janë defekte serioze të këtij sistemi të sigurisë nga zjarri, i cili nuk është inspektuar asnjëherë.

Nuk është bërë asnjë trajnim që të garantojë zbatimin e shpejtë të procedurave në raste zjarri. I gjithë stafi duhet të informohet për rreziqet e zjarrit dhe për rolin jetësor që kanë personat e parë që ndërhyjnë për fikjen e zjarrit dhe për evakuimin e njerëzve nga ndërtesa.

A. 1.5 Prokuroria e Rrethit Tiranë

Pjesa e përparme e ndërtesës

Kjo është një ndërtesë relativisht e vjetër që prej vitit 2002, në të cilën është bërë edhe një shtesë. Ka pesë kate dhe një bodrum. Megjithatë, situata e saj gjeografike është problematike, për shkak të ndarjes fizike mes shërbimit të prokurorisë dhe gjykatës. Sipas prokurorit, rruga deri në gjykatë merr një orë e gjysmë kohë për shkak të trafikut, duke çuar në mbërritjen me vonesë në seanca ose në mungesën në to. Në Tiranë, ka tre objekte gjyqësore: shërbimi i prokurorisë, gjykata civile dhe gjykata penale. Në mendimin e prokurorit, të paktën gjykata penale dhe prokuroria duhet të vendosen në të njëjtën ndërtesë.

Sipas informacioneve të marra, numri i prokurorëve është rritur nga 37 në 82 që me ndërtimin e kësaj godine. Ata asistohen nga 36 oficerë të policisë gjyqësore dhe 60 anëtarë të stafit administrativ nën autoritetin e kancelarit.

Periferia

Kjo ndërtesë nuk ka mbrojtje reale kufijsh qoftë nga publiku, qoftë nga privati. Nuk është marrë asnjë masë për parandalimin e parkimit të automjeteve në rrugën publike që mund të përbëjë kërcënim për ndërtesën, përveç vendosjes së një table "ndalohej parkimi".

Rrugë private nëkufijtë me ndërtesën

Kangjella të vendosura mbi një mur rrethues

Kangjella me bimë të mbjella në një rënë anë mbi një mur

Ndërtesë private që shih nga dhoma e provave

Afërsi e jashtëzakonshme e pjesës së pasme të prokurorisë me një ndërtesë private

Kangjellat e vendosura përgjatë gjithë perimetrit të ndërtesës shënojnë kufijtë e pronës dhe mund të përbëjnë shkelje ligjore nëse kapërcehen, përveç atyre të vendosura në pjesën e pasme të ndërtesës, ku hapësira e ngushtë midis dy ndërtesave është nëkundërshtim me të gjitha standardet e sigurisë dhe mbrojtjes nga zjarri. Kangjellat e instaluar këtu nuk ofrojnë sigurisht asnjë lloj mbrojtjeje fizike nga tentativat për kapërcim të tyre, sidomos duke qenë se terreni jashtë është në të njëjtin nivel me lartësinë e murit. Duke qenë se nuk kanë ndonjë lartësi, ato as nuk e pengojnë e as nuk e vonojnë hyrjen e tyre të paautorizuar. Në periferi nuk ka asnjë lloj sistemi elektronik për identifikimin e hyrjeve të paautorizuara dhe as vendosje të ndonjë mbrojtjeje si për shembull mbulim me CCTV.

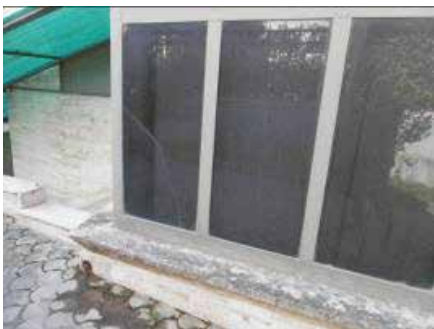
Perimetri **Dritaret**

Pjesa e përparme me dritare xhami – Një prej tëpaktave dritare të mbrojtura

Dritare e hapur nga ana e parkimit të makinave

Dritare e plasuritur në katin përdhes

Dritare që hapet mbi një korridor

Që të gjitha dritaret (me hapje nga brenda) janë prej xhami, që presupozon izolim termik por jo xhami sigurie, siç tregohet edhe nga një çarje në një dritare në katin përdhes. Në këtë nivel, vetëm njëra dritare është e mbrojtur me shufra hekuri, duke ofruar kështu siguri mekanike. Ndërtesa është e pajisur kryesisht me një sitëm dritarësh me hapje nga brenda, por asnjëra prej këtyre dritareve nuk është e pajisur me sistem elektronik të sinjalizimit të hyrjeve të paautorizuara, si për shembull sensorë ose detektorë.

Parkimi i makinave

Parkim i lirë për të gjithë

Pjesë e munguar e një streheplastike tëvalëzuar

Ndërtesa e prokurorisë ka një zonë parkimi që ndodhet në të majtë të ndërtesës. Një strehë plastike e dëmtuar me valëzim ofron mbrojtjen nga moti për automjetet dhe për pajisjet që mbahen në këtë pjesë. Parkimi i makinave është i hapur për këdo dhe nuk ka asnjë lloj mbrojtjeje. Përveç kësaj, ai ka lidhje me pjesën e pasme të ndërtesës, duke krijuar probleme të tjera për çfarëdolloj ndërhyrjeje nga zjarrfikësit.

Hyrjet

Kjo ndërtesë ka dy hyrje:

- Hyrja për prokurorët dhe për stafin e prokurorisë
- Hyrja për publikun

Hyryja për prokurorët dhe për stafin e prokurorisë

Hyryja për prokurorët dhe për stafin administrativ me një hyrje/dalje të kontrolluar të aksesit

Kjo hyrje, e cila ndodhet në të djathtë të ndërtesës dhe përballë parkimit të makinave është e rezervuar vetëm për personat me leje hyrjeje, d.m.th. sipas

informacioneve të marra, për prokurorët dhe për stafin administrativ të prokurorisë. Kjo zonë ndodhet jashtë mbulimit të kamerave. Hyrja përbëhet nga një derë me xham dopio vendosur në një skelet metalik, i cili nuk arritëm të mësonim nëse është në përputhje me Standardin Evropian NF EN 14449 (konformiteti i xhamit të laminuar dhe xhamit të laminuar të sigurisë për përdorim në ndërtesa). Nuk ka asnjë portërrëshqitëse apo grilë metalike për mbrojtjen e kësaj hyrjeje përtej orarit kur është e hapur.

Hyrja për publikun

Hyrja për publikun

Pjesa e brendshme

Kontrolli i aksesit të publikut

Pengesë për hyrje/daljen e publikut

Tavolina e punonjësit të pritjes

Kushdo që nuk ka një leje kalimi duhet të hyjë nëpër këtë hyrje. Në momentin që dera e jashtme hapet me pult nga punonjësi i pritjes, personi duhet të paraqesë dokumentin e identitetit para se të kontrollohet nga një detektor metalesh. Oficeri

i kontrollit ka nëdispozicion edhe disa sirtarë të instaluar përpara postit të kontrollit me dy dyer (airlock) për ruajtjen e përkohshme të metaleve dhe sendeve të tjera të konfiskuara gjatë kontrollit me detektorin e metaleve. Duhet theksuar së pari hyrja e vetme dhe rruga e daljes për përdoruesit e gjykatave përmes detektorit të metaleve *walk-through* dhe, së dyti, mungesa e ndarjes mes sirtarëve për ruajtjen e sendeve tëndaluara në ndërtesë dhe zonës së publikut pas kontrollit!

Në momentin që kalojnë detektorin, njerëzit mund të lëvizin lirisht në të gjitha katet e ndërtesës. Ndonëse duhet të kalojnë kontrollin me detektorin metalik *walk-through*, avokatët, ndryshe nga publiku i përgjithshëm, lejohen të mbajnë telefonat celularë. Ata nuk kanë zyra të tyre për të intervistuar klientët.

Sipas informacioneve të marra, në zyrat e prokurorëve ndodhin grindje dhe mosmarrëveshje mes intervistave dhe këto zyra nuk kanë asnjë dalje emergjence.

Katet e sipërme

Shkallët dhe ashensori me akses të pakufizuar

Korridor i mbrojtur me CCTV

Sheshpushim shkallësh me dritare

Zonë publike në katin përdhes pas kontrollit

Këto kate të sipërme janë lehtësisht të aksesueshme qoftë nga shkallët qendrore, qoftë nga ashensori për këdo që ka kaluar kontrollin. Të gjitha korridoret janë të mbuluara me CCTV. Duhet theksuar se zona publike në katin përdhes mund të çojë lehtësisht në bodrum, ku mbahen disa prej dokumentacioneve.

Zyrat

Zyrë administrative me stiva dosjesh

Zyrë e një oficeri të policisë gjyqësore me kasafortën në vend të dukshëm

Zyrat janë të pajisura me dyer masive dhe kyçe për të cilat nëpunësit zotërojnë njëçelës. Ne nuk mundëm të mësonim nëse ka kopje të këtyre çelësave dhe nëse ata janë të listuar në grafikun aktual të prokurorisë dhe identifikuar me parametra të ndryshëm. Dritaret nuk janë të mbrojtura nga asnjë sistem i brendshëm. Zyrat administrative janë tëmbushura me dosje të lëna në dysheme, pa asnjë lloj mbrojtjeje.

Vetëm zyrat e oficerëve të policisë gjyqësore janë të pajisura me kasafortë, të vendosura por jo të fiksuar në dysheme dhe me njëçelës të vetëm. Ne nuk mundëm të mësonim në lidhje me certifikimin apo specifikimet e kasafortave (shkalla e rezistencës ndaj zjarrit apo sulmeve, përbërja e materialeve refraktare dhe rezistuese ndaj zjarrit). Këto kasaforta përdoren nga oficerët e policisë gjyqësore për të depozituar të dhënat e hetimit në fund të ditës.

Zonat delikate

Dhoma e regjistrave në bodrum

Korridor i ngarkuar për në dhomën e dokumentacionit

Dera e hyrjes për në dhomën e dokumentacionit

Derë e përforcuar me kyçe në disa pika

Dhomë jashtëzakonisht e ngarkuar me dokumentacion dhe me raftet të fiksuara në mur

Kjo dhomë dokumentacionesh, e ndodhur në bodrum, është një zonë e aksesueshme nga lobi i katit përdhes pas kontrollit pa asnjë lloj pengese. Kjo dhomë mbyllet me një derë të përforcuar me kyçe në disa pika. Çelësat mbahen nga personi përgjegjës për këtë dhomë. E patëm të pamundur të mësonim nëse ata mbahen në një vend të sigurt. Kjo dhomë nuk ka asnjë lloj alarmi volumetrik apo zjarri, të vendosur në raftet e fiksuara dhe është jashtëzakonisht e rrëmujshme, duke qenë se dosjet janë të vendosura në dysheme.

Dhoma e dokumentacionit në katin përdhes

Vend dokumentesh në garazh

Stivë dokumentesh

Mbajtje e rrëmujshme e dokumentacionit

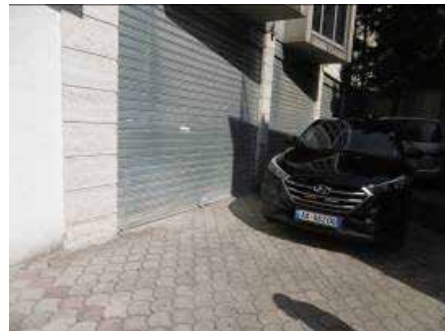
E ndodhur në katin përdhes mes hyrjes së personave me kartë hyrjeje dhe dhomës së provave, kjo dhomë dokumentesh është thjesht një garazh, e mbyllur me një qepen që ulet dhe ngrihet pa asnjë lloj sigurie. Dokumentacionet e vendosura në mënyrë të rrëmujshme në këtë hapësirë zënë gjithë raftet e fiksuara në mur deri në tavan, ashtu sikurse edhe hyrja. Nuk ka asnjë lloj sistemi alarmi.

Megjithatë, sipas nenit 37 të Urdhrit të Prokurorit Publik 9.2.2017, ruajtja e të dhënave disiplinohet nga rregullorja “Për standardet teknike dhe të punës për metodologjinë e departamentit të të dhënave në Republikën e Shqipërisë”, i nxjerrë në zbatim të Ligjit nr. 9154, date 6.11.2003 “Për arkivat”, që përcakton rregullat organizative dhe operacionale bazë për të dhënat e sistemit të prokurorisë, që janë të detyrueshme”. Nga vëzhgimi ynë i gjendjes së këtyre të dhënave, rezulton se situata është totalisht në kundërshtim me këto kritere ligjore dhe rregullatore!

Dhoma e provave

Dhoma e provave

Dryni që mbyll qepenin

Provat materiale të stivosura në rafte fikse

Ngjitur me dhomën e dosjeve, dhoma e provave materiale ka të njëjtën planimetri dhe metodëqasje. E projektuar fillimisht si garazh për një automjet, është pajisur me rafte fikse deri në tavan, ku magazinohen lloje të ndryshme provash materiale, për të cilat nuk arritëm të përcaktonim shkallën e rëndësisë, origjinën apo përmbajtjen. Duhet theksuar se nga informacionet që morëm, disa prej këtyre provave, përfshirë armë zjarri, ruhen në mjediset e policisë.

Qepeni metalik kyçet vetëm me një dry. S'ka mbrojtje me ndonjë alarm volumetrik apo kundër zjarrit. Përgjegjësia e ruajtjes së provave i është caktuar një punonjësi administrativ.

Dhoma e kamerave të sigurisë dhe serverit

Dera e dhomës sëserverëve

Regjistruesi i kamerave të sigurisë (CCTV)

Raftet që mbajnë serverin dhe regjistruesin

E gjendur në katin e parë në një zonë të hapur për publikun - siç janë të gjitha katet e ndërtesës – kjo dhomë rreth 10 metra katror mbyllet me një derë druri me kyç, të cilës i janë shtuar elementë sigurie, çelësat e të cilës mbahen nga personi përgjegjës për këtë zonë. Pajisjet kryesore të sigurisë janë serveri dhe regjistruesi CCTV. Dhoma nuk ka mbrojtje volumetrike.

Siguria e ndërtesës Sistemi CCTV

Kamera të vendosura mbi parkimin e automjeteve. Kamera mbi hyrjen e prokurorëve dhe personelit ku përdorin kartën

Kamera në sallë pas kontrollin me skanim

Kamera në korridor

Kjo ndërtesë ka sistem CCTV, por për shkak se është i vjetër, cilësia e pamjeve është shumë e dobët. Përbëhet nga kamera të jashtme dhe të brendshme (*numri nuk na u tha*); regjistruesi (pamjet ruhen 7 ditë) dhe një monitor ndodhen në dhomën e serverit (shih "Zonat e ndjeshme"). Një tjetër monitor me pamjen e 10 kamerave ndodhet në zyrën e Prokurorit të Publik. Sipas nenit 29 të Urdhrit të Prokurorit Publik nr. 11, datë 9.2.2017 "Regullorja e Brendshme", personi përgjegjës për TI duhet të kryejë inspektime periodike të kamerave të sigurisë dhe të marrë masa proaktive për të garantuar funksionimin e duhur të tyre.

Struktura e sistemit CCTV është krejt bazike: pamjet e kamerave transmetohen me kablllo te një regjistruer digjital, i cili i ritransmeton pamjet te një ekran.

Është e rëndësishme të theksohet se përdoruesit besojnë se sistemi CCTV i instaluar është mënyra më e mirë për të garantuar sigurinë për godinën dhe veten. Në fakt, kjo duhej të ishte vetëm njëra metodë e mbikëqyrjes, e kombinuar me metoda të tjera efektive si survejimi njerëzor dhe kontrolli i hyrjes apo detektimit të hyrjeve të paautorizuara. Duhet theksuar se para përgatitjes së sistemit CCTV, është e

rëndësishme të identifikohen kërkesat qartë dhe saktë, d.m.th. të qartësohen pritshmëritë dhe roli i sistemit në të gjitha masat e sigurisë aktuale dhe të ardhshme (organizimi, burimet njerëzore, burimet materiale). Në këtë drejtim, ka pasur një sërë mangësish dhe dështimesh në këtë vend, ashtu si në vende të tjera.

Menaxhimi i sigurisë

Posti i rojës së sigurisë të firmës private të sigurisë fizike

Në bazë të kontratës njëvjeçare të shërbimit që lidhet ndërmjet prokurorisë dhe firmës së sigurisë, kjo e fundit ka marrë përsipër të ofrojë shërbim sigurie fizike me roja private në ndërtesën e prokurorisë që ndodhet afër Gjykatës së Rrethit Tiranë. Në bazë të klauzulës 3.1 të kontratës, shërbimi konsiston në një pikë sigurie që përfaqëson 4.92 roja/muaj, në dy turne (T1+T2+T3); shërbimi është 24 orë në 7 ditë të javës, me turnin e parë që fillon në 9:00. Afati i kontratës është 12 muaj, ose 365 ditë nga nënshkrimi i saj. Duhet nënvizuar se klauzola 8 e kësaj kontrate nuk përmend detyrimet specifike të të kontraktuarit (firmës së sigurisë) në lidhje me shërbimet që duhet të ofrojë.

Roja i firmës së sigurisë qëndron në një kabinë/post ngjitur me hyrjen kryesore, në anë të rrugës publike. Sipas informacioneve që morëm, funksioni i tij është të vëzhgojë perimetrin e ndërtesës. Ai është i pajisur me një armë zjarri vdekjeprurëse, kalibri 9mm. Kjo armë që i përket firmës së sigurisë, i dorëzohet rojës tjetër nga roja që mbaron turnin. Na u tha se certifikimi i stafit (për sigurinë nga zjarri, ndihmën e parë, etj.) dhe autorizimi për të mbajtur armë zjarri jepen dhe mbikëqyren vetëm nga policia. Këta roja nuk kanë mjete komunikimi (verifikim, metoda paralajmërimi, etj.) gjatë turneve.

Në intervistën tonë me Prokurorin, ai na tha se ishte kundër përdorimit të firmave private të sigurisë dhe se preferon policinë. Gjithashtu, ai shpjegoi problemet e hasura me vazhdimësinë e shërbimit, për shkak të rregullave aktuale të prokurimit publik që e bënin të pamundur t'i paraprihej rinovimit të kontratës njëvjeçare.

Prandaj, kur kontrata skadonte, godina mund të qëndronte pa roje edhe dy muaj!

Godina nuk është e pajisur me alarm kundër hyrjeve të paautorizuara.

Prokuroria nuk ka një plan për reagimin në rast emergjencash, në bashkëpunim me autoritetet e jashtme (shërbimin kundër zjarrit, policinë, bashkinë, shërbimet e emergjencës).

Siguria ndaj zjarrit

Kabina e zorrës së ujit dhe fiksës së zjarrit

Dritë sinjalizuese alarmi në rast zjarri

Ashtu si në vende të tjera që vizituam gjatë këtyre misioneve ekspertësh, sistemi i sigurisë ndaj zjarrit i instaluar në godinë nuk është në përputhje me rregullat e pranuar në këtë fushë. Sipas informacionit që na u dha, ky sistem është vënë në vitin 2002. Sipas nenit 31, paragrafi 4k, Urdhri i Prokurorit Publik 9.2.2017 (Rregullorja), “detyra e punonjësit të turnit në rast fatkeqësie natyrore si zjarr, përmytje apo defekt të rëndë energjetik, është që të njoftojë shërbimin kundër zjarrit, drejtuesin e institucionit dhe kancelarit, si edhe të veprojë me nismë të vet duke përdorur fikësit e zjarrit dhe depozitat e ujit për të kufizuar riskun”.

Vumë re mungesën e sinjalistikës për vendkalimet e emergjencës që i mundësojnë personelit dhe publikut të dalin jashtë me shpejtësi, qoftë në rrethana normale apo emergjence; nuk ka asnjë kontroll në daljet e emergjencës; korridoret daljes nuk janë të gjerë sa duhet; asnjë testim i sistemit të detektimit automatik të zjarrit, si edhe asnjë instruksion kundër zjarrit (s'ka asnjë afishim të instruksioneve të posaçme, planeve të evakuimit apo procedurave të mbrojtjes nga zjarri). Gjithçka të bën të mendosh se nuk është bërë asnjë testim i sistemit të sigurisë ndaj zjarrit.

Nuk është ofruar trajnim për zbatim të shpejtë të procedurave të mbrojtjes nga zjarri. I gjithë personeli duhet të ishte informuar për rreziqet e zjarrit dhe rolin jetik të personave të ndihmës së parë në ndalimin e përhapjes së zjarrit dhe evakuimin e personave.

A. 1.6 Gjykata Civile e Rrethit Tiranë

Hyrja për publikun

Kjo ndërtesë, larg qendrës së qytetit, nuk është e përshtatshme për qëllime gjyqësore. Ka 19 salla gjyqi për gjithsej 50 gjyqtarë dhe 105 punonjës administrativë.

Periferia

Gjykata nuk ka mbrojtje kufitare. Të dy korridoret në pjesën e përparme pranë bulevardit dhe në pjesën e prapme të ndërtesës, të cilat janë të pajisura me një rrethim hekuri me majë, zor se përbëjnë ndonjë pengesë ndaj tentativave për kapërcimin e tyre. Për më tepër, kjo linjë e parë e mbrojtjes mekanike nuk është e mbuluar me CCTV ose detektorë të vendosur në kangjella.

Hyrja kryesore në anën e bulevardit

Parkim jo i sigurt për automjetet e gjyqtarëve

Parku i makinave për gjykatësit dhe personat e autorizuar është nën këto kangjella, të cilat shënojnë kufirin me pronën private fqinje. Pavarësisht një rreziku të konsiderueshëm të sjelljeve dashakeq, vendi nuk mbrohet nga asnjë ndriçim natën.

Perimetri

Hyrjet

Kjo gjykatë ka tre hyrje:

- Hyrja për publikun në seancat gjyqësore
- Hyrja për gjyqtarët dhe stafin administrativ
- Hyrja për publikun për kërkesa për dokumentacion

Hyrja për publikun në seancat gjyqësore

Hyrja/dalja publike dhe detektori i metalit walk-through Zyra për personelin përgjegjës për kontrollin

Kasafortë për ruajtjen e artikujve të konfiskuar gjatë kontrollit

Çelësat e kasafortës në tavolinën para detektorit

Ky hyrje, e kufizuar për anëtarët e publikut që hyjnë në seanca, ka një detektor metali. Ngushtësia e kësaj zone e bën të pamundur ndarjen e hyrjes nga dalja, çka do të thotë se e njëjta rrugë duhet të përdoret nga publiku për të dy qëllimet.

Personi përgjegjës për kontrollin ka një tavolinë ngjitur që është e hapur dhe një vend i sigurt dhe i dukshëm, çelësat për të cilët mbahen në një tavolinë të vendosur përkundrejt detektorit të metalit. Me kalimin e kontrollit, publiku ka qasje të lirë në të gjitha katet e gjykatës.

Hyrja për gjyqtarët dhe stafin administrativ

Hyrja për personat e autorizuar

Vetëm personat e autorizuar, që janë kryesisht gjyqtarë dhe staf administrativ, e përdorin këtë hyrje, e cila është e pajisur me kontrollin e kartës së hyrjes, për të cilën nuk është në gjendje të konstatojë rëndësinë e identifikimit të përdoruesve dhe komponentëve.

Hyrja për publikun për kërkesa për dokumentacion

Tavolina e pritjes për përdoruesit e gjykatës

E arritshme nga hyrja kryesore e hyrjes në bulevard, ky hyrje e tretë është për përdoruesit e gjykatës për të marrë dokumente ligjore dhe informacione. Ata hyjnë në sallë pa asnjë kontroll dhe shihen nga stafi i administratës që qëndron prapa një kabinës me xham.

Pjesa e brendshme

Korridoret

Korridor qëçon në një zonë për publikun dhe në një zonë administrative
Detektor metalik walk-through në korridor

Nga hyrja publike në sallat e gjyqit, anëtarët e publikut mund të arrijnë në sallën e gjyqit në katin e sipërm. Nëse ata duan të marrin korridorin në zonën administrative, ata duhet, sipas informacioneve të marra, t'i nënshtrohen një kontrolli të dytë nga një detektor metalik në krye të shkallëve, për të arritur në sallën e dytë të gjykatës. Është vërejtur gjithashtu mungesa e ndarjes së hyrjeve nga daljet për publikun, dhe kontrolli i eksedit për në sallat e tjera të gjykatave nuk ka kuptim, veçanërisht kur kontrolli i parë kryhet në hyrje.

Sallat e gjykimit

a) Salla kryesore e gjykimit

Salla kryesore e gjykimit

Banka e të akuzuarve

Pamje e bankës së të akuzuarve nga zona e gjyqtarit

Tavolinat e gjyqtarëve

Salla e madhe e gjyqit në katin përdhes pranë hyrjes publike është paradoksisht e pajisur për seanca penale me të burgosur, pasi ajo është e pajisur me bankën e të akuzuarve. Të pandehurit kanë një rrugë të sigurt, pasi hyrja e shoqëruesve është në pjesën e pasme të ndërtesës. Në fakt, sipas informacioneve të marra, në këtë ndërtesë ka qenë egjithë Gjykata e Rrethit Tiranë, duke përfshirë edhe dhomën penale, që tani është në një ndërtesë tjetër. Ndryshimi i aktivitetit ligjor nuk është shoqëruar me ndryshime strukturore të sallave të gjyqit.

b) Salla të tjera gjyqi

Dy të salla të veçanta të vogla gjykimi

Kjo sallë e ngarkuar gjyqi ka një hyrje të veçantë për gjyqtarin, duke i siguruar këtij të fundit të rrugëdalje

Duhet të theksohet se një numër sallash gjyqi kanë vetëm një dalje emergjente dhe nuk përputhen me rregulloret e zjarrit

Zonat delikate

Dhoma e regjistrimit dhe zyrat e stafit administrative

Një nga zyrat e gjykatës që përdoret për regjistrat dhe dokumentacione e mbingarkuar me stiva dosjesh në dysheme dhe nëpër rafta

Matës i energjisë elektrike

Matësi i energjisë elektrike është i vendosur në një korridor të aksesueshëm për këdo që shkon në sallat e gjykatave aty pranë. Ajo nuk është e pajisur me asnjë lloj mbrojtjeje.

Gjeneratori

Gjenerator i jashtëm në fund të pronës

Grilë mbrojtëse dhe biçikletë e braktisur

E vendosur jashtë në pjesën e prapme të gjykatës, afër hyrjes së përdorur më parë për shoqërimin e të pandehurve, ky gjenerator është i mbrojtur thjesht nga disa kangjella. Asnjë sistem tjetër, si CCTV, nuk përdoret për të mbrojtur këtë pajisjetë rëndësishme.

Siguria e ndërtesës

Sistemi CCTV

Kamera jashtë tek hyrja publike dhe kablo të pambrojtura

Kamera e brendshme me kablo të pambrojtura

Kamera e vendosur brenda një salle gjyqi

Shënim informues për publikun

Gjykata ka një sistem CCTV, me kamera të instaluar brenda dhe jashtë. Disa kamera janë vendosur brenda sallave të gjykimit. Ato nuk kanë që të gjitha të njëjtin rezolucion.

Ajo ka njëstrukturë mjaft elementare: filmime me kamera të transmetuara nga një kablo nënjë regjistruar dixhital që transmeton imazhe tek njëmonitor.

Nga konstatimet tona, duket se përdoruesit besojnë se sistemi CCTV i instaluar është mënyra më e mirë për të garantuar sigurinë për godinën dhe veten. Në fakt, kjo duhej të ishte vetëm njëra metodë e mbikëqyrjes, e kombinuar me metoda të tjera efektive si survejimi njerëzor dhe kontrolli i hyrjes apo detektimit të hyrjeve të paautorizuara. Duhet theksuar se para përgatitjes së sistemit CCTV, është e rëndësishme të identifikohen kërkesat qartë dhe saktë, d.m.th. të qartësohen

pritsmëritë dhe roli i sistemit në të gjitha masat e sigurisë aktuale dhe të ardhshme (organizimi, burimet njerëzore, burimet materiale). Në këtë drejtim, ka pasur një sërë mangësish dhe dështimesh në këtë vend, ashtu si në vende të tjera.

Menaxhimi i sigurisë

Nga ora 8 e mëngjesit deri në 4 të pasdites, nga e hëna në të premte, sigurimi për hyrjen kryesore të gjykatës ofrohet nga një oficer policie. Pjesën tjetër të kohës, siguria në të gjithë perimetrin e ndërtesës garantohej nga një roje sigurie i një firme private. Nuk ka asnjë marrëveshje me shkrim mes gjykatës dhe policisë në lidhje me detyrat e nëpunësve shtetërorë.

Gjykata nuk ka asnjë plan përnjë ndërhyrje emergjente në lidhje me autoritetet e jashtme (zjarrfikës, polici, bashki, shërbime të emergjencës).

Siguria nga zjarri

Stacion i zorrës së shuarjes së zjarrit nënjë dollap prej xhami, çelësat e të cilit janë brenda

Fikse zjarri me pluhur e vendosur në sheshpushimin e katit tëparë

Nga vëzhgimet tona fillestare në terren, sistemi i sigurisë nga zjarri i instaluar në ndërtesë është jashtëzakonisht defektoz. Fikset e zjarrit që janë jofunksionale, një stacion i pambrojtur i zorrës së fikjes së zjarrit, mungesa totale e sinjalistikës për rrugët e daljes që do t'i mundësonin stafit dhe publikut gjetjen e shpejtë të tyre në rast emergjence, asnjë kontroll në rrugët e emergjencës, korridore daljeje që nuk janë të gjerë sa duhet, asnjë testim i diktimit automatik të zjarrit dhe mosdhënia e asnjë udhëzimi (asnjë udhëzim i afshuar or këtë qëllim, plan evakuimi apo procedure veprimi në rast zjarri).

Nuk është ofruar asnjë trajnim për zbatim të shpejtë të procedurave të mbrojtjes nga zjarri. I gjithë personeli duhej të ishte informuar për rreziqet e zjarrit dhe rolin jetik të personave të ndihmës së parë në ndalimin e përhapjes së zjarrit dhe evakuimin e personave

A.2. VLERËSIMI I NIVELIT TË SIGURISË SË GJYKATAVE NGA PERSPEKTIVA E DISKUTIMEVE TË TRYEZËS SË RRUMBULLAKËT TË MARSIT DHE MAJIT 2018

A. 2.1 Diskutimet e tryezës së rrumbullakët të marsit 2018

Zyra për Administrimin e Buxhetit Gjyqësor (ZABGj)

Gjykatat: Nuk kanë asnjë veçori specifike krahasuar me ndërtesat e tjera qeveritare
Bashkëpunimi i ngushtë me kryetarët e gjykatave

Rreziqet që lidhen me gjyqtarët, palët dhe të burgosurit

Mungesa e burimeve financiare

Mungesa e stafit

Mostrajnimi i menaxhuesve të gjykatave në fushën e sigurisë

Nevoja për të përcaktuar standarde sigurie për të gjitha gjykatat

Autoriteti mbi objektet i takon Ministrisë së Drejtësisë. Shërbimet janë integruar në polici pa u konsultuar me gjyqtarët (prokurorinë, shërbimin e provës, përmbarrimin). Ky autoritet i duhet dhënë Zyrës së Regjistrimit të Pronave të Paluajtshme ose më mirë akoma gjykatave.

Nevojë për staf ndihmës për sigurinë

Përgatitja e një liste strategjike të ndërtesave prioritare që duhet të rindërtohen, por mungesë burimesh me opsionin e financimit maksimumi të një gjykate të re çdo dy ose tre vjet

Ministria përgjegjëse për Buxhetin e ka bërë financimin e ri të varur nga miratimi i një harte të re të rishikuar gjyqësore

Mbetet ende dalja e dokumenteve të hollësishme për fusha të ndryshme

Pritet ende miratimi i një autoriteti auditivi dhe kuadri auditimi

Gjykata Administrative e Apelit Tiranë

Kontrast i ndjeshëm midis gjykatës së krimeve të rënda dhe gjykatave të tjera, të cilat hasin vështirësi të mëdha

Dëshirë për të krijuar një post të një oficeri sigurie në secilën gjykatë

Pro krijimit të një dhome monitorimi me CCTV në kohë reale

Gjykata e Shkallës së Parë Mat

Në ndërtesën e gjykatës ndodhen edhe Shërbimi i Provës dhe Përmbarrimi. Dëshiron që ato të vendosen jashtë saj

Ndarja e prokurorisë për të liruuar më shumë hapësirë

Furnizimi jo i mirë me energji elektrike po dëmton pajisjet

Asnjë incident përveçfyerjeve

Mbrojtje e pamjaftueshme për gjykatat. Shumë më poshtë nivelit të mbrojtjes së ekzekutivit

Oficerët e policisë në shërbim në gjykatë janë afër pensionit dhe me performancë të dobët

Asnjë lloj sigurie për gjyqtarët pas pune

Gjykata e Shkallës së Parë Dibër

Ndërtesë e vjetër e papërshtatshme

Një hyrje për të gjitha lëvizjet

Nuk ka akses për personat me aftësi të kufizuara

Kërkon transferimin e përmbartimit, prokurorisë dhe shërbimit të provës. Për këtë të fundit, problemi i ish të burgosurve në ambientet e gjykatës.

Palët janë të detyruar të qëndrojnë në të njëjtin ambient, sidomos përçështjet familjare, pa asnjë zonë të ndarë pritjeje

Gjykata e Shkallës së Parë Kukës

E vendosur në ish ndërtesën e partisë

Vetëm një hyrje për të gjitha shërbimet

Ambient i përbashkët me këshillin bashkiak dhe prokurorinë

Rregullore me udhëzime për stafin e sigurisë

Mungesë hapësire

Gjykata e Shkallës së Parë Shkodër

Çdo kryetar ka nxjerrë rregulloren e vet. Nevojiten rregulla standarde në këtë fushë.

Çdo gjykatë duhet të jetë pronare e godinës së vet dhe të vendosë për modifikimet e nevojshme. Kjo pronësi duhet të ushtrohet përmes Komisionit të Shërbimit Gjyqësor Certifikimi i stafit nga firmat private të sigurisë duhet të kontrollohet dhe përgjegjësitë e tyre duhet të përcaktohen më qartë

Gjykata e Shkallës së Parë të Elbasanit

Tre hyrje: palët, stafi, publiku

43 kamera

Portë sigurie + detektorë

Rampë për personat me aftësi të kufizuara + ashensorë + tualete

Alarm zjarri dhe rezervuarë uji për sigurimin e furnizimit të pandërprerë qëpërndryshe mund të mos jetë i mjaftueshëm

Hyrje e posaçme nga bodrumi për të burgosurit, me koridore të sigurta me dyer dyshe dhe zona pritjeje të veçanta për ta

Trajnim në menaxhimin e lëvizjes së njerëzve

Gjykata e Shkallës së Parë Lezhë

Ndërtesë e ndërtuar në vitin 1946 dhe e rinovuar në 2006

Rrugëkalime të përziera të personave që hyjnë dhe dalin

Probleme në identifikimin e publikut

Nuk ka akses për personat me aftësi të kufizuara

Gjykata E Krimeve Të Rënda

Ndërtesë e ndërtuar në vitin 2008

Hyrje e veçantë për gjyqtarët, palët dhe të burgosurit

Detektor + portë sigurie

Stacion qendror kontrolli sigurie me CCTV

Kontroll në të dyja hyrjet
Policë të pranishëm në sallat e gjyqit

Gjykata e Shkallës së Parë të Tiranës

Ndërtesë e konvertuar në gjykatë në vitin 1990

Disa incidente të vogla

Mungesë sallash gjykimi (76 gjyqtarë)

Dy hyrje për stafin dhe një hyrje publike që përdoret edhe për të burgosurit

Prioritet moslejimi i armëve. Nevoja për kontroll të imtësishëm. Kontrollat fizike tepër të gjata

Mosshënimi i emrave të gjyqtarëve në dyer për të parandaluar hakmarrjet nga palë të pakënaqura

Kërkesë që një anëtar stafi të caktohet për hartimin dhe zbatimin e politikës së sigurisë.

Gjykata e Shkallës së Parë Korçë

Gjykatë model

Hyrje të veçanta për stafin dhe për publikun. Një bllok pritjeje për publikun, një për seancat dhe një për dhomat e gjyqtarëve

Tre salla gjykimi për çështje penale dhe tre salla për çështje civile

Dëshiron të transferohet gjykata administrative, e cila përdor sallat e çështjeve civile

Zona pritjeje për të burgosurit me hyrje nga bodrumi. Rrugë e sigurt për në sallat e gjyqeve penale pajisur me banka të të akuzuarve

Kontrolli i eksedit në zonat publike: punonjës i një firme private, polic ose ushtar, zgjedhur nga gjykata, që duhet të jetë në gjendje të marrë vendime vetë

Problem vazhdimësi e ofrimit të survejimit të dyerve për shkak të procedurave të prokurimit. Asnjë kontroll i kualifikime të punonjësve

Duhet të verifikohet kualifikimi i oficerëve të policisë + problemi i menaxhimit të kohës jashtë orarit të punës

Mbulim të zonave delikate me CCTV

Dollapë për vendosjen e sendeve të konfiskuara gjatë kontrollit

Gjykata e Apelit Gjirokastrë

Hyrje për të burgosurit, hyrje për stafin, hyrje për publikun dhe hyrje për në zyrën e regjistrave

Nuk ka asnjë mbrojtje të veçantë për dhomën e serverëve

Incidentet me arratisjen e një të burgosuri

Kërkesë për survejim 24-orësh nga policia për shkak të cilësisë së dobët të stafit të firmave private

Gjykata e Lartë

Ndërtesë e vjetër e rinovuar disa herë

Një numër i konsiderueshëm vendesh bosh (50%), që kompenson mungesën e hapësirës

Asnjë mbrojtje nga zjarri, me 25,000 dosje të ruajtura
Nuk ka asnjë ambient për të burgosurit
Stafi që bën kontrollin duhet të armatoset

A. 2.2 Diskutimet e tryezës së rrumbullakët të majit 2018

Zyra për Administrimin e Buxhetit Gjyqësor (ZABGj)

Kushtet e sigurisë në punë dhe sigurisë së objekteve në gjykata: situatë gjithë kontraste.
Ndarja e vendosur së fundmi e fluksit të lëvizjeve (për publikun, stafin, tëburgosurit).
Instalimi i CCTV.

Siguri e kënaqshme për publikun dhe palët falë portave të sigurisë.

Alarmi i zjarrit: asnjë standard apo institucion zyrtar që i vendos këto standarde.

Asnjë autoritet në Ministrinë e Drejtësisë përgjegjëse për organizimin e mbrojtjes nga zjarri. Për momentin është kryetari ai që është përgjegjës për këtë, por ai/ajo nuk ka burimet ose aftësitë e nevojshme dhe as kuadrin e duhur.

Asnjë protokoll zyrtar për ndërhyrjet në rast rreziqesh (sulm, tërmet, zjarr). Kjo mungesë protokollit çon në një mjegullim të përgjegjësie.

Duhet të miratohet një kuadër kombëtar për t'u zbatuar nga kryetarët e gjykatave. Përgjithësisht, nevojitet të vendosen disa standarde dhe protokolle për t'i ndihmuar kryetarët që nuk mund ta bëjnë gjithçka vetë.

Gjykata Administrative e Durrësit

E vendosur në një ndërtesë të vjetër që nuk është projektuar për gjykatë.

Hapësirë e përbashkët me përmbarimin dhe shërbimin e provës.

Janë marrë masa emergjence, por ndërtesa është e papërshtatshme.

Ka roje të një firme private sigurie dhe polic gjatë gjithë ditës.

Asnjë incident i shënuar.

Gjashtë gjykata administrative dhe një gjykatë apeli për të gjithë Shqipërinë.

Asnjë studim për master plan të këtyre objekteve si prona të paluajtshme. Është përgjegjësi e Ministrisë së Drejtësisë të gjejë ambiente.

Këshilli i Lartë i Drejtësisë duhet të menaxhojë burimet dhe të kenë pronësinë e godinave.

Do të nevojitet bashkëpunimi midis gjyqësorit dhe ekzekutivit.

Gjykata e Rrethit Vlorë

E vendosur në një ndërtesë të re. Financuar dhe projektuar përmes Bashkimit Evropian. Gjykata është përfshirë në procesin e ndërtimit të godinës së re.

Sistemi i mbrojtjes nga zjarri është në gjendje të mirë.

Deri në orën 4 të pasdites ruhet me një polic të vetëm, pastaj me roje private. Policia nuk ka burime të mjaftueshme për survejimin e gjykatës. E pamundur të mbulojë katër salla gjyqi.

Nuk ka salla gjyqi të dedikuara për çështje civile dhe penale, që krijon probleme me akomodimin e seancave.

Holli është tepër i madh, kurse zyra e regjistrave/dokumentacionit shumë e vogël.

Stafi ekzistues përbëhet nga gjashtë gjyqtarë dhe gjashtë vend për gjyqtarë. Pritja e hartës së re gjyqësore ka vonuar investimet.

Gjykata e Rrethit Durrës

Ndërtesë e ndërtuar para vitit 1970. Nuk ka hapësirë të mjaftueshme.

Ndërtesë me tre kate, ku në katin e sipërm ndodhet prokuroria.

Stafi hyn me karta, kurse publiku përmes një dere sigurie.

Për të burgosurit ka një hyrje të posaçme me rrugëkalim të ndarë.

Zyra e regjistrave/dokumentacionit ndodhet jashtë godinës, pa asnjë lloj lidhjeje me ambientet e brendshme.

Shtatëmbëdhjetë kamera survejimi të vendosura në hyrje, parking, korridore dhe salla gjyqi.

Fikëse zjarri në të gjitha katet.

Prani e policisë deri në orën 4 të pasdites, pastaj roje private.

Dritaret e pajisura me shufra hekuri deri në katin e parë.

Gjykata e Rrethit Kukës

Ftesat për tender për firma sigurie private kohë e humbur, duhet që thirrja të dalë në nivel kombëtar. Duke qenë se stafi i sigurisë paguhet keq, nuk ofrohet siguri.

Stafi po vuan ndjeshëm për shkak të mospërmirësimit të kushteve të punës sa i përket godinës dhe programit të trajnimit (për sigurinë e objektit dhe sigurinë në punë).

Ka shqetësime në lidhje me kontrollin dhe prioritetet e investimeve.

Gjykata e Rrethit Fier

Ndërtesë e ndërtuar në vitin 1985. Dy kate i ka gjykata, kurse dy kate prokuroria dhe përmbarimi.

E projektuar fillimisht për katër gjyqtarë, tashmë ka 14.

Pesë salla gjykimi.

Hyrja e stafit nuk ka qenë e ndarë nga ajo e publikut deri në vitin 2015. Krijimi i hyrjes për stafin me karta.

Zona ku mbahen të burgosurit e pandehur është shumë e vogël, mund të akomodojë 12 deri në 13 të burgosur.

Gjatë ditës, siguria ofrohet nga policia dhe nga një roje private, kurse në mbrëmje vetëm nga një roje private. Siguria është ofruar më parë vetëm nga policia, e cila është më profesioniste.

Para vendosjes së detektorit walk-through të metalit janë shënuar disa incidente me anëtarë të armatosur të publikut.

Gjykata e Rrethit Pogradec

Rindërtuar në vitin 2012. Një hyrje për stafin dhe një për publikun dhe sallat e gjyqit. Shërbimet për publikun ofrohen në katin e parë.

Sistem CCTV. Alarme efikase zjarri me pompa uji.

Numri i gjyqtarëve ka rënë nga tetë në katër. Me vendim të Ministrisë së Drejtësisë, në ambientet e gjykatës është vendosur edhe shërbimi i provës. Ky shërbim është

vendosur në mes të zonës sëgjyqtarëve, duke rezultuar në lëvizje të padëshiruara të publikut.

Gjykata është përfshirë në menaxhimin e rindërtimit të saj nga ZABGj.

Zyra e regjistrave/dokumentacionit ndodhet brenda gjykatës, pas pikës së kontrollit në hyrjen për publikun.

Kartat e hyrjes menaxhohen nga punonjësi IT, i cili i raportin kryetarit të gjykatës.

Gjykata e Apelit Korçë

Ndërtesë e re e ndërtuar me financim të Bashkimit Evropian në vitin 2006.

Sistem alarmi me pompa uji.

Detektor metalesh walk-through në hyrjen për publikun.

Zona për publikun e ndarë nga zona e stafit. Një hyrje për stafin me karta hyrjeje dhe një hyrje për publikun.

Hyrje e ndarë për të burgosurit me kalim të nëndheshëm.

Dy salla gjyqi civile në katin e parë dhe dy salla gjyqi për penale në katin e dytë, me zyra gjyqtarësh dhe zyra për stafin. Gjashtë gjyqtarë.

Banka e të akuzuarit në formë kafazi është zëvendësuar me një kuti xhami.

Siguria gjatë ditës ofrohet nga policia dhe nga një roje private.

Gjykata Administrative e Apelit Tiranë

Siguria gjatë ditës ofrohet nga policia dhe nga një roje private.

Nuk është regjistruar asnjë incident.

Hyrje më vete për publikun dhe hyrje për stafin me karta.

Ka të instaluar një sistem CCTV dhe sistemin e larmit të zjarrit.

Rivendosur në një godinë qeveritare ose të marrë me qira për shkak të mosmarrëveshjes me pronarin e pronës. Vendimi pritet të merret nga Ministria e Drejtësisë.

A. 3 KONSTATIME NË LIDHJE ME ORGANIZIMIN

- Nuk ka informacion të plotë dhe të detajuar për pronën. Dokumentet e ndryshme që u mbledhën japin informacione kontradiktore mbi gjendjen e godinës. Tabela e përcjellë nga ZABGj jep një listë të gjykatave, me katet për secilën, por asnjë informacion cilësor. Ajo që nevojitet është një qasje e bazuar tek ndërtesat dhe jo tek gjykata: disa gjykata janë të ndara në disa ndërtesa dhe një godinë mund të përmbajë disa gjykata. Tabelat e përfshira në raportin e Kuvendit dhe që janë përdorur sërish në raportin e ekspertit lokal nuk pasqyrojnë informacionet e mbledhura nga diskutimet në tryezat e rumbullakëta dhe nga vizitat në terren.
- Nuk ka asnjë master plan në lidhje me prioritetet e rinovimit dhe/ose rindërtimit në bazë të gjendjes teknike të godinave ekzistuese, statusit rregullator dhe gjendjes funksionale dhe duke arrë parasysh udhëzimet e reformimit të hartës gjyqësore.
- Nuk ka asnjë dokument që të përshkruajë nevojat teorike për sipërfaqe të

secilës gjykatë dhe që t'i krahasojë ato me sipërfaqet ekzistuese.

- Numri i sallave të nevojshme të gjyqit duket i konsiderueshëm dhe në disa dokumente jepet si objektiv një sallë gjyqi për dy gjyqtarë.
- Hyrjet në gjykatë për publikun janë jashtëzakonisht humb të vogla dhe nuk lejon ndarjen e hyrje/daljeve.
- Zonat për pritjen e publikut janë më të vogla sesa duhet dhe jo të përshtatshme për t'u shërbyer të gjitha ambienteve të hapura për publikun.
- Publiku futet deri te zyra e regjistrave/dokumentacionit përmes një hyrjeje të ndarë nga hyrja kryesore, pa u kontrolluar, gjë që përbën rrezik për stafin që sulmohet, ndoshta me armë, pavarësisht tavolinës së sigurt të pritjes që ofrohet ndonjëherë.
- Gjykatave u është lënë liri e konsiderueshme për ta kryer punën pa terma reference. Nëse marrim shembullin e CCTV, çdo gjykatë e ka bërë punën pa asnjë specifikim teknik dhe pa një arkitekturë të përgjithshme: vendin ku do të vendoseshin kamerat, zonat që do të monitoronin, vendndodhjen e regjistruesve, ekranet e monitorimit dhe stacionet e kontrollit, si dhe periudhën e ruajtjes së imazheve.
- Është i paqartë autoriteti kontraktues për operacionet e shpenzimeve kapitale: ZABGj që menaxhon këto operacione apo kryetarët e gjykatave që nënshkruajnë kontratat.
- Për ristrukturimin dhe ndërtimin e godinave të reja në total nuk duket se ka specifikimet të miratuara kombëtare që përcaktojnë udhëzimet dhe ndalimet mbi bazën e vlerësimeve nga projekte të mëparshme.
- Rrethanat se si janë integruar në gjykatë shërbimet e jashtme (shërbim prove, përbarues, avokatë) nuk janë të përcaktuara qartë dhe situata varion ndjeshëm. Megjithatë, futja e shërbimeve të jashtme në gjykatë, nëse nuk ka qenë parashikuar në plan-vendosjen origjinale të ndërtesës, mund të krijojë probleme me sigurinë që mund të çojë në lëvizjen e publikut brenda zonave të sigurisë, si në rastin e Pogradecit. Nëse shërbimet e jashtme inkorporohen në gjykatë, ato duhet t'u nënshtrohen të njëjta protokolleve sigurie, si dhe përdoruesit e gjykatës.
- Ndarja e gjykatave dhe prokurorive ngre pikëpyetje për të dyja këto subjekte, të cilat që të dyja kontribuojnë në funksionimin e drejtësisë. Ato zakonisht janë të vendosura në godina të ndryshme dhe kur janë në të njëjtën godinë, nuk ka komunikim mes tyre, ndonjëherë ndahen edhe me dyer të kyçura që janë dyert e emergjencës, si në rastin e Fierit. Akomodimi i përbashkët në gjykatë, me të njëjtën strukturë sigurie dhe pajisje teknike, do të mundësonte optimizimin e shfrytëzimit të pronës dhe burimeve të saj.
- Në përgjithësi, nuk ka dokumente reference bazë ku mund të mbështeten gjykatat: rregullore model, specifikime teknike, udhëzime teknike, tabela të sipërfaqeve, programe kuadër, lista kontrolli në rast ndërhyrjesh, etj.
- Nuk ka asnjë strukturë organizative që lidh gjykatat me nivelin qendror. E mira do të ishte që të ngrihen qendrat e ekselencës me pika kontakti në nivel lokal dhe t'u ofrohej mbështetje kryetarëve të gjykatave dhe prokurorëve në fushat teknike dhe logjistike.

- Politika e sigurisë mbetet në dorën e kryetarëve të gjykatave, ndërkohë që nuk ka asnjë burim të caktuar për zbatimin e ndonjë politike kombëtare në nivel gjykatë.
- Kryetarët nuk po i përmbushin përgjegjësitë e tyre si menaxherë gjykatë për dhënie udhëzimesh dhe marrje masash për respektimin nga stafi dhe përdoruesit, organizimin e burimeve rezervë dhe mbajtjen e pajisjeve teknike në gjendje funksionale dhe testimin sistematik të tyre. Në disa prej gjykatave të vizituara, konstatoam se nuk kishte fare alarm zjarri, sinjalistikë për të treguar se çfarë duhet bërë në rast zjarri, ndriçim për raste emergjencash, fikse zjarri, simulime evakuimi, etj.
- Nuk ka asnjë plan trajnimi për të garantuar sigurinë e objektit dhe mbrojtjen nga zjarri në nivele të ndryshme përgjegjësie.
- Nuk ka teste sistematike për të kontrolluar nëse pajisjet teknike që mund të përbëjnë rrezik për sigurinë e individëve funksionojnë si duhet: instalime elektrike, alarm zjarri, alarm gazi, ashensorë, porta automatike, etj.
- Furnizimi me energji elektrike është i paqëndrueshëm, kurse gjeneratorët nuk janë vendosur në vende të sigurta, që përbën një pikë të dobët për gjykatat.
- Nuk ka asnjë institucion që kontrollon sistematikisht rregullat për mbrojtjen nga zjarri në gjykata. Për shembull, në Francë, Departamenti i Bordit të Sigurisë, i cili mbështetet kryesisht tek zjarrfikësit, i viziton rregullisht institucionet e hapura or publikun dhe i këshillon në lidhje me përmbushjen prej tyre të rregullave të sigurisë në punë.
- Nuk ka informacione sistematike në lidhje me incidentet e sigurisë në gjykata që mund të përdoren për statistika qendrore dhe që të çojnë në udhëzime dhe masa përmirësuese në nivel lokal.
- Nuk qe e mundur të merrej konfirmim për shpeshësinë e auditeve të gjykatave dhe aksesit në përfundimet e tyre.
- Nuk ka asnjë kuadër kombëtar që përcakton kërkesat për dinjitet njerëzor dhe për proces të rregullt, sidomos sa i përket projektimit të bankës së të akuzuarve dhe dhomave të intervistave mes avokatëve dhe klientëve të tyre.
- Akreditimi i punonjësve të firmave private nuk është provë e kënaqshme e kapaciteteve të tyre për detyrat e ngarkuara (siguria e individëve dhe siguria nga zjarri).
- Zonat delikate si dhomat e serverëve, dhomat e dokumentacionit dhe dhomat e provave nuk janë të siguruara.
- Në lidhje me provat, klasifikimi dhe përgjegjësitë për ruajtjen e tyre nuk janë të përcaktuara qartë. Çfarë masash duhet të merren për ruajtjen e provave më delikate, si armë, narkotikë, monedha, etj?
- Ka një transferim përgjegjësie te policia për menaxhimin e pjesës më të madhe të provave, gjë që në terma institucionalë është larg garancive ligjore procedurale. Përveç kësaj, dhomat për ruajtjen e provave në gjykatë nuk përmbushin standardet e sigurisë që nevojiten për këtë lloj përdorimi.

B. Rekomandime

B.1 MIRATIMI I NJË POLITIKE PËR SIGURINË E OBJEKTIT/SIGURINË NË PUNË

Duhet të vendoset një politikë sigurie e shëndoshë nga autoriteti kompetent në nivelin më të lartë (Ministria e Drejtësisë, Këshillat e Lartë). Duhet të përcaktojnë qartë objektivat e sigurisë së objektit/sigurisë në punë dhe duhet të pasqyrojnë angazhimin për përmirësimin e performancës si për sigurinë e objektit, ashtu edhe për sigurinë në punë.

Kjo politikë duhet:

- Të jetë në përputhje me politikën e përgjithshme kombëtare;
- T’i përshtatet natyrës dhe shkallës së kërcënimeve të njohura dhe pikave të dobëta duke përdorur veçanërisht rezultatet e vlerësimit të situatës;
- Të përfshijë angazhime për të garantuar përmirësimin e sigurisë së objektit dhe sigurisë në punë në mënyrë të vazhdueshme dhe për trajnimin e nevojshëm të stafit;
- Të përmbajë emrin e personit përgjegjës për sistemin e sigurisë/menaxhimit të sistemit;
- Të përfshijë angazhime për zbatimin e legjislationit aktual në fushën e sigurisë së objekteve/sigurisë në punë;
- Të mbulojë objektivat kryesore të përmirësimit të sigurisë së objekteve/sigurisë në punë;
- T’i bëhet e njohur të gjithë stafit, në mënyrë që ata të jenë të informuar për detyrimet e tyre në këtë kuadër;
- Të hartohet me shkrim, të vihet në praktikë dhe të rishikohet në intervale të rregullta për t’u siguruar se është ende relevante dhe e përshtatshme.

B. 1.1 Planifikimi

Për garantimin e zbatimit të politikës për sigurinë, nevojitet strukturimi i planifikimit të saj, i cili duhet të përfshijë hapat vijues:

- Identifikimi i kërcënimeve, vlerësimi i pikave të dobëta dhe masave që duhen marrë për adresimin e tyre. Kjo përfshin edhe kërkesa ligjore dhe

kontraktuale.

- Pas identifikimit, autoriteti/autoritetet përkatëse duhet të përgatisin një përmbledhje me shkrim të objektivave të tyre të sigurisë dhe t’i mbajnë ato të përditësuara. Është e rëndësishme që këto objektiva të jenë në përputhje me politikën e sigurisë, duke përfshirë edhe angazhimin për përmirësimin e sistemit të menaxhimit të sigurisë në mënyrë të vazhdueshme.
- Për përmbushjen e këtyre objektivave, autoritetet përkatëse duhet të përgatisin programe për menaxhimin e sigurisë dhe t’i mbajnë ato të përditësuara. Dokumentacioni përkatës duhet të përfshijë një përkufizim të përgjegjësive individuale dhe “tëzinxhirit të komandës” për arritjen e objektivave sa i përket secilit funksion dhe secilit nivel të hierarkisë. Përveç kësaj duhet të ketë edhe një kalendar me afate kohore për arritjen e objektivave dhe një përcaktim të stafit dhe burimeve që do të përdoren për këtë qëllim.

B.1.2 Zbatimi i politikës

B.1.2.1 Struktura dhe përgjegjësia

Për një menaxhim më të lehtë të sigurisë, roli i anëtarëve të stafit, përgjegjësitë dhe kompetencat e tyre duhet të përcaktohen dhe të regjistrohen me shkrim e t’i bëhen të njohura të gjithë stafit.

Është e rëndësishme që në fund përgjegjësia t’i jepet autoriteteve kompetente në nivelin e tyre më të lartë, të cilët do të mbështeten në një zyrë më teknike/operacionale të përbërë nga ekspertë të caktuar, detyra e të cilëve do të jetë garantimi i funksionimit si duhet të sistemit të menaxhimit të sigurisë. Roli, përgjegjësitë dhe kompetencat e këtyre personave duhet të përkufizohen në mënyrë të tillë që të mund:

- Të garantojnë përcaktimin e kërkesave të sistemit të menaxhimit të sigurisë, vënien e tyre në praktikë dhe përditësimin e tyre në përputhje me objektivat përkatës;
- T’i raportojnë autoriteteve kompetente, në nivelin e tyre më të lartë në lidhje me performancën e sistemit të menaxhimit të sigurisë në mënyrë të tillë që ai të mund të vlerësohet dhe të mund të përmirësohet.
- Për këtë qëllim, autoritetet kompetente, në nivelin e tyre më të lartë, duhet të hartojnë një grafik vertikal për sigurinë, ku pasqyrohen:
- Autoritetet hierarkike, të cilave autoriteti qendror u ka deleguar apo nëndeleguar kompetenca sa i përket sigurisë;
- Gamën e përcaktuar të delegimeve të tilla;
- Emrat e anëtarëve të stafit të caktuar dhe të trajnuar për të këshilluar autoritetet kompetente në nivelin e tyre më të lartë, si Këshilli i Lartë të Drejtësisë, për çështje të sigurisë;
- Persona të autorizuar për lloje të ndryshme aksesi.

Individët, detyrat, postet dhe pozicionet etë cilëve përfshijnë ekspozim ndaj vulnerabiliteteve të sigurisë duhet të nënshkruajnë një marrëveshje konfidencialiteti, ku përcaktohet kohëzgjatja dhe kushtet e kësaj marrëveshjeje. Individët e interesuar duhet të vihen në dijeni të këtij informacioni, duke përfshirë edhe nivelin e autoritetit të tyre.

Autoritetet kompetente, në nivelin e tyre më të lartë, duhet të ofrojnë staf të trajnuar dhe pajisje të një kalibri të lartë të nevojshme për operimin, kontrollin dhe përmirësimin e sistemit të menaxhimit të sigurisë.

B. 1.2.2 Trajnimin, ndërgjegjësimi dhe kompetenca

Stafi duhet të ketë aftësitë e nevojshme për të kryer detyra që mund të kenë implikime të sigurisë. Këto aftësi duhet të përcaktohen sa i përket trajnimit fillestar dhe atij të vazhdueshëm, si dhe eksperiencës.

Autoritetet kompetente, në nivelin e tyre më të lartë, duhet të përgatisin dhe të përditësojnë procedura që i mundësojnë ato, pavarësisht nivelit dhe funksionit të personave të përfshirë, për të garantuar që këta persona janë të vetëdijshëm për:

- Rëndësinë e të vepruarit në përputhje me politikat dhe procedurat e sigurisë, sidomos me procedurat zyrtare dhe me kërkesat e sistemit ekzistues të menaxhimit të sigurisë;
- Pasojat reale apo potenciale, pozitive apo negative për sigurinë të aktivitetit të tyre profesional, duke përfshirë edhe pasojat e shkaktuara nga mosruajtja e informacioneve delikate që vjen për shkak të mungesës së vëmendjes, mungesës së kujdesit, mungesës së gjykimit të mirë personal apo sjelljeve komprometuese;
- Kërcënimet ndaj të cilave ata mund të ekspozohen për shkak të pozicionit të tyre brenda gjykatës, në mënyrë të tillë që të mund të reduktojnë ekspozimin e tyre ndaj kërcënimeve të tilla ose të reagojnë në mënyrën e duhur nëse kërcënime të tilla materializohen;
- Rolet dhe përgjegjësitë e tyre në garantimin e respektimit të politikës dhe procedurave të sigurisë kundër aktiviteteve dashakeqe dhe me kërkesat e sistemit të menaxhimit të sigurisë;
- Pasojat potenciale të mosrespektimit si duhet të procedurave të specifikuar të operimit.

Ndërgjegjësimi i duhur do t'i jap mundësi stafit të identifikojë shenjat paralajmëruese të aktiviteteve dashakeqe ose të qëllimeve për të dëmtuar interesat e institucionit.

Personat që mbajnë apo që menaxhojnë të dhëna apo objekte që konsiderohen delikate duhet të jenë të vetëdijshëm për këtë fakt dhe duhet të kuptojnë se ata kanë për detyrë të ruajnë konfidencialitetin dhe se do të jenë përgjegjës nëse këto

të dhëna apo objekte humbasin apo dalin prej aty.

Stafi i gjykatës të cilit i delegohen përgjegjësi në lidhje me sigurinë, duhet të marrë trajnimin e duhur me këto objektiva (***Shtojca: struktura, trajnim për sigurinë dhe mbrojtjen nga zjarri***):

- Njohjen e ligjeve dhe rregulloreve në fuqi;
- Njohjen e kërcënimeve ndaj gjykatës dhe vulnerabilitetet e saj;
- Funksionimin e sistemit të menaxhimit të gjykatës.

B. 1.2.3 Komunikimi

Autoriteti kompetent i nivelit të lartë, duhet të përcaktojë procedura që u garantojnë të sigurohen që informacioni në lidhje me sigurinë t'iu komunikohet anëtarëve të stafit dhe, nëse është e nevojshme, edhe nëpunësve të gjykatës.

Rregullat në lidhje me detyrën e konfidencialitetit dhe/ose në lidhje me nxjerrjen e informacioneve ndaj personave jashtë institucionit duhet të hartohen, të regjistroheshin dhe t'iu komunikohen stafit dhe gjithë personave të lidhur me vulnerabilitete të njohura. Këto rregulla duhet të përcaktojnë sjelljen e duhur sa u përket kontrolleve, pranimit të anëtarëve të publikut dhe lëvizjeve të tyre brenda për brenda ambienteve të gjykatës.

B. 1.2.4 Dokumentacioni

Autoriteti kompetent i nivelit të lartë duhet të regjistrojnë dhe të ruajnë në mjete të përshtatshme, si për shembull në letër apo në kompjuter, informacione që duhen:

- Për të përshkruar elementet e domosdoshme të sistemit të menaxhimit dhe ndërveprimeve të tyre;
- Për të identifikuar apo për të përcaktuar vendndodhjen e dokumentacioneve të korrespondencës.

Dokumente në lidhje me informacione dhe/ose objekte delikate duhet të trajtohen nga disa rregulla specifike, të cilat përcaktojnë:

- shkallën e sensitivitetit të informacionit;
- Nivelin e klasifikimit sipas shkallës së specifikuar të sensitivitetit;
- Personat/grupet të cilëve mund tu qarkullohen dokumente të secilit nivel klasifikimi;
- Rregullat e identifikimit;
- Rregullat për lëshimin, riprodhimin, mbajtjen, ruajtjen dhe asgjësimin e informacioneve dhe/ose objekteve delikate.

Përgjegjësitë e personave të ndryshëm në gjykatë që klasifikojnë dhe qarkullojnë informacione duhet të përcaktohen dhe duhet tu bëhen të ditura stafit të gjykatës.

B. 1.2.5 Kontrolli i dokumenteve, informacioneve dhe të dhënave

Mjetet e menaxhimit dhe vlerësimit, për shembull një dosje sigurie, përbëjnë burime jetësore informacioni për çdo ndërtesë gjykatë dhe për autoritetet kombëtare. Ato duhet të hartohen nga Këshillat e gjykatave dhe prokurorive nën autoritetin e menaxherit përkatës së gjykatës (cf. *Shtojcë: Dosje sigurie – Raportim incidentesh – Listë kontrolli*).

Çdo Këshillë duhet të vendosë dhe të përditësojë procedurat për trajtimin e duhur të të gjitha dokumenteve dhe të dhënave të nevojshme për të garantuar që:

- Të mund të përcaktohet vendndodhja e tyre;
- Të rishikohen dhe të ndryshohen në mënyrë sistematike nëse është e nevojshme dhe të miratohen sipas rregullave nga personat e autorizuar për këtë qëllim;
- Versionet aktuale të dokumenteve dhe të dhënave relevante të jenë të disponueshme në të gjitha vendndodhjet, ku kryhen operacione të domosdoshme për funksionimin normal të sistemit të menaxhimit të sigurisë;
- Dokumente dhe të dhënat e vjetruara të mund të tërhiqen në mënyrë të menjëhershme nga të gjitha vendet, ku ato janë të disponueshme për përdorim dhe të menaxhohen në mënyrë të tillë që të mos mund të përdoren gabimisht;
- Dokumentet dhe të dhënat e arkivuara të mbajtura për qëllime juridike të mund të identifikohen dhe të sigurohen si duhet.

Autoriteti kompetent, në nivelin më të lartë, duhet të vendosin dhe të zbatojnë rregulla dhe procedura në lidhje me sigurinë e sistemeve të informacionit që janë të përshtatshme sa i përket konstatimeve të vulnerabilitetit, sidomos rregullave në lidhje me:

- Administrimin e sistemeve të informacionit;
- Ruajtjen dhe instalimin e pajisjeve të sigurisë;
- Ruajtjen dhe asgjësimin e mjeteve të ruajtjes së të dhënave.

B.1.2.6 Kontrolli operativ

Autoritetet kompetente kombëtare (Këshillat e Lartë) dhe, më pas, çdo Këshill gjykatë apo prokurorie duhet të përcaktojnë ato aktivitete që përfshijnë vulnerabilitete të njohura dhe që duhen kontrolluar rreptësisht. Këto aktivitete duhet të planifikohen, me mirëmbajtjen dhe mbikëqyrjen e duhur, për të garantuar realizimin e tyre siç kërkohet:

- a) Duke përcaktuar dhe përditësuar procedurat në lidhje me ambiente dhe vendndodhje të tjera vulnerabël (grafik organizativ për çelësat, karta për kontrollin e aksesit);
- b) Duke përgatitur dhe duke përditësuar procedurat zyrtare që përcaktojnë

- sjelljen që duhet demonstruar në rast situatash kritike (mosfunksionim të sistemit të sigurisë që prek mbikëqyrjen, kontrollin e aksesit, etj.);
- c) Duke futur një sistem për të monitoruar autorizimet për aksesin e kontrolluar në ambiente të kufizuara dhe delikate (dhomat e provave, dhomën e serverëve, dhomën e PABX, kamerave dhe CCTV);
 - d) Duke përcaktuar zonat e kontrolluara mbi bazën e fluksit të lëvizjeve dhe konstatimeve të pikave të dobëta;
 - e) Duke përcaktuar procedura specifike për trajtimin e anëtarëve të publikut dhe personave nga jashtë gjykatës, sidomos kur ata mund të jenë në kontakt me informacione dhe/ose materiale që konsiderohen sensitive.

Mjetet e mbrojtjes dhe diktimit duhet t'i përshtaten nivelit të vulnerabilitetit. Sistemi në tërësi duhet të monitorohet nga punonjës kompetentë të caktuar për këtë qëllim (cf. **Shtojcë: Koordinator për sigurinë**).

B.1.2.7 Aftësia e reagimit në raste emergjencash

Me mbështetjen e ofruar nga Këshillat e Lartë dhe bazuar në përshkrimin e pikave delikate të sigurisë dhe në një analizë të pikave më të dobëta, çdo Këshill gjykate apo prokurorie duhet:

- Të përcaktojë dhe të përditësojë procedura për identifikimin e situatave të emergjencës dhe për të pasur kapacitet reagues të tillë që të mund të parandalohet, të diktohet ose të zbutet çdo sulm ndaj njerëzve, pronës apo informacioneve (cf. Shtojcë: Lista e kontrollit të reagimit);
- Të rishikojë procedurat për parandalimin dhe diktimin e situatave të emergjencës dhe të ofrojë kapacitet reagimi, sidomos pas një incidenti apo një emergjence;
- Të organizojë simulime periodike, nga të cilat mund të nxirren mësimet (cf. Shtojcë: Plan Veprimi).

B. 1.3 Kontrolle dhe masa korrigjuese

B.1.3.1 Monitorimi i Performancës

Siç udhëzohet nga Këshillat e Lartë, çdo Këshill gjykate apo prokurorie duhet të përgatisë dhe të zbatojë një plan për monitorimin e pikave të dobëta. Duhet të përcaktohen dhe të përditësohen këto procedura:

- Kontrolli, monitorimi dhe vlerësimi sistematik i performancës së sigurisë ndaj veprimtarive dashakeqe sistemit ekzistues të menaxhimit;
- Përshtatja dhe mirëmbajtja e pajisjeve dhe mjeteve të mbikëqyrjes (CCTV, sistem alarmi, mbyllja e sigurt e zonave delikate, etj.).

Çdo Këshill gjykate apo prokurorie duhet të bëjë vlerësime periodike të funksionimit të sistemeve ekzistuese.

B. 1.3.2 Incidentet në lidhje me sigurinë

Çdo Këshill gjykate apo prokurorie duhet të përcaktojë apo të përditësojë procedura, të cilat përcaktojnë përgjegjësitë dhe autoritetin kompetent (*cf. Shtojcë: Raportim incidentesh*) sa i përket:

- Identifikimit të incidenteve të shkaktuara nga veprimtaritë dashakeq;
- Adresimin dhe hetimin e këtyre incidenteve.

Për adresimin e këtyre incidenteve, është veçanërisht e rëndësishme:

- Drejtimi i fushatave (veçanërisht fushata ndërgjegjësimi) për zbutjen e të gjitha pasojave të këtyre ngjarjeve;
- Inicimi dhe zbatimi i masave korigjuese dhe parandaluese;
- Konfirmimi i efikasitetit të këtyre masave;
- Zbatimi dhe regjistrimi i çdo ndryshimi, që mund të ketë ndodhur gjatë procedurave të ndryshme të miratuara si rrjedhojë e këtyre masave korigjuese.

Pas çdo incidenti apo veprimi dashakeq, duhet të hartohet një raport për atë incident, të vendoset në dosje dhe t'i përcillet Këshillave të Lartë ose autoritetit tjetër të lartë komentet nga Këshilli i gjykatës apo prokurorisë.

B. 1.3.3 Auditi i sigurisë

Çdo Këshill gjykate apo prokurorie duhet të përcaktojë dhe të përditësojë një program për audite periodike të sigurisë:

- Për të vendosur nëse mjetet e vlerësimit dhe menaxhimit dhe sistemi i menaxhimit të sigurisë;
- Përmbushin kërkesat për menaxhimin e sigurisë të përcaktuara nga autoriteti i lartë kompetent;
- Zbatohen dhe përditësohen siç duhet;
- Ndhahen zbatimin efektiv të politikave dhe objektivave të saj;
- Për të rishikuar konstatimet e auditimeve të mëparshme.

Këto audite mund të kryhen nga ekspertë të zyrës qendrore të sigurisë; konstatimet e tyre duhet t'i dërgohen bashkërisht Këshillave të Lartë dhe Këshillit të Lartë të Prokurorisë së Përgjithshme dhe Këshillave të gjykatave apo prokurorive, si dhe autoriteteve të tjera të larta kompetente.

Procedurat e auditimit të sigurisë (*cf. Shtojcë: Kuadri i referimit të auditimit të sigurisë*) duhet të mbulojnë objektin e auditimit, shpeshësinë e tij, metodat, kompetencat dhe përgjegjësitë e atyre që e kryejnë auditimin plus rregullat për kryerjen e auditimeve dhe për raportimin e konstatimeve të tyre sipas udhëzimeve të Këshillave të Lartë ose autoriteteve të tjera kompetente të larta.

B.1.3.4 Procedurat monitoruese

Të paktën një herë në vit, autoriteti kompetent i lartë (Këshillat e Lartë), në prani të nëpunësit përgjegjës për sigurinë e objektit/sigurinë në punë ose personave të deleguar brenda secilit Këshill gjykatë apo prokurorie, duhet të rishikojnë sistemin e menaxhimit të sigurisë dhe mjetet ekzistuese të menaxhimit për të garantuar që ato janë relevante, të përshtatshme dhe efikase. Ky rishikim duhet të dokumentohet në një raport me shkrim dhe tu dërgohet të gjitha gjykatave të interesuara. Ai duhet të bazohet në konstatimet e auditimeve të kryera të sigurisë dhe në të gjitha informacionet e mbledhura, sidomos nga raportet e incidenteve.

B.2 VENDOSJA E STANDARDEVE BAZË TË SIGURISË

Si hyrje, është e rëndësishme të sqarohet se siguria përfaqëson masat e marra për të mbrojtur njerëzit dhe pronën nga veprimet e qëllimshme dashakeqe. Ajo ndryshon nga siguria në punë, e cila përcaktohet nga të gjitha masat e marra për parandalimin dhe zbutjen e risqeve nga shkaqe teknologjike aponatyrore, të cilat mund të jenë aksidentale dhe të paqëllimshme. Kështu, siguria në punë rregullohet me standarde dhe detyrime të parashikuara me ligj.

Siguria nuk bazohet në një kuadër rregullash, sepse ajo ka për qëllim të parandalojë rrezikun e veprimeve të qëllimshme dashakeqe, diçka që është e vështirë të parashikohet, sepse ajo rrjedh nga qëllime të individëve, kufiri i të cilëve është vetëm imagjinata e tyre.

Siguria e cilësdo gjykatëduhet të jetë në përputhje me dy objektiva: garantimin e mbrojtjes së individëve, pronës dhe informacionit dhe garantimin në të njëjtën kohë qëçështjet gjyqësore të mund të gjykohen publikisht, që ambientet e gjykatave të jenë të aksesueshme dhe që cilësia e shërbimeve të gjykatës të jetë e kënaqshme. Të gjitha masat e marra të sigurisë duhet të jenë të përshtatshme me konceptin e thelluar të “mbrojtjes”, ku secili parametër duhet të ketë masa të synuara (pengesa) për të adresuar çdo lloj kërcënimi të mundshëm të identifikuar. Në këtë mënyrë, masat e propozuara mund të standartizohen për të lehtësuar identifikimin e pikave të dobëta dhe mënyrave për adresimin e tyre, si dhe për të përfshirë aktorë që punojnë në gjykatë në këtë qasje ndaj sigurisë.

B.2.1 Kufijtë e objektit

Duhet të përcaktohen zona të ndryshme sigurie rreth institucioneve dhe duhet të qartësohen dhe të përcaktohen zyrtarisht rregulla për parkimin dhe trafikun dhe për aksesin e këmbësorëve në këto zona në plane të jashtme mbrojtjeje të përgatitura bashkërisht me autoritetet përkatëse të policisë.

Kufijtë e objektit, nëse është e mundur, duhet të monitorohen me CCTV; daljet duhet të mbrohen dhe duhet të ketë pengesa fizike për të bllokuar hyrjen me forcë të automjeteve.

Vëmendja e autoritetet përkatëse administrative duhet të jetë në mënyrë sistematike mbi domosdoshmëritë e sigurisë, të cilat duhen vëzhguar gjatë zbatimit të politikave të zhvillimit urban nga policia rrugore dhe autoritetet e parkingjeve, sidhe në aktivitete të tjera që zhvillohen në zona publike.

OBJEKTIVAT:

- Sigurimi i gjykatës;
- Parandalimi i situatave kritike, hyrjeve të personave ose objekteve të paautorizuara

Sugjerime:

- ✓ **Rrethimi i ndërtesës**
- ✓ **Fasadat:**
- ✓ **Mbrojtja mekanike:**
 - **Mbrojtje nga hyrjet me forcë në dyert e katit përdhes, dritare, hapësira dhe mure;**
 - **Përforcim i dymëve të jashtme;**
 - **Forcimi i dritareve dhe hapësirave të tjera prej nga mund të hysh në objekt.**
- ✓ **Pajisje kundër hyrjeve të paautorizuara:**
 - **Nëtë gjitha dritaret e dyert e katit përdhes;**
 - **Dritaret dhe dyert e kateve të mësipërme nga jashtë.**
- ✓ **Pjesa para gjykatës:**
- ✓ **Moslejimi i makinave të sajuara ose të përshtatura për veprimtari kriminale në afërsi të gjykatës**
- ✓ **Parkimet e makinave**
 - **Parkim inëndheshëm vetëm për stafin e gjykatës**
- ✓ **CCTV (shih tabelat CCTV)**
- ✓ **Pajisje kundër arratisjes**
- ✓ **Instalimi i pajisjeve të fiksuara ose të lëvizshme për fluksin e lëvizjeve ((barrierave) forma të tjera për moslejimin e drejtimit me shpejtësi të automjeteve në rrugët publike).**

B.2.2 Siguria në ambientet e brendshme

Ndarja e brendshme e ambienteve në zona sigurie:

Llojet e zonave të sigurisë

Secila gjykatë ndahet në katër lloje zonash sigurie:

- Zona publike (për shembull, për të mirëpritur publikun);
- Zona sigurie për publikun (për personat që kanë leje kalimi ose për personat që janë ftuar të marrin pjesë në proces);
- Zona administrative (për shembull zyra të ministrisë);
- Zona të kufizuara (për shembull zona serverësh, dhoma provash, vende ku ruhen armët, etj.);
- Zona e paraburgimit.

Është e rëndësishme të garantohet që institucionet të ndahen në zona sigurie, ku të ketë rregulla përkatëse për të kontrolluar aksesin e tyre, si dhe rregulla për të organizuar aksesin mes këtyre zonave. Duhet të respektohet rregulli që askush të mos lejohet të lëvizë nga një zonë jo-administrative në një zonë tjetër pa kaluar përmes një zone administrative. Në rastin e përjashtimeve për ndërtesat e vjetra, ku respektimi i këtyre rregullave do të përbënte vështirësi të pakalueshme, duhen marrë masa kompensuese.

Në një zonë administrative ose zonë të kufizuar, të gjithë vizitorët ose përdoruesit e gjykatës duhet të priten tek hyrja e zonës përkatëse, pastaj të shoqërohen gjatë gjithë vizitës dhe në fund të shoqërohen në daljen e tyre nga kjo zonë nën përgjegjësinë e personit të cilin ata kanë vizituar. Në përgjithësi, i gjithë stafi i zonës së vizituar ka detyrimin të jetë vigjilent ndaj lëvizjeve dhe sjelljes së vizitorëve, duke pasur parasysh sigurinë e stafit, pronës dhe të dhënave (kopjet në letër të dokumentacionit apo versioni elektronik).

B. 2.3 Zona publike

Zona publike përbëhet nga zonat e pritjes së publikut (përdorues të gjykatës, vizitorë, avokatë, etj.). Duhet përcaktuar oraret kur këto zona janë të hapura dhe të mbyllura, duke përfshirë edhe masat që mund të merren për seancat gjyqësore në orët e vona ose në fundjava.

Pikat e kontrollit të publikut duhet të vendosen në hyrje të ndërtesës për të siguruar që ato nuk mund të shmangen në rast se synohet aksesin në këtë zonë të veçantë.

Zona publike përbëhet nga:

- ✓ ***Pikat qendrore të kontrollit të publikut;***
- ✓ ***Recepsioni ose tavolina e dedikuar e pritjes për regjistrimin e personave;***
- ✓ ***Salla për pritjen e publikut;***
- ✓ ***Sallat e gjykimeve, etj.***

B.2.4 Zonë e sigurt publike

Zona e sigurt publike është zona publike e ambientit të gjykatës që është e aksesueshme vetëm për personat që kanë një leje kalimi apo që janë ftuar të marrin pjesë në proces. Në këtë zonë ndodhen zyrat e gjyqtarëve, prokurorëve dhe zyrtarëve përgjegjës për kontaktet me publikun. Në interes të sigurisë personale, për zyrat që ndodhen në këtë zonë dhe ku kanë akses anëtarë të publikut merren masa të posaçme sigurie.

Aksesi në këtë zonë është i kufizuar për:

- stafin;
- palët ndërgjyqëse që janë ftuar të marrin pjesë në proces;
- ofruesit e shërbimeve që kanë nevojë të hyjnë në këtë zonë për të realizuar
- detyrat e tyre dhe që zotërojnë një leje hyrjeje;
- vizitorët që priten dhe shoqërohen nga stafi i gjykatës.

B.2.5 Zona administrative

Zona administrative është zona e ambientit të gjykatës që përdoret ekskluzivisht nga stafi, e cila nuk mund të aksesohet nga publiku. Ajo përbëhet nga zyrat e gjyqtarëve, prokurorëve dhe zyrtarëve që nuk kanë kontakte me publikun, si edhe nga pjesët e përbashkëta si për shembull ambientet çlodhëse, biblioteka, parkimi i automjeteve dhe qendra postare/zyra e korrespondencës/dokumentacioni. Aksesi në këtë zonë administrative është përmes zonës publike, zonës së sigurt publikeose drejtpërdrejt nga jashtë gjykatës.

B.2.6 Zona e kufizuar

Vetëm një numër i vogël njerëzish, të cilët kryejnë detyrat e tyre të caktuara në zonat e kufizuara të gjykatës, mund të kenë akses në to. Ajo përfshin:

- pikën e kontrollit të sigurisë;
- dhomën e provës: pjesën që përdoret për magazinimin e objekteve të ruajtura në mënyrë të vulosur, që ndodhen në zonën e kufizuar. Të vetmit persona që lejohen të hyjnë në këtë zonë dhe që mund të mbajnë çelësat e ambienteve të kësaj zone janë anëtarët e stafit të departamentit përkatës dhe nëpunësit e lartë administrativ të atij departamenti. Menaxhimi i provave inkriminuese kërkon vigjilencë të posaçme.
- Zyra e regjistrave;
- Dhomë e serverëve të kompjuterëve, dhoma PABX, zyra ku bëhen fotokopjet.

Pajisjet për kontrollimin e aksesit janë të njëjta me ato për zonën administrative. Megjithatë, ato konfigurohen ndryshe, duke qenë se në këtë zonë kanë akses vetëm një numër i vogël anëtarësh të stafit.

B.2.7 Zona e pritjes për të pandehurit e burgosur/paraburgosur/ndaluar

Kjo është ajo pjesë e ndërtesës ku mbahen të burgosurit para se të dalin në sallën e gjykimit. Kësaj zone i kushtohet vëmendje e veçantë dhe në të vendosen pajisje specifike sigurie: pika të dedikuara kontrolli, qeli, korridor me dy dyer për furgonët e burgut, dhe korridore të sigurta. Kjo zonë përfshin veçanërisht:

- Zona qendrore e pritjes për të pandehurit e burgosur/paraburgosur/ndaluar, qeli ose zona pritjeje të mbikëqyrura: qelitë janë dhoma ku mbahen të burgosurit ndërkohë që presin gjykimin. Zonat e mbikëqyrura të pritjes janë vende (dhoma, korridore, etj.) që ndodhen ngjitur me sallat e gjykimit ose me zyrat e gjyqtarëve, ku mbahen të burgosurit, zakonisht për një kohë shumë të shkurtër, para se ata të dalin para një gjyqtari.
- Dalje për furgonat: pikë e aksesit të sigurt për në gjykatë për furgonat e burgjeve. Ajo është një rrugë e mbyllur kalimi me derë në secilën anë, njëra prej të cilave mund të hapet vetëm kur tjetra është e mbyllur. Në momentin që i burgosuri ndodhet brenda furgonit, ai mund të dalë nga automjeti ishoqëruar dhe të hyjë në zonën e mbikëqyrur të pritjes ose në zonën qendrore të pritjes para se të çohet në bankën e të pandehurve përmes një rruge kalimi me akses të dedikuar.
- Korridoret për të burgosurit: ndarja fizike e qarkullimit ose trafikut të këmbësorëve parandalon situata, ku kontaktet individuale mund të shkaktojnë incidente. Në këtë mënyrë, të burgosurit e shoqëruar nuk kanë pse të përballen me personelin e gjykatës apo me publikun, ose ndonjëherë edhe me të burgosur të tjerë gjatë kohës kur dalin nga furgoni i burgut dhe hyjnë në sallën e gjykimit.

B.2.8 Banka e sigurt e të pandehurit në sallën e gjyqit

Bankat e sigurta të të pandehurve në sallën e gjyqit janë hapësira të mbyllura ku vendoset i pandehuri i shoqëruar. Ka dy mënyra që rekomandohen për sigurimin e bankës së të pandehurit: 1. mbyllja e hapësirës plotësisht me xham, dhe 2. ku në pjesën e përparme vendosen hekura kurse pjesët anësore në kontakt me publikun dhe me gjyqtarët janë me panele xhami.

B.2.9 CCTV

Mbikëqyrja me CCTV mund të përcaktohet si përdorimi i teknikave për gjenerimin dhe përpunimin në largësi të imazheve. Kjo mbikëqyrje përfshin instalimin e kamerave në vende publike ose private me qëllim parandalimin e akteve dashakeqe (hyrjet me forcë, vjedhjet, etj.).

Ajo mundëson përpunimin e mëvonshëm të imazheve me qëllim identifikimin e autorëve të akteve dashakeqe dhe lehtëson funksionimin e verifikimit të alarmeve gjatë orëve të natës përmes kompanive që ofrojnë mbikëqyrjenë largësi, por

që duhet të përmbushin kërkesat për politika në nivel ministrie për sigurimin e sistemeve të informacionit, qëmbulojnë mbikëqyrjen me CCTV.

Një sistem CCTV i lidhur me detektor alarmi për hyrjet e paautorizuara duhet të instalohet në këto vende:

- Në hyrjen kryesore;
- Në hyrjet e tjera të ndryshme që mund të përdoren;
- Në dhomën e provave;
- Dalja për furgonat
- të gjitha rrugët e sigurta.

Sistem CCTV duhet të instalohet në këto vende:

- në parkingjet e makinave përreth ndërtesës;
- në zonat e pritjes së publikut;
- në kalime të ndryshme, si ato që çojnë në departamentin e hetimeve gjyqësore dhe në departamentin e të miturve;
- në fasada;
- në korridoret kryesore, sidomos ato që çojnë në departamente delikate
- në dhomat e provave;
- ose fasada delikate ndaj infiltrimit.

CCTV-ja nuk duhet të lejohet në sallat e gjykimit dhe në vende pune në zonat jopublike të gjykatës nuk duhet të filmohet.

Qasja metodologjike ndaj projektimit të një sistemi CCTV:

Struktura e një sistemi CCTV mund të bazohet në katër shtylla kryesore, si më poshtë:

- a) blerja dhe, në këtë mënyrë, cilësia fillestare e fushëpamjes përcaktojnë se sa e mirë është cilësia e sistemit në tërësi, duke përfshirë:
 - Lentet lejojnë ngushtimin ose zgjerimin e fokusit dhe përcaktojnë madhësinë maksimale të objekteve;
 - Sensori i sistemit është i ndjeshëm për t'iu përshtatur ambienteve më të ndriçuara ose më të errëta;
 - Pozicionimi i kamerës është më i rëndësishëm sesa teknologjia e përdorur: edhe me teknologji më të mirë, një kamera e vendosur jo si duhet (shumë larg ose në një vend të pa ndriçuar mirë) ka për të qenë më pak efektive.
- b) Transmetimi i imazheve përbën një kosto të konsiderueshme, gjë që përcakton potencialin e sistemit për zgjerim.
Përveç kësaj, kapaciteti i rrjetit përcakton edhe shkallën e ngjeshjes dhe, në këtë mënyrë, përcakton edhe cilësinë e imazheve të transmetuara (duke pasur parasysh edhe ndryshimet në shkallën e ngjeshjes midis kohës reale dhe filmimeve të regjistruara, duke verifikuar nëse këto ndryshime përmbushin objektivat e sistemit të sigurisë).
- c) Për qëllime operative, parje të filmimeve dhe konsultimeve të ndryshme, filmimet duhet të jenë lehtësisht të aksesueshme, sidomos filmimet e regjistruara duke aplikuar kritere kërkimi të thjeshta.

- d) Për regjistrime, është e rëndësishme që imazhet e regjistruara të riprodhohen me besnikëri, me qëllim që ato të përmbushin gjithmonë objektivat e sistemit të CCTV dhe që regjistrimet të mos ndalojnë gjatë eksportimit të imazheve.

Në projektimin e sistemit nuk duhet të neglizhohet asnjë prej këtyre shtyllave me qëllim shmangien e çdo hallke të dobët në zinxhirin e përpunimit të imazheve.

Teknologjia përdoret për të përmbushur nevoja dhe objektiva të shprehura mbi bazën e rezultateve:

- Zgjedhjet teknike dhe strukturore diktohen nga nevojat e shprehura funksionale dhe operative dhe marrin parasysh mjedisin operues dhe kufizimet financiare;
- Teknologjia e sotme është në gjendje t'i përshtatet dhe tu përgjigjet të gjitha pritshmërive dhe çfarëdolloj kufizimi.

Përdorimi i përbashkët i infrastrukturës dhe burimeve teknike dhe njerëzore duhet gjithashtu të jetë qëllim kryesor në çdo moment. Kjo qasje ndihmon për uljen e kostove kapitale dhe atyre operative.

Në fund, faktorët teknik nuk e pengojnë rritjen e mbikëqyrjes me CCTV. Përkundrazi, ato mund të shtyjnë përpara zhvillimin dhe ta bëjnë më të lehtë përdorimin e këtyre shërbimeve që përdorin të njëjtat sisteme.

B.2.10 Personeli i sigurisë

Siguria e ambienteve të gjykatave mbështetet edhe tek prania e personelit të sigurisë. Ato përcaktojnë sistemin e sigurisë që duhet instaluar, në varësi të mundësive të stafit dhe kufizimeve buxhetore.

Policia e Shtetit

- Policia mbetet përgjegjëse për sigurinë në seanca gjyqësore në kohën e paraqitjes së të pandehurit dhe për proceset gjyqësore që konsiderohen delikate nga pikëpamja e rendit publik;
- Në rast të një situatë krize që prek gjykatën, policia mund të thirret për të ndërhyrë sipas planeve të jashtme të mbrojtjes të miratuara dhe të vëna në zbatim nga gjykata dhe policia.

Rojet e sigurisë të punësuar nga firmat private të sigurisë:

Ata janë punonjës janë të punësuar në ambientet e gjykatave përmes kontratave sipas të drejtës private me firmën që kanë fituar tenderët për këtë proces. Punësimi i tyre nuk duhet të kufizohet vetëm tek mbikëqyrja e jashtme e ambienteve të gjykatave. Mandati i tyre duhet të zgjerohet për të përfshirë edhe kontrollin e aksesit dhe kontrollin, së bashku me detyrat e mbrojtjes nga zjarri që kërkojnë kualifikime në këtë fushë në përputhje me legjislacionin aktual mbi objektet e hapura për publikun.

B.2.11 Pikat e inspektimit dhe kontrollit

- Institucionet kryesore gjyqësore të hapura për publikun kryejnë në mënyrë sistematike inspektime fizike dhe kontrole të të gjitha lëvizjeve hyrëse dhe dalje të qëllim që të mos depërtojnë substanca shpërthyes apo të djegshme, armë apo objekte të rrezikshme ose të ndaluara nga individë ose si pjesë e sendeve të tyre personale.
- Për vizitorët e jashtëm në zonat e kufizuara duhet të përdoret një regjistër vizitorësh dhe ky regjistër duhet të ruhet për një vit.
- Për personat që kanë një kartë akses duhet të vendoset një procedurë e veçantë hyrjeje, përmes së cilës këta persona identifikohen dhe regjistrohen sa herë që hyjnë në ambientet e gjykatës; këta persona duhet të firmosin paraprakisht kartën e përdoruesit dhe të regjistrohen si pjesë e një rrethi të besuar personash, nga i cili mund të hiqen nëse nuk respektojnë rregullat e sigurisë.
- Personat që përfitojnë nga kjo procedurë përjashtuese duhet gjithsesi t'i nënshtrohen çdo kontrolli të rastësishëm fizik të urdhëruar nga administrata e institucionit.
- Pajisjet që kontrollojnë aksesin fizik duhet të përdorin produkte të miratuara nga Agjencia Kombëtare Shqiptare për Sigurinë e Sistemeve të Informacionit dhe duhet të **mbahen në gjendje të mirë funksionale**, nëse i kanë të gjitha ose disa nga funksionalitetet e mëposhtme:
 - ✓ verifikimin, autorizimin dhe regjistrimin e aksesit në një burim fizik (kontrolli i aksesit);
 - ✓ diktimin, vënien e alarmit dhe regjistrimin e të gjitha përpjekjeve për akses të pakufizuar (diktimi i hyrjeve të paautorizuara);
 - ✓ kryerjen e mbikëqyrjes me CCTV, duke i ofruar personelit të sigurisë një rrjet kamerash të vendosura në të gjithë objektin, me ushqyes video, regjistrime, ruajtje dhe pamje;
 - ✓ mbikëqyrjen dhe menaxhimin e të gjitha pajisjeve dhe ndërtesave në objekt dhe një përmbledhje të të gjitha pajisjeve të sigurisë në ndërtesa.

Kërkesa për paraqitje dokumenti identiteti

Kontrollet, verifikimet dhe vërtetimet e identitetit, në kuptimin e rregullave të procedurës penale, duhet të kryhen dhe të kërkohen vetëm nga personat e autorizuar për këtë, në përputhje me ligjet dhe rregulloret në fuqi.

Megjithatë, drejtuesit e gjykatave kanë autoritetin të marrin "*masat e nevojshëm për garantimin e sigurisë*" të personave që punojnë në objekt.

Mbi këtë bazë, nëse e kërkojnë rrethanat, drejtuesit e gjykatave mund të vendosin që kushdo që dëshiron të hyjë në ambientet e gjykatës paraqet dokumentin e identitetit të hyrja kryesore. Kjo mund të jetë vetëm një masë e brendshme e marrë me qëllim sigurimin e objektit dhe në asnjë mënyrë kontrolli i identitetit apo vërtetimi i identitetit siç parashikohet nga Kodi i Procedurës Penale.

Nëse një person nuk vërteton apo nuk mundet ta vërtetojë identitetin e tij, atij

mund t'i refuzohet aksesit në objekt; megjithatë, nuk mund të ndërmerret asnjë veprim tjetër.

B.2.12 Aksesit

Ekzistojnë pesë lloje aksesit në ambientet e gjykatës:

- aksesit publik;
- aksesit për këmbësorët për stafin;
- aksesit përmes furgonit të policisë në korridorin e sigurt me dy dyer;
- aksesit për automjetet për në parkingun e automjeteve të stafit;
- aksesit për automjetet e furnizimit.

Në përgjithësi:

- duhen shmangur kontaktet midis kategorive të ndryshme të njerëzve;
- duhen përmbushur kërkesat për aksesit të lehtë përmes kontrolleve të diferencuara për kategoritë e ndryshme të njerëzve (staf, publik, nëpunës të gjykatës, të burgosur, etj.);
- duhen mbyllur pikat e aksesit dhe duhen organizuar rrugët e caktuara.

➤ **Aksesit publik**

- procedura për aksesit publik përcakton oraret kur gjykata është e hapur dhe e mbyllur dhe oraret për seancat gjatëfundjavave (që janë të hapura për publikun);
- në kushte ideale, gjykata duhet të ketë vetëm një pikë aksesit për publikun;
- kjo pikë aksesit dhe zona që ndodhet ngjitur me të (patrullimet në orare të rastësishme ose monitorimi i vazhdueshëm me CCTV duke përdorur pajisje të lidhura me qendrën e kontrollit);
- kontrollin e hyrjeve;
- orët kur gjykata është e hapur për publikun.

➤ **Aksesit për këmbësorët/stafin (zona administrative)**

- gjykata duhet të ofrojë një sistem të përshtatshëm aksesit për secilin grup të stafit;
- stafi duhet të përdorë rrugët për aksesit e këmbësorëve që të çojnë drejtpërdrejt në vendin e tyre të punës ose rrugët në të cilat ata kanë aksesit të posaçëm të dedikuar nga parkingu i automjeteve. Në rastin e dytë, ata duhet të kenë njëçelës, njëkartë që kontrollon aksesit ose të përdorin një tastierë dixhitale;
- anëtarët e publikut nuk mund të hyjnë në gjykatë përmes kësaj rruge, por duhet të paraqiten në pikën e vetme për aksesit e publikut.

➤ **Aksesit në zonën qendrore të pritjes së të burgosurve dhe/ose në zonën e mbikëqyrur të pritjes**

- duhet të monitorohet mbërritja e të pandehurve nga furgoni i burgut

duke përdorur pajisje CCTV që janë të lidhura me qendrën e monitorimit të zonës qendrore të pritjes së të burgosurve;

- gjatë gjyqeve me ndjeshmëri të lartë, duhet të pezullohet trafiku në rrugët publike përreth ambientit të gjykatës;
- duhet të sigurohet një prani e përforcuar e policisë.

➤ **Aksesi për automjetet e stafit**

- duhet ofruar akses i kontrolluar vetëm për stafin, për shembull përmes një porte automatike që hapet e mbyllet me njëkartë aksesi.

➤ **Aksesi për automjetet e furnizimit**

- kushdo që bën një porosi nga një furnitor i jashtëm duhet t'i kërkohej regjistrimi i automjetit, emri i shoferit dhe një kopje e dokumentit të tij të identitetit (dokumente që i duhen dhënë departamentit ose individit që pranon furnizimit, i cili kontrollon nëse të dhënat janë korrekte). Duhet të lejohen vetëm furnizimet e planifikuara.

➤ **Aksesi për ofruesit të jashtëm të shërbimeve**

- pikat e hyrjes për furnizimet duhet të jenë të ndara nga ato që përdoren për publikun dhe për stafin.
- kushdo që bën një porosi nga një ofrues i jashtëm shërbimi duhet të kërkojë regjistrimin e automjetit, emrin e shoferit dhe një kopje të dokumentit të tij të identitetit (dokumente që duhet t'i jepen departamentit ose individit që pret ofruesin e shërbimit, i cili duhet të kontrollojë nëse të dhënat janë korrekte);
- duhet të përdoret inspektimi në pjesën e poshtme të automjeteve duke përdorur një pasqyrë në vendet delikate/sensitive;
- personi që ka bërë porosinë duhet të njoftohet për çfarëdo ndryshimi;
- nëse furnitori/ofruesi i shërbimit duhet të hyjë në ambientet e gjykatës për të kryer detyrën e tij, ai duhet të shoqërohet nga një person i punësuar në objektin e gjykatës.

❖ **Gjykata duhet:**

- të lëshojë karta apo leje kalimi aksesi (vjetore ose të përkohshme); t'i përditësojë këto leje sa herë që ndryshon stafi në fjalë;
- të hartojë lista të përditshme të firmosura nga stafi i pranishëm në objekt;
- të hartojë një grafik të personave që kanë të drejtën e mbajtjes së çelësave, sëbashku me detaje të menaxhimit të çelësave, emrat e personave apo kompanive që mbajnë çelësapa leje kalimi;
- të kufizojnë rreptësisht numrin e personave që mbajnë çelësapa leje kalimi (stafi i qendrës së monitorimit dhe personeli i mirëmbajtjes);
- të krijojë një sistem për regjistrimin e personave që mbajnë çelësapa, ku shënohet data e lëshimit dhe kthimit të tyre;

- të bëjnë verifikime të të stafit që punon në objekt për të parë nëse rezultojnë të dënuar më parë penalisht dhe ndoshta të bëjë edhe kontrolle për sjelljen e tyre të mëparshme (kjo vlen vetëm për stafin e punësuar në mënyrë permanente në objekt, për shembull për pastruesit, punëtorët e mirëmbajtjes dhe shërbimeve të tjera logjistike).

❖ **Kompania duhet:**

- të paraqesë një listë të stafit të autorizuar për të punuar në ambientin e gjykatës, duke i bashkëngjitur kopje të dokumenteve të tyre të identitetit;
- të paraqesë grafikun që përcakton kohëzgjatjen e qëndrimit, emrin e departamentit përkatës, sipas kompanive që punojnë për procese specifike;
- të paraqesë një listë të stafit zëvendësues (duke dërguar një njoftim 48 orë para).

B.2.13 Detektorët walk-through

Në vendet ku instalohen detektorë walk-through, është e rëndësishme të ketë një ose disa punonjës që kanë aftësitë e nevojshme për të siguruar përdorimin më të mirë të këtij aparati.

Nëse gjykata nuk ka një detektor walk-through mund të përdoret një magnometër dore, i cili mundet gjithashtu të përdoret edhe bashkë me detektorin për të identifikuar objektin e mundshëm që aktivizon alarmin.

Detyrimii kujtdo, qofshin këta pjesë e rrethit të besuar (*) apo jo, duke përfshirë këtu edhe nëpunësit e gjykatës, për të kaluar nëpër detektorin walk-through për të hyrë në gjykatë nuk përbën një vetvete cenim të ushtrimit të tyre të lirë të të drejtave të mbrojtjes.

() Për personat me një leje kalimi mund të vendoset një procedurë e posaçme hyrjeje, që kërkon identifikimin dhe regjistrimin e tyre sa herë që ata hyjnë në gjykatë; këta persona duhet fillimisht të nënshkruajnë kartën e përdoruesit dhe të regjistrohen në një rreth të besuar personash, nga i cili mund të hiqen nëse nuk respektojnë rregullat e sigurisë.*

Kontrolli i çantave të dorës, sendeve personale dhe pakove

Inspektimi me sy i çantave të dorës mund të bëhet duke përdorur një sistem detektorësh X-ray; zyrtarët që i kryejnë këto kontrolle mund tu kërkojnë vizitorëve të hapin çantat për inspektim. Objektet e mprehta ose të pazakonta (për shembull prerëse, thikat, kaçavidat, etj.) mund të konfiskohen dhe t'u kthehen pronarëve në momentin e largimit nga objekti, por këto sende mund të regjistrohen në një regjistër që mbahet në pikën e kontrollit.

Personat që nuk pranojnë të mbushin këtë kërkesë mund të mos lejohen të hyjnë në objekt.

B.2.14 Planifikimi i mbrojtjes lokale dhe i sigurisë

Plani i Posaçëm i Mbrojtjes dhe Plani i Jashtëm i Mbrojtjes duhet të përfshijnë një plan veprimi të fokusuar në zhvillimin e seancave gjyqësore dhe aktiviteteve të tjera të gjykatës në mënyrë të sigurt dhe përfshirjen si të stafit të sigurisë të pranishëm në objekt ashtu edhe të personelit të zbatimit të ligjit.

Protokolli i përcaktuar duhet të përfshijë mundësi për njoftime sa më të hershme dhe identifikim të ngjarjeve të dyshimta, diktim të sinjaleve në shkallë të vogël që mund të tregojnë për zhvillime të papritura të situatës, njoftim të menjëhershëm të forcave të zbatimit të ligjit dhe vendosje të menjëhershme të objektit në gjendje emergjence; ato duhet të parashikojnë një lloj shkallëzimi për të marrë parasysh ndjeshmërinë që mund të kenë seancat gjyqësore dhe aktivitetet e planifikuara të gjykatës.

Protokolli i ndërhyrjeve të forcave të zbatimit të ligjit dhe shërbimeve në raste emergjence

Plani i veprimit për sigurimin e seancave gjyqësore dhe aktiviteteve të tjera të gjykatës duhet që, nëse është e mundur, të parashikojë në një kuadër të miratuar garantimin e ndërhyrjeve të forcave të zbatimit të ligjit dhe shërbimeve të emergjencës në rast njoftimi.

Fushatat për ndërgjegjësimin e stafit

Për kategori të ndryshme të stafit duhet të bëhen prezantime periodike lidhur me rreziqet ndaj të cilave ata ekspozohen dhe mjeteve dhe masave ekzistuese për parandalimin e tyre.

Parandalimi i sjelljeve të dhunshme

Në ato departamente ku ka më shumë gjasa të shfaqen sjellje agresive, duhet të merren masa për minimizimin e rrezikut të ekspozimit të stafit ndaj tyre:

- programe për parandalimin e dhunës;
- sisteme gjurmimi për më shumë transparencë për mënyrën e funksionimit të këtij shërbimi;
- sisteme për këshillimin e stafit dhe mbështetjen e tij në raste incidentesh që lidhen me sigurinë;
- vigjilencë aktive për identifikimin e situatave të rrezikshme;
- çdo masë e posaçme që mund të integrohet në planifikimin lokal për mbrojtjen dhe sigurinë.

B.2.15 Mjetet e vlerësimit dhe menaxhimit

Mangësitë e mundshme mund të identifikohen dhe të korrigojnë duke përdorur:

- **Formularë për incidentet:** të hartuara sa herë që një ngjarje prek sigurinë e gjykatës (sulmet ndaj personave apo pronës) (cf. *Shtojcë*);
- **Dosje sigurie:** dosje që për çdo gjykatëtë përmbajnë të gjitha dokumentet që lidhen me sigurinë duke ofruar një historik informacionesh rreth gjykatës (cf. *Shtojcë*);
- **Plan sigurie:** përcakton masat që duhen marrë në gjykatë për të garantuar një nivel të kënaqshëm sigurie (cf. *Shtojcë*);
- **Plan veprimi** (cf. *Shtojcë*).

B.2.16 Metodatat dhe teknologjitë e sigurisë

A Mbrojtja mekanike

- Paraqet të gjitha pengesat fizike, të cilat përgjithësisht janë pasive, të cilat vonojnë ose parandalojnë hyrjen në ambiente të mbrojtura;
- Qëndron si linja e parë e mbrojtjes në çdo sistem sigurie;
- Sisteme të tjera mbrojtjeje nuk mund të jenë efikase në qoftë se nuk ka, pikë së pari, një mbrojtje fizike.

Objektivat e mbrojtjes mekanike

Në përgjithësi, mbrojtja ndaj hyrjeve të paautorizuara mund të ndahet në gjashtë funksione që plotësojnë njëra-tjetrën:

1. Ndalimi i aksesit ose vonimi i hyrjes; rrethi, derë sigurie, çelës/kyçe, shul, etj.;
2. Identifikimi i hyrjeve të paautorizuara: sensorë, CCTV;
3. Jep sinjalizimin: aktivizimi i alarmit;
4. Sigurimi i mjeteve me vlerë: për shembull, në një kasafortë;
5. Reagimi: verifikimi i alarmit nga një shoqëri sigurie dhe telefonimi i policisë.

Këto pesë funksione çojnë në objektivin e gjashtë dhe të fundit:

6. Frenimi i personave që mund të tentojnë të hyjnë në objekt pa leje.

B Identifikimi elektronik

1. Parimet e identifikimit elektronik:

Ky është sistemi i identifikimit të personave që tentojnë të hyjnë në godinë, i cili përdor mjetet të automatizuara të identifikimit, si për shembull sensorë ose detektorë, të cilët regjistrojnë çdo ndryshim në zonat apo pikat e monitoruara të aksesit. Identifikimi elektronik është thjesht një prej shumë mënyrave të mbrojtjes së godinave. Në mënyrë që ky sistem të jetë efikas, ai duhet të përdoret së bashku me:

- ✓ Mbrojte të përshtatshme mekanike;
- ✓ Mbikëqyrje nga persona të caktuar për këtë qëllim;
- ✓ Pajisje elektronike (për kontrollin e aksesit, CCTV, etj.).

2. Diktimi i jashtëm ose periferik:

Ky është diktimi i personave të paautorizuar që tentojnë të hyjnë në objekt nga periferia e objektit, do me thënë në zonën midis pjesës së jashtme të ndërtesës dhe kufijve të objektit. Këtu nuk përfshihet hyrja me forcë apo hyrja në ndërtesë brenda objektit ("diktimi perimetrik"). Sistemet e diktimit periferik duhet të aktivizojnë një alarm për sinjalizimin e hyrjeve në objekt para se të realizohet hyrja.

3. Diktimi perimetrik:

Sistemet e diktimit perimetrik monitorojnë mjetet e hyrjes dhe daljes të ndërtesës së mbrojtur, do me thënë dyert, dritaret dhe muret me rezistencë të ulët mekanike. Në këto sisteme sensorët regjistrojnë:

- ✓ Tentativat për hyrje në objekt përmes dyerve, dritareve ose hapjeve të tjera të kapura nga sensorë mekanikë ose magnetikë të vendosur në këto hapje;
- ✓ Dëmtimet ose tentativat për dëmtime të mureve me rezistencë të ulët mekanike (për shembull, ndarjet e brendshme), të kapura nga sensorët me dridhje, sensorët me sfera, sensorët në formë kabllësh, sensorët që diktojnë xhamat e thyer ose sensorët sizmikë.

1. Diktimi në bazë të vëllimit:

Përfshin survejimin e të pjesës së brendshme të ndërtesave të mbrojtura. Veçanërisht, idea qëndron tek diktimi i çdo lëvizjeje në zonën e qarkullimit ose në zonat ku mbahen objekte me vlerë ose dosje sensitive. Për arritjen e këtij objektiv mund të përdoren teknologji të ndryshme.

2. Diktimi i brendshëm i rastit:

Ky është një sistem mbikëqyrjeje i sendeve me vlerë të konsiderueshme ose objekteve që përmbajnë sende me vlerë (kasafortë, kuti të forta, etj.). Një karakteristikë specifike e këtij sistemi është që ai mund të operojë edhe në prani të njerëzve, do me thënë kur çaktivizohet sistemi i sinjalizimit të hyrjeve të paautorizuara. Në këtë situatë, sensorët e përdorur nuk duhet të lidhen në asnjë mënyrë me të njëjtat hyrje si edhe sensorët e brendshëm volumetrikë.

3. Komunikimet me kablo:

Pjesa kryesore e këtij sistemi është njësia qendrore e alarmit. Në përgjithësi, kjo kombinohet me funksionet e operimit dhe mbikëqyrjes si dhe me alarmet aktivizuese. Njësia qendrore mbikëqyr, centralizon dhe analizon informacionet e mbledhura nga sensorët.

4. Alarmet:

Sinjali i alarmit mund të aktivizohet në mënyra të ndryshme nga pajisje që kanë pikërisht këtë rol. Efiikasiteti i tyre varet nga mjedisi i objektit të monitoruar dhe nga opsionet e mundshme për ndërhyrjet nga jashtë.

Disa pajisje përdoren për diktimin e hajdutëve, duke aktivizuar një alarm që i bën ata të kuptojnë se janë diktuar dhe se kanë shumë pak kohë për të vepruar. Pajisje të tjera projektohen për të sinjalizuar hyrjet e paautorizuara dhe për t'i vënë ato në vëmendje të personave që mund të ndodhen afër objektit ose për të sinjalizuar një qendër në distancë, të cilat veprojnë duke krijuar kështu një pengesë të mëtejshme.

Këto pajisje janë:

- Sirena të brendshme;
- Sirena të jashtme;
- Drita që fiken e ndizen;
- Mjegull sigurie ose cilindra që lëshojnë tym;
- Telefonatë automatike.

C Kontrolli i aksesit dhe biometrika

Sistemet e kontrollit të aksesit kanë për qëllim të monitorojnë rrjedhën e informacionit, njerëzve dhe ndonjëherë edhe të automjeteve që përpiqen të hyjnë në pjesën e brendshme të një objekti, ndërtesë, apo një dhomë ose zone specifike. Masat për ndalimin e hyrjeve të paautorizuara mund të jenë të këtyre dy llojeve:

- ✓ Kontrolle fizike të aksesit në objekt apo ambiente të ndryshme;
- ✓ Kontrolle me bazë logjike përmes sistemeve të informacionit,

duke përdorur rrjetet e komunikimit.

Sistemet e kontrollit të aksesit janë thjesht një nga elementet e sigurisë, të cilat së bashku përbëjnë sistemin e përgjithshëm të mbikëqyrjes së një objekti.

Sistemi zgjidhet vetëm pasi analizohet performanca e pajisjeve të sigurisë të propozuara për objektin përkatës.

Biometrika lejon njohjen e karakteristikave të caktuara specifike për një individ të caktuar. Ajo bazohet në disa parametra: biologjike (ADN, pështyma, gjaku, etj.), parametra që lidhen me sjelljen (shpejtësia e shtypjes në tastierë, dinamika të firmës, etj.), parametra morfologjik (shenjat e gishtërinjve, forma e fytyrës, sytë, etj.). Ky sistem mundëson njohjen e individëve në dy mënyra:

- Verifikimit
- Identifikimit.

Përdoruesit paraqiten tek skaneri, i cili mat karakteristikat e tyre dhe i dërgon këto informacione në njësinë e përpunimit për t'i krahasuar me të dhënat që përmban baza e të dhënave. Këto karakteristika mund të variojnë nga një sistem në tjetrin. Kjo lloj njohjeje e karakteristikave verifikon përdoruesin që kërkon akses.

B.2.17 Monitorimi në distancë

Monitorimi në distancë bën monitorimin e objektit nga distanca dhe vepron në përputhje me udhëzimet e dhëna në rast të diktimit të ngjarjeve të caktuara. Ky sistem përdor pajisje elektronike të vendosura në objekt të lidhura me të paktën një sistem përpunimi, i cili përçon informacionin në një qendër monitorimi në distancë. Është pikërisht dërgimi i mesazhit në qendrën e monitorimit në distancë (për shembull, statusi “alarm”), që aktivizon ndjekjen e udhëzimeve për të cilat është rënë dakord në mënyrë kontraktuale me objektin e gjykatës.

Duhet theksuar se monitorimi në distancë nuk është e njëjta gjë me sigurinë në distancë, ku kjo e dyta është monitorim në distancë shoqëruar me praninë në terren në rast të sinjalit të alarmit nga stafi i specializuar që kryen verifikimin e alarmit.

B.2.18 Komunikimi dhe përcaktimi i vendndodhjes

Protokolli i Internetit (IP) është një protokoll komunikimi që kontrollon shkëmbimin e paketave të të dhënave mes kompjuterëve dhe pajisjeve të tjera përmes Internetit dhe rrjeteve të tjera. Ai është një shtresë e rrjetit.

Protokolli IP gjendet në këto rrjete:

- ✓ Internet;
- ✓ Rrjete personale ose profesionale lokale të zonave (LAN);
- ✓ Rrjete lokale të zonave *wireless* (ËLAN);
- ✓ Një kombinim i tre rrjeteve të mësipërme.

Shumë lloje pajisjesh përdorin protokollin IP: transmetuesit e alarmit, qendrat e alarmit, kamerat CCTV, sistemet e sensorëve në largësi, regjistruuesit digjital, transmetuesit e sinjaleve video, skanerët (për kartat e kontrollit të aksesit, sidomos skanerët biometrik, njësitë e përpunimit të kontrollit, etj.).

Një avantazh i rrjeteve IP është fleksibiliteti që ato kanë: rrjetet IP të projektuara si të tilla që nga fillimi, me lidhje të shpërndara në mënyrë të barabartë, lejojnë që instalimet të rriten në përputhje me kërkesat, madje edhe në mënyrë të përkohshme. Për shembull, në mbikëqyrjen me CCTV, lëvizja e një kamere nuk kërkon më ndryshime të kabllave dhe asnjë prej punëve që kërkon lëvizja e kabllave.

Një nga të metat kryesore të këtyre rrjeteve është që të dhënat mund të përgjohen, të hakërohen dhe të korrupohen. Për të ruajtur konfidencialitetin e të dhënave, ato duhet të kodohen. Serveri duhet të mbrohet me një *firewall* të mirë.

Rrjetet IP zakonisht nuk janë rrjete të mbyllura. Dobësia e tyre kryesore është që janë vulnerabël ndaj sulmeve logjike. Siguria logjike (për shembull, rezistenca ndaj virusëve) dhe stabiliteti janë parametra të rëndësishëm të cilësisë së një rrjeti. Këta parametra duhet të merren në konsideratë në fazën e projektimit.

Përveç kësaj, konfidencialiteti dhe integriteti i të dhënave duhet të garantohen përmes:

- ✓ Kodimit të të dhënave;
- ✓ Filtrimin të adresave IP (për shembull, përmes një *firewall*-i);
- ✓ Një kodi për akses në konfigurimin e rrjetit dhe në të dhënat që përmban ai rrjet.

B.3 MIRATIMI I NJË POLITIKE PRONASH TË PALUAJTSHME PËR AMBIENTET E GJYKATËS

Politikat për pronat e paluajtshme duhen hartuar dhe përcaktuar nga Këshillat e Lartë të Drejtësisë ose nga autoritete të tjera kombëtare kompetente të larta, dhe nga Prokuroria e Përgjithshme. Kjo politik duhet të bazohet në njohjen e pronave në fjalë dhe në një analizë të kërkesave për siguri në të ardhmen.

Kjo politik përcakton objektivat e përmirësimit të objekteve dhe operacionet prioritare që duhen kryer sipas një programi pune shumëvjeçare.

Politikat janë pjesë e departamenteve të specializuara administrative që japin llogari para Këshillave të Lartë ose autoriteteve të tjera kombëtare kompetente të larta, që përgatisin dhe përditësojnë dokumentet e referencës, hartojnë planet e trajnimeve për gjyqtarët, prokurorët dhe kancelarët, menaxhojnë bazën e të dhënave të pronave të paluajtshme, bëjnë sugjerime për programe shumëvjeçare dhe mbikëqyrin operacionet e shpenzimit të kapitalit.

B.3.1 Njohja e situatës së pronave tëpaluajtshme

Në shkallën e parë, kjo përbën një inventar të ambienteve të gjykatave, shoqëruar me një vlerësim se sa të përshtatshme janë ato për përmbushjen e kërkesave të sigurisë.

Nga inventari i ambienteve ekzistuese, mund të krijohet një bazë të dhënash për tokën dhe të plotësohet me informacione të mëposhtme (shih Shtojcën):

- të dhënat kryesore: adresa, statusi, pronari, referencat për regjistrimin e truallit, data e ndërtimit, përbërja, numri i kateve, etj.;
- informacione në lidhje me planimetrinë: rregulloret përkatëse, kriteret për mbrojtjen e objektit, etj.;
- sipërfaqja (trualli dhe ndërtimi);
- qëllimi i përdorimit;
- numri i stafit.

Faza tjetër është vlerësimi i gjendjes së pronës së paluajtshme nga pikëpamja teknike, rregullatore, ekonomike dhe funksionale (shih Shtojcën).

Ky vlerësim teknik shqyrton komponentë të ndryshëm të ndërtesës me qëllim përcaktimin e gjendjes së saj dhe viteve të pritshme të jetës (mbrojtja nga era dhe uji, pajisje teknike, mobilimet dhe sistemimet e brendshme dhe të jashtme). Vlerësi-

mi rregullator i shqyrton këta komponentë nga pikëpamja e detyrimeve statutores të ambienteve të hapura për publikun (aksesi për personat me aftësi të kufizuara, kushtet e sigurimit shëndetësor dhe fizik, siguria personale). Vlerësimi fizik/ekonomik fokusohet tek kostot e qirasë dhe tek tatimet, shërbimet e ndryshme komunale, kostot e mirëmbajtjes dhe kostot e operimit. Vlerësimi funksional analizon gjendjen gjeografike dhe urbane të godinës, organizimin e saj të përgjithshëm, zonat publike, zonat e rezervuara për përdoruesit dhe zonat e sigurta.

Këto vlerësime duhet të kryhen me vizita në terren, përmes intervistave me drejtuesit e gjykatave dhe duke mbledhur të dhëna financiare dhe dokumente referencë në lidhje me funksionimin e godinës. Ato mund të plotësohen dhe me audite tematike në përputhje me prioritetet e identifikuara.

Në rastin e inventarit të pronave të paluajtshme në Shqipëri, një vëmendje e veçantë i duhet kushtuar vendndodhjes së godinave sa i përket rrezikut nga tërmetet, duke pasur parasysh se Shqipëria është një vend qëndodhet në një zonë me risk të lartë, si dhe respektimi i rregullores së mbrojtjes nga zjarri duke pasur parasysh se ambientet e gjykatave janë shpesh struktura të cilat nuk janë ndërtuar fillimisht si ndërtesa për tu përdorur nga publiku.

Rezultatet e vlerësimit i shtohen bazës së të dhënave.

B.3.2 Analiza e aktivitetit të ardhshëm

Kjo analizë bazohet fillimisht te harta gjyqësore dhe tek rishikimet e saj të planifikuara. CEPEJ ka nxjerrë disa Udhëzime në lidhje me një metodologji të rishikimit të hartës gjyqësore në Shqipëri. Janë propozuar një sërë treguesish për arritjen e kompromisit më të mirë mes punës së gjykatave dhe nivelit të kënaqësisë së përdoruesit: dendësia e popullsisë, largësia e përdoruesve nga gjykatat apo koha që u duhet atyre të udhëtojnë deri në gjykatë, largësia e gjykatave të rretheve nga burgjet apo nga gjykatat e shkallëve më të larta, numri i gjyqtarëve dhe i stafit administrativ në çdo gjykatë si dhe fluksi i çështjeve. Ky rishikim i hartës gjyqësore duhet gjithashtu të bëhet bazuar në objektivat e përcaktuar për rritjen e efikasitetit, për rritjen e specializimit dhe përmirësimin në përgjithësi të performancës në dritën e treguesve të performancës. Këta tregues janë të ndryshëm: tregues financiar, si për shembull kostoja për frymë e drejtësisë, tregues të aksesit në drejtësi, si për shembull numri i gjykatave për popullatë, tregues të performancës, si për shembull koha e likuidimeve të çështjeve në proces, ose numri i çështjeve për gjyqtar, ose tregues cilësor, si për shembull niveli i kënaqësisë së përdoruesve.

Nëse ka pritshmëri të përgjithshme në lidhje me ndryshimet në mënyrën se si operon sistemi gjyqësor, si për shembull grupimi i gjykatave dhe prokurorive apo vendimi për akomodimin e disa shërbimeve jashtë gjykatave (avokatë, shërbim prove, përmbarues, etj.), këto pritshmëri duhet të përfshihen në këtë analizë.

B.3.3 Vlerësimi një tabelle reference shifrash për hapësirën e nevojshme teorikisht

Është e rëndësishme që shifrat e përdorura për referencë sa i përketsipërfaqes së hapësirës që do të duhej teorikisht për një numër të caktuar stafi gjykate dhe për një numër të caktuar çështjesh të harmonizohen. Objektet në këtë rast janë objektet e hapura për publikun, sallat e gjykimit, zyrat, hapësirat e sigurta dhe hapësirat logjistike (shih Shtojcën).

Tabela e referencës mund të përdoret për të matur përputhjet mes hapësirës aktuale të një gjykate dhe hapësirës që do t'i duhej asaj teorikisht.

Një nga konstatimet e vizitave të ndryshme ishte në lidhje me numrin e sallave të gjykimit në Shqipëri, e cila është ndjeshëm më e lartë sesa në Francë. Sallat e gjykimit zakonisht iu caktohen dy gjyqtarëve, ku sipërfaqet e sallës variojnë ndjeshëm nga një gjykatë në tjetrën. Për këtë mund të vlen një rregull i nxjerrë nga Këshillat e Lartë, duke qenë se këto sipërfaqe duhet të përcaktojnë në mënyrë strategjike brenda për brenda një gjykate në interes të sigurisë, sepse ato përbëjnë një pikë takimi të zonave publike, zonave të zyrave dhe zonave të sigurta të gjykatës.

B.3.4 Hartimi i njëmaster plani për një pronë të paluajtshme

Me përfshirjen e parametrave për vlerësimin e objekteve, për ndryshimet e hartës gjyqësore dhe mospërputhjet mes hapësirave ekzistuese dhe hapësirave të nevojshme teorikisht, mund të identifikohen ato objekte që duhen ruajtur dhe ato që duhen rindërtuar, si dhe mund të përcaktohen prioritetet për hapat që duhen ndërmarrë në lidhje me këto prona të paluajtshme (shih Shtojcën).

Është e rëndësishme të mblidhen dhe të analizohen të dhëna më objektive, të marra gjithashtu nga analizat e bëra me zbatimin e ardhshëm të CEPEJ dhe nga harta gjyqësore për të përcaktuar masterplanin e pasurive të paluajtshme për të vendosur mbi rinovimet dhe rindërtimin. Para rishikimit të hartës gjyqësore, duhen kryer vetëm disa përmirësime të vogla.

Kjo analizë do të duhet të finalizohet në dritën e inventarit të hollësishëm të pronave të paluajtshme dhe përfundimit të punës së hartës gjyqësore.

B.3.5 Zgjedhja: ndërtim apo rinovim

5.1 Kriteret e zgjedhjes

5.1.1 Aktiviteti i parashikuar në të ardhmen

Pas analizës së aktiviteteve të gjykatave në të ardhmen, duhet të vlerësohet nëse sipërfaqja e hapësirave që gjykatat disponojnë aktualisht i përbushin apo jo ne-

vojat e tyre. Nëse jo, do të duhet të ndërtohet njëgjykatë e re ose të bëhet një shtesë në gjykatën ekzistuese.

5.1.2 Gjendja e ndërtesave

Vlerësimi teknik i ndërtesave përbën një faktor kyç. Nëse do të duhet punë strukturore, krahasimi i kostove mes rinovimit dhe ndërtimit të një gjykate të re do të duhet të ketë si tendencë favorizimin e kësaj të dytës.

Nëse një ndërtesë ekzistuese mund të ripërdoret apo jo dotë përcaktohet nga një analizë e hollësishme teknike dhe nga studimi i fizibilitetit arkitekturor, financiar dhe funksional.

5.1.3 Rreziku nga tërmetet

Rreziku nga tërmetet në Shqipëri është i lartë, duke qenë se ka tronditje të ndryshme me magnitudë mbi 6 regjistruar në shekullin e 20.

Rregullat e ndërtimit për ndërtesat e zakonshme janë nxjerrë nga një hartëzonimi sizmike e vitit 1979. Për ndërtesat publike ose ato me më shumë se 6 kate, duhet të përdoren harta të hollësishme të zoonimit. Për momentin ka studime të hollësishme në lidhje me mikro-zonimin sizmik për vetëm shtatë qytete (Tirana, Durrësi, Korça, Pogradeci, Vlora, Fieridhe Shkodra).

Klasifikimi i rrezikut ndaj tërmetit mund të bëhet në bazë të zoonimit të tërmeteve dhe datës së ndërtesave dhe lartësisë së tyre.

Sa i përket datës së ndërtimit të objekteve të gjykatave, para vitit 1960 nuk ka pasur mbrojtje nga tërmeti. Mbrojtje nga tërmeti ka pasur midis vitit 1960 dhe vitit 1990, por kjo mbrojtje ka qenë e pamjaftueshme, për shkak se niveli i aktivitetit sizmik është intensifikuar në krahasim me atë që parashikohej në momentin e hartimit të hartës së tërmeteve. Edhe niveli i mbrojtjes ekzistues që prej vitit 1990 nuk është i mjaftueshëm pasi ai nuk përshtatet me mjedisin sizmik të vendit. Në lidhje me lartësinë e ndërtesave, mund të përdoret klasifikimi prej tre kategorish të vulnerabilitetit në analogji me qasjen e përdorur për ndërtesat e shkollave: më pak se tre kate, tre deri në pesë kate dhe më shumë se pesë kate.

Inventari i ndërtesave të gjykatave duhet të klasifikohet, duke përdorur këto tre kritere si pjesë e rishikimit të gjendjes teknike të ndërtesave, si rrjedhojë e së cilës do të mund të vendoset nëse ndërtesat duhet të braktisen apo duhet të ruhen, si dhe të vendosen prioritetet për përmirësimin e nevojshëm të ndërtesave që duhet të ruhen.

5.1.4 Përshtatshmëria

Ndërtesat e gjykatave në Shqipëri janë shpesh ndërtesa të cilat nuk janë ndërtuar fillimisht me qëllim për tu përdorur nga publiku. Përshtatja e tyre për të përmbushur rregullat e mbrojtjes nga zjarri mund të jetë problematike, sidomos në rastet kur nuk ekzistojnë rrugëdalje emergjence (si për shembull në Berat).

5.1.5 Vendndodhja

Zakonisht gjykatat ndodhen në qytet ose në qendrat e qyteteve, ku vështirë të gjendet truall ekzistues për të ndërtuar shtesa.

Ndërtesat e reja kërkojnë blerjen e sipërfaqeve të mëdha të tokës dhe troje të lira, të cilat shpesh mund të gjenden vetëm në periferi të qyteteve. Për zgjedhjen e vendndodhjes, është e rëndësishme të merren parasysh se si mund të zhvillohet qyteti apo një lagje e caktuar në plan afatmesëm dhe afatgjatë: ndryshimet e qendrave atraktive, zhvillimi i rrjeteve të transportit dhe planet e zhvillimit urban. Rëndësi të veçantë kanë gjithashtu edhe lidhjet e mira me transportin publik dhe afërsia nga parkingjet publike.

5.1.6 Vazhdimësia e funksionimit të gjykatave

Gjatë fazës së rinovimit, ose objekti duhet të vazhdojë të jetë funksional ose duhet të gjenden zgjidhje të përkohshme në vende tjetra (shih 7 më poshtë). Ky rimobilim i gjykatave mund të rezultojë relativisht kompleks dhe i kushtueshëm dhe ky faktor duhet të merret parasysh së bashku me faktorët ekuivalentë për zgjidhjet përfundimtare të pronave të paluajtshme.

Në rastin e gjykatavetë reja, duhet të konfirmohet nëse objektet ekzistuese mund të vazhdojnë të jenë funksionale gjatë fazës së ndërtimit dhe nëse ato mund të përballojnë fluksin e punës. Gjykatat në vende me një zhvillim të vrullshëm popullsisë mund të hasin vështirësi të ndjeshme nëse kalon një kohë tepër e gjatë nga planifikimi deri në fazën e zbatimit të projektit, si për shembull për arsye buxhetore.

5.1.7 Buxhetimi

Avantazhi i punës rinovuese është që ajo mund të bëhet me faza, ndërsa ndërtimet e reja duhet të financohen plotësisht për të pasur përfitime të dëshiruara.

Ashtu sikurse edhe shpërndarja e kostove financiare, edhe procesi i zhvilluar në faza të ndryshme mund ta bëjë problemin e akomodimit alternativ të ndërmjetëm disi më të lehtë.

Zhvillimi i procesit të punës në disa faza duhet të shprehet qartë në specifikimet e arkitektëve dhe fazat e projektimit duhet të mbulojnë të gjithë projektin për të garantuar konsistencë midis fazave fillestare dhe fazave përfundimtare të projekteve.

Megjithatë, afatet duhet të jenë të arsyeshme, përndryshe legjitimiteti i projektit fillestar mund të vihet në rrezik për shkak të ndryshimeve në ligj apo ndryshimit të kërkesave të ndryshme. Për këtë arsye, është shumë e rëndësishme që në buxhetin e projektit të merren parasysh nevojat totale të identifikuara gjatë fazës së vlerësimit dhe parashikimit të tyre sasiorë gjatë fazës së fizibilitetit.

Kjo do të përcaktojë drejtpërdrejt volumin vjetor të punës që mund të financohet, kohëzgjatjen gjatë të cilës do të përdoren investimet kapitale, si dhe do të vendosë një ekuilibër midis rinovimeve dhe ndërtimeve të reja.

5.2 Analizimi i kriterëve dhe zbatimi i një politike për pronat e paluajtshme

Masat kryesore do të jenë investimi i gjykatave të reja për rastet e gjykatave në gjendjen më të keqe dhe gjykatave me mundësi minimale përshtatjeje dhe mobilimi, ndoshta edhe shtesat në objektet e tjera.

Projektet do të duhet të ndahen në prioritete sipas këtyre kriterëve: burimet ekzistuese, gjendja e ndërtesave ekzistuese përshkruar në fazën e vlerësimit, ndikimit negativ të mundshëm në anën funksionale të gjykatave siç tregohet në analizën e aktiviteteve të ardhshme të tyre, si dhe madhësia e gjykatave.

Gjatë kësaj faze mund të lind gjithashtu nevoja edhe për një sërëpërmirësimesh të tjera të lehta teknike dhe funksionale, të cilat do t'i shtohen programitshumëvjeçar të punës.

Përveç planifikimit të punës përmirësuese, një buxhet vjetor duhet gjithashtu të caktohet për punën parandaluese për zgjatjen e jetës së komponentëve teknik të ndërtesave dhe për të shtyrë nevojën për veprime përmirësuese.

Që të gjitha këto masa së bashku do të përbëjnë programin shumëvjeçar të pronave të paluajtshme.

B.3.6 Pikat kryesore në konstruksionin dhe rinovimin e gjykatave

6.1 Një autoritet profesional kontraktues

Menaxhimi i projekteve të opeacioneve të reja apo rinovimeve madhore kërkon përgjegjësi që kërkon aftësi specifike, të cilat duhet të përditësohen në mënyrë sistematike. Kjo është një detyrë që i duhet besuar një organizate tëpërkushtuar që varet nga autoriteti i lartë kombëtar kompetent, si Këshillat e Lartë ose nga Ministria e Drejtësisë.

Kjo organizatë duhet të jetë e familjarizuar me inventarin e pronave të paluajtshme, të monitorojë gjendjen tyre, të mbikëqyr përgatitjen dhe master planin e pronave të paluajtshme dhe të dalë me propozime për programin shumëvjeçar të punës.

Kjo organizatë duhet të garantojë përdorimin e metodave të përshtatshme dhe cilësi të kënaqshme projektesh. Për këtë qëllim, ajo duhet të hartojë dokumentet e referencës dhe pikat përfundimtare që do duhet të vlerësohen përkundrejt kri-terëve përkatëse.

Ajo do të përgatisë planin vjetor të trajnimit që nevojitet për të garantuar që të gjithë aktorët të jenë të njohur me politikën e miratuar, dokumentet e referencës dhe kërkesat për cilësi.

Në lidhje me vendndodhjen e drejtuesve të projektit përgjegjës për mbikëqyrjen e ndërtimit të gjykatave apo për projektet e rinovimit, sistemi më i mirë i mundshëm mund të ngrihet duke marrëparasysh gjeografinë e Shqipërisë. Për shembull,

mund të ketë një shërbim qendror në Tiranë me degë nëse cilën gjykatë rrethi për të garantuar kompromisin më të mirë të mundshëm mes kapacitetit maksimal dhe terrenit. Secila nga këto degë mund të ketë edhe burime të tjera që mbajnë përgjegjësi edhe për sigurinë edhe për teknologjinë e informacionit.

6.2 Përfshirja e përdoruesve në projekt

Ashtu sikurse me çdo projekt arkitekturor, me zbatimin e projektit duhet të përfshihen edhe përdoruesit. Në çështjet gjyqësore, përveç mendimit të gjyqtarëve dhe zyrtarëve që punojnë aktualisht në gjykata, duhet të merret parasysh edhe opinioni i avokatëve.

Gjatë fazës projektuese duhet të ketë vëzhgim në terren për mënyrën se si janë organizuar aktivitetet si dhe diskutime me përfaqësues të përdoruesve të godinave të gjykatave, stafit të gjykatave dhe ndihmësve ligjor.

Ngritja e një komiteti drejtues ndoshta me grupe pune sipas tematikave të posaçme mund të sigurojë një përkufizim më të qartë të kërkësve dhe të garantojë marrjen si duhet parasysh të tyre ndaj projekteve.

Vlerë do të kishte gjithashtu edhe marrja parasysh e opinioneve të komisioneve për kushtet e shëndetit dhe sigurisë si dhe opinioni i mjekëve që merren me sëmundje profesionale.

Në të njëjtën kohë, mund të përgatitet edhe një plan informimi për të ofruar informacion në lidhje me ecurinë e projektit, masat për përmirësimin e kushteve të punës dhe shërbimeve për publikun, si dhe në lidhje me çdo ndërprerje gjatë fazës së ndërtimit. Kjo paketë informuese mund të dërgohet me e-mail, mund të shpërndahet në një faqe të dedikuar interneti ose të botohet në njoftimet periodike informative.

6.3 Natyra simbolike e gjykatës

Gjykata është një ndërtesë që ka për qëllim specifik vënien e drejtësisë. Sipas stilit arkitekturor të tempullit grek që ka dominuar në shekullin e 19, gjykatat përgjithësisht ndërtohen në një vend të ngritur – një vend të dallueshëm, të mbyllur dhe të shenjta. Kjo lloj ndërtese filloi në Evropë e madje edhe në SHBA e mbetet imazhi tipik i gjykatës në mendjenë shumicës së njerëzve.

Shkrimtarë të ndryshëm si Antoine Garapon, Linda Mulcahy, Judith Resnik dhe Dennis Curtis, kanë nxjerrë në pah karakteristikat e përbashkëta të kësaj simbolike dhe perceptimet e drejtësisë që ato nxisin.

Gjykata me shkallët me rrotullime, korridore të stërmëdha dhe të errëta dhe me statujat imponuese ka një efekt të menjëhershëm dhe intimidues tek përdoruesit e gjykatave.

Simbolika e ligjit ka ndryshuar, duke pasqyruar edhe mënyrën se si shihet tani drejtësia. Tashmë, drejtësia nuk ka për qëllim ta ngarkojë përdoruesin me hapësira të mëdha dhe të errëta. Përkundrazi, trendi i sotëm është që gjykata të jetë një ambient me dritë, ku publiku të mund të hyjë lehtë dhe një simbolik shpesh më pak grandioze.

Megjithatë, një lloj simbolike gjyqësoreduhet gjithsesi të ekzistojë, në mënyrë që ndërtesa e gjykatës të mund të identifikohet lehtë si vendi i drejtësisë. Vëmendje e veçantë i duhet kushtuar arkitekturës së fasadës së përparme.

Brenda për brenda gjykatës, nevoja për simbolikë është më e madhe nëçështjet penale sesa në ato civile.

Megjithatë, zgjedhjet arkitekturore që e bëjnë të qartë që nga jashtë se ndërtesa është një gjykatë mund t'i komplikojë gjërat nëse kjo ndërtesë përdoret më pas për qëllime të tjera. Nëse aktivitetet riorganizohen dhe gjykata zhvendoset, rizhvillimi i këtij objekti mund të kërkojë fonde të konsiderueshme që mund të nevojiten për financimin e pajisjeve të reja ose mund të lindin probleme që mund ta bëjnë shumë të komplikuar konvertimin e godinës, e cila identifikohet qartë si gjykatë, në një godinë me funksione të tjera.

Këshillat e Lartë mund ta mendojnë me kujdes se si duan që të perceptohet simbolika e gjyqësorit në Shqipëri, në mënyrë që ata ta integrojnë këtë në specifikime për arkitektët që dotë ndërtojnë gjykatat e ardhshme. Deri tani nuk ka asnjë lloj karakteristike të përbashkët të godinave të gjykatave në Shqipëri, për shkak se këto godina që tani përdoren si gjykata nuk janë ndërtuar fillimisht për këtë qëllim.

6.4 Përpilimi i dokumentacionit specifikisht për arkitektët

Sido që të jetë lloji i ndërtimit, arkitektët duhet të jenë të informuar për mënyrën se si funksionojnë gjykatat, në mënyrë që ata t'ia përshtatin ndërtimin nevojave funksionale dhe teknike të gjykatave. Ashtu sikurse edhe përdoruesi, edhe ata duhet të thonë opinionin e tyre në fazën e projektimit.

Funksionimi i një gjykate është kompleks për këdo që vjen jashtë botës së gjyqësorit. Arkitektët duhet të njihen mirë me të gjitha procedurat e gjykatave dhe me rolin e secilit aktor.

Dokumentacioni duhet të marrë parasysh aspektet specifike procedurale. Vendi që zënë në sallën e gjykimit prokurorët apo përfaqësuesit e autoriteteve të prokurorisë ndryshon nga një vend i Evropës në tjetrin.

Faza e parë në përpilimin e këtij dokumentacioni mund të jetë analizimi i cilësisë funksionale të një kampioni të disa prej objekteve ekzistuese të gjykatave, veçanërisht sa i përket projektimit arkitekturor, funksionalitetit, sigurisë dhe mirë-

bajtjes. Specifikimi për një citat që shihet si më i kënaqshmi mund të shërbejë edhe si bazë për këtë punë. Vizitat e kryera në terren tregojnë se Gjykata e Krimeve të Rënda në Tiranë mund të ishte një model i mirë.

Autoriteti që nënshkruan kontratat për ndërtimet apo rinovimet mund të ketë një paketë standardesh funksionale dhe teknike, në mënyrë që ndërtimi ose rinovimi i objekteve të gjykatave të mund të harmonizohet nga pikëpamja e organizimit të brendshëm dhe performancës.

Ky dokument do të shërbejë si bazë për përcaktimin e kalendarëve të diskutuar me kontraktorët kryesorë të cilëve u ngarkohet ndërtimi. Ai do të shërbejë gjithashtu si bazë për konsultimin dhe dialogun me përdoruesit, në mënyrë që të mund të merren parasysh nevoja specifike brenda një kuadri të përbashkët.

Është e rëndësishme që programi përfundimtar që u jepet arkitektëve të rendisë objektivat e përcaktuara nga autoriteti kontraktues sipas prioriteteve, për shkak se nëse ekzistojnë objektiva tëndryshme që nuk përputhen me njëra-tjetrën, për shembull për shkak të karakteristikave specifike të objektit apo të mjedisit rrethues, do të duhet të bëhen disa zgjedhje. Njëkëtarast, vendimet nuk duhen të merren nga arkitekti bazuar në interpretimin e tij, por në bazë të rendit të prioriteteve të përcaktuara nga autoriteti kontraktues.

Në rekomandimet për ndërtimin apo rinovimin e gjykatave në Udhëzimet e CEPEJ, theksohen këto pika:

6.4.1 Aksesi në gjykatë

Zgjedhja e vendit ku do të ndërtohen gjykatat e reja do të varet nga: trojet që mund të jenë të lira dhe nga planet e zhvillimit urban, megjithatë, për të lehtësuar aksesin e qytetarëve në shërbimet publike të drejtësisë, është e rëndësishme që gjykata të ketë lidhje të mira me transportin publik. Përveç kësaj është e nevojshme që të ketë edhe vende parkimi publik në afërsi të saj dhe nëse është e mundur edhe vende ndalimi.

Aksesi për këmbësorët duhet të jetë me sinjalizime të qarta dhe pa pengesa, dhe vëmendje e veçantë duhet kushtuar personave me aftësi të kufizuara lëvizshmerie, duke qenë se hyrjet e ngritura mund të përbëjnë vështirësinë e parë për ta, madje edhe nëse ka rampa.

Publiku duhet të informohet në lidhje me aksesin në gjykatë. Do të ishte e dobishme që faqet zyrtare të internetit të gjykatave të japin informacion për qytetarët në lidhje me vendndodhjen e gjykatave, lidhjet e tyre me transportin publik, orari kur ato janë të hapura, oraret e seancave gjyqësore etj.

Gjykatat duhet të jenë qartësisht të identifikueshme nga zonat e tjera publike përreth, qoftë nga simbolika e tyre arkitekturore, nga ndonjë shenjë e vendosur në afërsi të hyrjes, si për shembull: një flamur, apo karakteristikë e jashtme, ose nga ndonjë tabelë e madhe sa duhet, në fasadën e saj. Në hyrje të gjykatës duhet të ketë një kënd informimi, ku të tregohet se gjykata është e hapur për publikun

dhe në afërsi të saj duhet të ketë një kuti postare për dokumente që mund të depozitohen gjatë kohës që ndërtesa është mbyllur. Konsultimet me shërbimet lokale teknike duhet gjithashtu, të mundësojnë sinjalistikë të mjaftueshme që duhet vendosur për të orientuar njerëzit drejt gjykatës, nga rrugët kryesore.

6.4.2 Pritja e publikut.

Kur anëtarët e publikut hyjnë në ndërtesën e një gjykate, atyre shpesh ju duket sikur kanë hyrë në një botë aliene. Duke pasur parasysh këtë lloj ndjesie që kane pasur shumë njerëz, këto objekte duhet të ofrojnë një lloj sigurie dhe zona e pritjes duhet të jetë miqësore.

Natyrë imponuese e gjykatave konvencionale u transmeton njerëzve pushtetin e ligjit dhe sistemi gjyqësor dhe mund të jetë intimiduese. Arkitektura bashkëkohore ka tendencën e një tipi të ri ambienti, duke përdorur dritën natyrale dhe një sërë materialesh të ndryshme. Këto lloj ndërtimesh bëjnë mirë që njerëzit në gjykatë të ndihen më mirë.

Kur hyjnë në gjykatë anëtarët e publikut duhet të gjejnë një zonë pritjeje që ofron tre lloje informacionesh: ku duhet të shkojnë saktësisht, informacione në lidhje me ecurinë e proceseve gjyqësore, si dhe informacione ligjore.

- Zona e pritjes që orienton njerëzit se ku duhet të shkojnë duhet të jetë në gjendje të merret si me njerëz të zakonshëm ashtu dhe me njerëz me aftësi të kufizuara, për shembull aty duhet të ketë sportele pritjeje me dy lartësi të ndryshme dhe pajisje për përforcimin e audios për njerëzit që kanë vështirësi me dëgjimin. Ky shërbim orientimi duhet të përforcohet përmes ekraneve të vendosur që tregojnë se ku mbahen seancat gjyqësore, oraret e tyre si dhe palët ndërhyrëse. Shenja drejtuese mund të plotësohen edhe me shenja të vendosura në dysheme, (me linja që tregojnë drejtimin që duhet ndjekur) ose me sinjalistikë më të rëndësishme, sidomos në ndërtesa ku ndodhen disa gjykata (e apelit, rrethit ose administrative).
- Për dhënien e informacioneve në lidhje me ecurinë e proceseve gjyqësore dhe/ose informacioneve ligjore duhet të ketë një zonë të dytë konfidenciale pritjeje. Kjo zonë duhet të jetë e pajisur me staf të dedikuar ose me staf shërbimi që organizohet mbi bazën e një proporcioni sipas departamenteve të ndryshme, juristëve dhe shoqatave jashtë gjykate në zona të caktuara posaçërisht për këtë qëllim, ku mund të akomodohen një ose më shumë njerëz.

- Çdo gjykatë duhet të specifikojë detyrat që i ngarkohen shërbimeve të pritjes dhe të caktojë staf kompetent për përbushjen e tyre. Është e domosdoshme që stafi i pritjes të jetë fizikisht i pranishëm, t'i përgjigjet çfarëdolloj pyetje nga përdoruesit e gjykatës, të cilët mund të ndihen shpesh të intimiduar, dhe të ushtrojë një efekt qetësues.

Informacioni i dhënë në zonën e pritjes duhet të përputhet me atë që jepet në faqen e internetit apo me telefon.

6.4.3 Sinjalistika dhe afishimi i informacioneve praktike

Sinjalistika karëndësi të veçantë në ndërtesat e gjykatave, sidomos për shkak se qytetarët ndihen të pafuqishëm për të ndjekur procedurat e madje u duket sikur nuk gjejnë dot rrugën. Informacionet praktike mbi oraret e seancave duhet të shfaqen në ekranet e monitorëve. Në gjykatat më të mëdha, stafi i pritjes mund t'i ofrojë publikut një fletëpalosje ku të tregohen vendndodhjet e departamenteve të ndryshme. Është gjithashtu e dobishme që të ketë staf të disponueshëm për të ndihmuar dhe orientuar publikun edhe përtej zonës së pritjes.

6.4.4 Sallat e gjykimit dhe anekset e tyre

Numri i sallave të gjykimit duhet të përcaktohet duke pasur parasysh kalendarin e përkohshëm të seancave gjyqësore bazuar në volumin e çështjeve që trajton gjykata në fjalë. Për vlerësimin e nevojave është e domosdoshme të merret parasysh kapaciteti shtesë për përbalimin e çfarëdolloj rritje të aktivitetit të gjykatës (p.sh 30%)

Cilësia akustike është e rëndësishme për t'i dhënë mundësi publikut të ndjekë seancat. Duhet të shmanget çfarëdolloj ekoje e tepërt dhe sallat e mëdha të gjykimit duhet të kenë izolime të zërit.

Sallat e gjykimit duhet të kenë pajisje për të parë filma ose media kompjuterike.

Për ofrimin e video-konferencave duhen projektuar salla të caktuara gjykimi.

Duhet të ketë dhoma pritjeje dhe rrugë kalimi me madhësi të përshtatshme për numrin e sallave të gjykimit që mund të ketë çdo gjykatë. Zona kryesore ku kalojnë njerëzit (holli) mund të projektohet në mënyrë të tillë që të ketë hapësira të ndara për secilën lloj seance: publike, çështje familjare, çështje të specializuara.

Për sallat e gjykimit ku gjykohen çështje familjare ose çështje që dëgjohen nga dhomat e gjyqtarëve, preferohet të ketë salla të ndara pritjeje për të dyja palët. Për sallat e gjykimit ku gjykohen çështjet penale, duhet të ketë salla të ndara pritjeje për dëshmitarët.

Vëmendje të veçantë u duhet kushtuar viktimave të veprave penale dhe, aty ku është e nevojshme duhet të ketë edhe salla të veçanta pritjeje për to.

M vend do të ishin edhe zonat konfidenciale për diskutimet mes palëve dhe avokatëve të tyre, afër sallave të gjykimit. Përveç kësaj do të ishte e dobishme dhe një sallë për komunikimin me median.

Palët që presin të thirren për seanca gjyqësore duhet të kenë pranë tualete dhe makineri ku mund të blejnë pije.

B.3.7 Përfshirja e perspektivave të zhvillimit të godinave

7.1 Trojet rezervë

Duke pasur parasysh boshllëkun kohor mes fazës së projektimit deri në përfundim të ndërtimit, nuk është gjithmonë e mundur të merren parasysh ndryshimet në funksionimin e gjykatave. Të pasurit e një trualli rezervë është një nga mënyrat e garantimit që zgjerimet e ardhshme të gjykatës janë të mundshme.

7.2 Zgjedhja e një qasjeje modulare

Ristrukturimi është i shpeshtë në fushën e gjyqësorit dhe kërkon përshtatje të ambienteve. Për të ndihmuar në ripërshtatjen e ambienteve, një ide e mirë do të ishte që ndërtimet të përdorin parametra zyrash standarde dhe mure dhe tavane ndarëse që mund të hiqen në rast nevoje. Po kështu, do të ishte gjithashtu me vlerë që sallat e gjykimit të projektoheshin në mënyrë të tillë që sallat e mëdha të mund të ndahen në salla më të vogla dhe të ribashkohen nëse është nevoja.

B.3.8 Programimi i riparimeve madhore dhe punës zëvendësuese

Për të pasur një përdorim optimal të fondeve të vëna në dizpozicion, duhet të identifikohen disa fusha prioritare. Këto fusha prioritare mund të bëhen publike përmes qarkullimeve të informacioneve vjetore që i jepen propozimit për programet shumëvjeçare. Këto programe do të bazohen në rregulloret aktuale dhe në analizën e gjendjes së pronave të paluajtshme, duke përdorur vlerësimet të përshkruara në pikën 2.1. Pikat kryesore kanë të bëjnë me sigurinë ndaj zjarrit, sigurinë e përgjithshme, mbrojtjen nga era dhe uji, aksesin për personat me aftësi të kufizuara dhe kursimin e energjisë.

B.4 MIRATIMI I NJË POLITIKE TË SIGURISË NGA ZJARRI

B.4.1 Parimet

Zjarri përbën një rrezik madhor në të gjithë aktivitetin e njeriut. Ai shkatërron përmes nxehtësisë, por kryesisht përmes tymit dhe gazeve toksike. Për vlerësimin dhe parandalimin e rrezikut nga zjarri duhet të bëhet fillimisht një vlerësim i rrezikut për të identifikuar burimet që mund të shkaktojnë shëndija zjarri (grumbullimi i materialeve të djegshme, mbingarkesat elektrike, etj.) dhe për të vlerësuar ndikimin që mund të ketë zjarri tek njerëzit dhe tek objektet në ndërtesë.

B.4.2 Konstatimet

E patëm të pamundur të gjenim rregulla teknike specifike për mbrojtjen nga zjarri në ndërtimin e godinave të hapura për publikun, por arritëm të gjenim disa rregulla për godinat e ndërtuara si akomodime turistësh (Vendimi Nr. 699, datë 22.10.2004, sipas Ligjit Nr. 8766, datë 05.04.2001). Për analogji, po supozojmë se rregullat janë të ngjashme dhe mbulojnë këto pika:

- o aksesin në ndërtesë për zjarrfikëset;
- o largësitë e kufijve;
- o rezistencën e strukturës ndaj zjarrit; në rast të kundërt duhet të ketë një sistem për diktimin e zjarrit;

- o izolimin e ambienteve me rrezikshmëri të lartë, ku mund të bëhet shumë nxehtë: zyrat e regjistrave, pajisjet elektrike, dhomat e bojlerëve, gjenerator, etj.;
- o numrin e mjaftueshëm të rrugëdaljeve horizontale dhe vertikale në rast zjarri dhe asnjë rrugë qorre;
- o mbrojtjen dhe ajrimin e kafazeve të shkallëve;
- o hapjen e rrugëdaljeve të emergjencës në rast zjarri;
- o rezistencën ndaj zjarrit të mobileve dhe pajisjeve të brendshme;
- o projektimin e sistemit të ngrohjes dhe kondicionimit;
- o sigurinë e rrjetit të furnizimit me gaz dhe me energji elektrike;
- o sistemin e miratuar të alarmit të zjarrit;
- o pajisjet dhe procedurat për shuarjen e zjarrit;
- o sigurimin dhe ndriçimin në rast emergjence;
- o planet e evakuimit;
- o regjistrin e apelit për arsye sigurie;
- o simulime sistematike për evakuimin.

Disa nga ndërtesat që vizituam kishin mangësi të konsiderueshme sa u përket këtyre rregullave, për shembull akses të pamjaftueshëm për zjarrfikëset, numër të pamjaftueshëm dalje në raste emergjence, korridore qorre, asnjë lloj mbrojtjeje apo ajrosjeje të kafazeve të shkallëve, asnjë sinjalistikë të rrugëdaljeve në rast emergjence, asnjë lloj ndriçimi në rast emergjence dhe pajisje të caktuara për fikjen e zjarrit të cilat ishin të vjetruara.

Këto mangësi mund të vijnë si rrjedhojë e faktit që ndërtesat nuk janë ndërtuar fillimisht për përdorim publik, mund të jenë projektuar para hyrjes në fuqi të rregulloreve aktuale ose të jenë konvertuar pa autorizimin zyrtar që kërkon inspektimin e sigurisë ndaj zjarrit. Për shembull, konstatojmë dalje emergjence të kyçura (midis prokurorisë dhe gjykatës së Fierit), salla gjykimi me vetëm një dalje në rast emergjence (departamenti civil në gjykatën e Tiranës), dhe ndërtesa të tëra vetëm me një dalje emergjence (gjykata e Beratit).

Vëzhgim gjithashtu edhe respektimin e Neneve kryesore të Ligjit Nr. 10.237, datë 18.02.2010 për sigurinë dhe shëndetin profesional, i cili përcakton përgjegjësitë e punëdhënësit për sigurinë ndaj zjarrit. Ky Ligj kërkon që punëdhënësi:

- të marrë masa paraprake për organizimin e ndihmës së shpejtë, si dhe për mbrojtjen nga zjarri dhe evakuimin në rast emergjence;
- të marrë masa të nevojshme për minimizimin e kërcënimeve ndaj sigurisë dhe shëndetit të punonjësve dhe personave të tjerë të pranishëm;
- të organizojë dhe të sigurojë evakuimin e shpëtimit e punonjësve në rast aksidentesh në punë që rrezikojnë sigurinë dhe shëndetin e tyre;
- të formojë ekipe për të ndihmuar në rast evakuimi dhe shpëtimi, për të kontrolluar zjarrin dhe për të ofruar ndihmën e shpejtë në rast nevoje;
- të përgatisë një plan evakuimi dhe shpëtimi në rast emergjence, t'ua shpërndajë atë punonjësve dhe të organizojë trajnime dhe simulime të parashikuara nga ky plan të paktën një herë në dyvjet;
- të organizojë dhe tu japë ndihmën e shpejtë punonjësve të dëmtuar duke i shoqëruar ata në një qendër shëndetësore;

- i) të caktojë të paktën një punonjës të trajnuar për ndihmën e shpejtë, për shuarjen e zjarrit; dhe për shpëtimin në një staf prej më shumë se 20 vetash, duhet të ketë të paktën dy punonjës të trajnuar.

Çdo kompani duhet të ketë një komision për shëndetin dhe sigurinë. Ky komision është një organ këshillimor i përbërë nga përfaqësues të punëdhënësit dhe të stafit për garantimin e mirëqenies dhe sigurisë fizike të punonjësve dhe për përmirësimin e kushteve të punës.

Neni 42 i Ligjit i parashikon këto detyrime edhe për Ministrinë e Drejtësisë edhe për organe të ndryshme.

Vizitat tona nxorën në pah mangësi të konsiderueshme në këtë aspekt. Kryetarët e gjykatave që intervistuaam thanë se nuk kanë organizuar kurrësimulime evakuimi dhe se nuk ka pasur asnjë afishim të ndonjë rregulloreje në rast zjarri, ku të përcaktohen personat e trajnuar për evakuimin e ndërtesës në rast zjarri. Konstatuam disa pajisje sigurie të cilat ose nuk funksiononin ose ishin të vjetruara (fikse zjarre, alarme zjarri). Mosrespektimi i rregulloreve të mbrojtjes nga zjarri në fazën e projektimit të ndërtesave, së bashku me mosorganizimin nga kryetarët e gjykatave të procedurave të evakuimit në rast zjarri, e rrisin edhe më tej rrezikun e jashtëzakonshëm të fataliteteve në rast të rënies së zjarrit në gjykata. Për mendimin tonë, nevojitet marrja e masave urgjente.

B.4.3 Masat për sigurinë ndaj zjarrit

Çdo ndërtesë gjykate duhet të ketë njëdrejtues të gjykatës të ngarkuar me këto detyra:

- Marrjen e masave në mënyrë që ambienti, pajisjet dhe sistemi teknik dhe strukturat inxhinierike të mbahen në gjendje funksionale sipas ligjit aktual. Për këtë qëllim duhet të organizohen në mënyrë periodike inspektime teknike të parashikuara me ligj;
- Marrjen e të gjitha masave parandaluese dhe mbrojtëse parashikuar me ligj;
- Marrjen e të gjitha masave të nevojshme për garantimin e sigurisë personale;
- Pjesëmarrjen në takime të komisionit për shëndetin dhe sigurinë që merret me çështje që i takojnë gjykatës;
- Krijimin dhe përditësimin e një regjistri për sigurinë nga zjarri, i cili përbën historikun e masave të marra prej tij.

Drejtuesi i gjykatës mund të jetë kryetari i gjykatës ose prokurori. Në rastet kur e njëjta ndërtesë përdoret nga më shumë sesa një gjykatë, drejtuesi i gjykatës që zë sipërfaqen më të madhe është personi i ngarkuar me këtë detyrë.

Drejtuesi i gjykatës organizon **masat për mbrojtjen nga zjarri** në gjykatën e tij. Për mbrojtjen e njerëzve dhe pronës nuk mjaftojnë vetëm pajisjet për fikjen e zjarrit. Për këtë arsye, duhet të respektohen standardet e sigurisë përmes:

- përditësimin të procedurave dhe rregulloreve;
- informimin të personave në objekt;
- trajnimin të stafit;
- mbajtjes së sistemeve të sigurisë nga zjarri;
- kryerjes ose porosities së kontrolleve, përmes inspektimeve të brendshme ose të jashtme, të kushteve të përgjithshme të ndërtesës, instalimeve dhe pajisjeve të saj.

Për sigurinë personale ka rregulla statutores që përcaktojnë pajisjet dhe procedurat e nevojshme, si dhe detyrimet që duhen përbushur. Mbrojtja e pronës brenda për brenda një ndërtese varet thelbësisht nga masat parandaluese të marra nga drejtuesi i gjykatës.

Masat për mbrojtjen nga zjarri duhet të marrin parasysh:

- kërkesat statutores të Kodit të Punës dhe rregullat për ndërtesat e hapura për publikun;
- nevojën për mbrojtjen e pronës, që do të thotë mbikëqyrje e vazhdueshme e ambienteve nga stafi ose mbikëqyrje e automatizuar.

Për këtë arsye, drejtuesi i gjykatës duhet të marrë disa masa që plotësojnë këto kërkesa, **duke ngritur një departament për mbrojtjen nga zjarri** në gjykatë, i cili duhet të jetë përgjegjës për:

- marrjen e masave që rrugët e daljes për në rrugët e jashtme të jenë të hapura dhe pa pengesa gjatë gjithë kohës;
- organizimin e patrullimeve për parandalimin dhe diktimin e rreziqeve nga zjarri, duke përfshirë edhe ato në ndërtesat e pabanuara;
- marrjen e masave për respektimin e rregullave në rast zjarri;
- menaxhimin e emergjencave deri në mbërritjen e zjarrfikësve;
- marrjen e masave që pajisjet për fikjen e zjarrit të jenë funksionale dhe të mirëmbahen;
- mbajtjen e një regjistri të përditësuar të sigurisë nga zjarri.

Departamenti për sigurinë nga zjarri përbëhet nga drejtuesi i gjykatës, anëtarët e ekipit të sigurisë dhe stafi i ngarkuar me mbikëqyrjen e evakuimit në rast zjarri.

Anëtarët e ekipit të mbrojtjes nga zjarri përfshijnë punonjësit e caktuar, të cilët janë trajnuar për aktivizimin e alarmit dhe për marrjen e masave të menjëhershme në vendin e punës, duke përdorur pajisjet e disponueshme në objekt për parandalimin e zjarrit dhe për përballimin e pasojave shkatërruese ndaj njerëzve dhe pronës.

Stafi përgjegjës për mbikëqyrjen e evakuimit përfshin marshallët e zjarrit dhe kujdestarët për rastet e zjarrit. Për çdo sektor të ndërtesës duhet të ketë një marshall dhe një kujdestar për çdo grup prej 25 deri në 45 vetash.

Marshalli i zjarrit, i cili mban një shirit në krah, merr pozicion afër shkallëve të

evakuimit në sektorin e tij, pret që grupi i tij të mblidhet dhe i orienton ata më pas drejt daljes për në pikën e grumbullimit, duke hapur dyert nëse është nevojshme, duke caktuar persona për të ndihmuar persona të tjera, duke kontrolluar që gjithkush që është i pranishëm në ndërtesë ditën e evakuimit të numërohet, dhe informon drejtuesin e gjykatës për përfundimin e evakuimit.

Kujdestari për rastet e zjarrit, mban një shirit dallues në krah, hyn në thellësi të pjesës së brendshme të sektorit të tij. Pas daljes së të gjithë personave jashtë, ai kontrollon nëse zyrat janë bosh, mbyll derën e çdo dhome pasi e kontrollon, regjistron emrin dhe vendin e çdo personi që nuk pranon të evakohet, kur është nevojshme kujdeset për personat me aftësi të kufizuara dhe ata që i shoqërojnë këta persona, i shoqëron njerëzit jashtë si personi i fundit që largohet nga godina dhe në fund shkon në pikën e grumbullimit, ndihmon marshallin **të numërojë personat e pranishëm dhe e informon drejtuesin e gjykatës për përfundimin e procedurës së evakuimit.**

Masat për sigurinë nga zjarri mbështeten edhe në **disa rregulla dhe procedura**. Procedurat përshkruajnë një sërë detyrash që duhet të ndiqen sipas njëradhe të caktuar dhe në një kontekst të caktuar – ato janë në fakt disa metoda. Rregullat përcaktojnë se çfarë duhet bërë; këto janë udhëzime zyrtare që duhet të ndiqen nga të gjithë.

Rregulla e parë që duhet zyrarizuar nga drejtuesi i gjykatës ka të bëjë me evakuimin e godinës në rast zjarri. Për tu përgatitur për këtë lloj eventualiteti, **duhet të organizohen simulime sistematike evakuimi** dhe drejtuesi duhet të kontrollojë nëse projekti i ndërtesës, pajisjet për fikjen e zjarrit dhe masat e sigurisë janë të përshtatshme dhe duhet të informojë stafin për rregullat dhe rrugët që duhet të ndjekin në rast evakuimi. Këto simulime duhet të planifikohen ose të bëhen në mënyrë të papritur, por duhet të zhvillohen të paktën një herë në vit.

Rregulloret për rastet e zjarrit duhet gjithashtu të **afishohen** në godinë, ku të tregohet se si lajmërohet zjarrfikësja, si sigurohet hap pas hapi siguria personale, si përdoren pajisjet për fikjen e zjarrit dhe si pritet dhe ndihmohet zjarrfikësja. Këto rregulla duhet të afishohen së bashku me planin e evakuimit, ku identifikohen rrugëdaljet, vendndodhja e daljeve të emergjencës, si dhe vendndodhja e pajisjeve për fikjen e zjarrit. Këto rregulla duhet të afishohen në çdo kat të ndërtesës, afër derve, shkallëve dhe ashensorëve dhe duhet të pozicionohen në mënyrë të tillë që të mund të lexohen lehtësisht.

Drejtuesi i gjykatës duhet gjithashtu të **organizojë lloje të ndryshme trajnim** për të gjithë stafin, si dhe për personat e caktuar për përdorimin e pajisjeve për fikjen e zjarrit dhe për mbikëqyrjen e evakuimit. Ky trajnim duhet të jetë i detyrueshëm.

Trajnimi për të gjithë stafin përfshin personat e sapo rekrutuar, personat e ekspozuar ndaj rrisqeve të reja, për shkak të ndryshimeve në detyrat e tyre si dhe personat

që kthehen në punë pas një kohe të gjatë pushimi për shkak të një aksidenti apo sëmundjeje që lidhet me punën. Ky trajnim përshin çfarë duhet bërë në rast zjarri apo aksidenti (një shpjegim të rregullave), dhe procedurat e evakuimit. Ai duhet gjithashtu të përfshijë edhe një tur të rrugëdaljeve në ndërtesë, të vendndodhjeve të alarmeve dhe pajisjeve për fikjen e zjarrit, pajisjeve për sigurinë në vendin e punës dhe trajnim praktik për përdorimin e këtyre pajisjeve. Ky trajnim duhet të zhvillohet brenda gjykatës gjatë orarit të punës.

Trajnimit për stafin e caktuar për përdorimin e pajisjeve për fikjen e zjarrit dhe për mbikëqyrjen e evakuimit është idetyrueshëm. Ai është si teorik (djegia, agjentët për fikjen e zjarrit, pajisjet për monitorimin dhe fikjen e zjarrit, pajisjet e sigurisë) dhe praktikë (shuarjen e zjarreve reale, praktikë në sigurimin e ndërtesës, mbyllje manuale të dyerve të zjarrit, simulime evakuimi). Kodi i Punës kërkon që këto simulime të bëhen çdo gjashtë muaj. Një tjetër alternativë është që këto simulime të bëhen edhe për evakuimin dhe mospërhapjen më tej të zjarrit. Ato duhet të regjistrohen në regjistrin e sigurisë nga zjarri. Trajnimet mund të bëhen nga një institucion trajnimit ose nga zjarrfikësit në rastin e simulimeve të rasteve të zjarreve. Simulimet e evakuimit organizohen në objekt.

Drejtuesi i gjykatës duhet të krijojë një regjistër të sigurisë ndaj zjarrit. Ky dokument përmban të gjitha informacionet e domosdoshme për sigurinë nga zjarri për ndërtesat e hapura për publikun. Mbajtja e një regjistri të tillë është një detyrim i përgjithshëm dhe shërben si regjistër sigurie dhe si historik i parandalimit dhe fikjes së zjarreve..

Ai është i ndërtuar në mënyrë të tillë që të konsultohet me shërbimet e emergjencës, organet certifikuese ose të tjerë që mund ta përdorin atë në lidhje me shëndetin dhe sigurinë. Ai duhet të firmoset nga drejtuesi i gjykatës dhe të përditësohet të paktën një herë në vit.

Ky regjistër përmban këto informacione:

- Raporte mbi inspektimet statutorë periodike të instalimeve dhe pajisjeve të gjykatave;
- Operacionet e mirëmbajtjes;
- Planet e përditësuara të evakuimit dhe të ndërhyrjeve të objekteve;
- Vendndodhjen erubineteve dhe çelësave kryesorë të gazit dhe energjisëelektrike;
- Listën e pajisjeve për parandalimin dhe fikjen e zjarreve (fikse zjarri, zorra uji për fikjen e zjarrit), si dhe vendndodhjen dhe udhëzimet për akses dhe për përdorimin e pajisjeve;
- Rregulloret ndryshme të përgjithshme dhe specifike për rastet e zjarrit;
- Raportet për çdo zjarr që mund të ketë ndodhur në ndërtesë;
- Datat e përmirësimeve dhe të konvertimeve, llojin e operacioneve të kryera, emrin/emrat e kontraktorit/ve dhe, sipas rastit, emrin e arkitektit dhe të organit inspektues;

- Emrat e punonjësve përgjegjës për sigurinë nga zjarri dhe, sipas rastit, emrat e anëtarëve të departamenteve të mbrojtjes nga zjarri (anëtarët e ekipit të mbrojtjes nga zjarri përfshijnë marshallët dhe kujdestarët për rastet e zjarrit, etj.);
- Datat e simulimeve të zjarrit dhe trajnimeve e raporteve për këto simulime.

Për më tepër, duhen kryer kontrole periodike në sisteme të ndryshme teknike brenda gjykatave: sistemet e sigurisë ndaj zjarrit, diktimi automatik, pajisjet e alarmit, zjarrfikëset, ventilimi i duhanit, instalimet elektrike, ashensorët, ngrohëset, instalimet e gazit, dyert automatike etj. Këto kontrole mund t'u delegohen organizatave specialiste ose organeve të certifikuara. Këshillat e Lartë duhet të parashikojnë kryerjen e një vlerësimi për identifikimin e sistemeve më të përshtatshme për Shqipërinë.

Në fund, duhet menduar edhe për kryerjen e vizitave periodike në gjykata nga autoritetet përgjegjëse për sigurinë publike për të parë nëse përmbushen detyrimet rregullatore në intervale të ndryshme sipas numrit të stafit të gjykatave. Departamentet e zjarrfikësve janë më kompetentë për kryerjen e kontroleve të tilla. Në këtë aspekt, ligji duhet të parashikojë disa detyrime.

B.5 PËRMBLEDHJE E VEPRIMEVE TË PROPOZUARA PËR T'U ZBATUAR

B.5.1 Rekomandime organizative

Ligji për organet administrative të sistemit të drejtësisë (Nr. 115/2016) parashikon krijimin e dy subjekteve gjyqësore: Këshillit të Lartë të Drejtësisë dhe Këshillit të Lartë të Prokurorisë. Një nga vendimet e para që do të merret do të jetë grupimi i Gjykatës dhe Prokurorisë në të njëjtën ndërtesë. Në këtë rast, do të ishte me vend të zgjerohej Këshilli i Gjykatës për të përfshirë edhe anëtarë të Prokurorisë, që janë Prokurori dhe kancelari i tij.

Është me vend të sqarohet se neni 170 i po këtij ligji parashikon bashkëpunimin ndërinstitucional të aktorëve në sistemin e drejtësisë, d.m.th. Këshillit të Lartë të Drejtësisë dhe Këshillit të Lartë të Prokurorisë. Do të ishte e rekomandueshme që këtyre dy subjekteve tu jepej një administratë e përbashkët, brenda së cilës të krijohet një zyrëqendrore sigurie, një zyrë qendrore për objektin dhe një zyrë qendrore për IT, e përbërë nga ekspertë. Për këto çështje duhet të identifikohen punonjës lokal koordinues në çdo gjykatë dhe në çdo prokurori dhe të menaxhohen nga zyrat qendrore. Për më shumë efikasitet, mund të mendohej vendosja e një niveli të ndërmjetëm mes gjykatave, me kusht që të arrihet madhësia e nevojshme e këtyre strukturave për t'i bërë ato efikente. Rishikimi i hartës gjyqësore duhet bërë sa më shpejt për të identifikuar ndërtesat që janë konfirmuar për përdorim afatgjatë dhe për të shmangur shpenzimet e tepërta për to.

Këshillat e Lartë duhet të shohin mundësinë e zbatimit të parimit të akomodimit të shërbimeve të jashtme brenda gjykatave, si për shembull shërbimit të provës, përmbauesve ose avokatëve dhe, sipas rastit, edhe të procedurave përkatëse.

Duhet të shihet mundësia eurvejimit të godinave gjyqësore vetëm nga departamentet e policisë dhe jo nga kompanitë private të sigurimit dhe, nëse është e nevojshme, të negociohet edhe me Ministrinë për Sigurinë Shtetërore.

Duhet të rishikohet caktimi i përgjegjësisë për ruajtjen e provave mes departamenteve gjyqësore dhe atyre të policisë dhe duhet të zyrtarizohen me shkrim, nëse është e nevojshme, procedurat për ruajtjen e tyre.

Këshillat e Lartë duhet të hartojnë dhe të zbatojnë një plan veprimi për përmirësimin e parandalimit të rrezikut të zjarrit në gjykata. Memorandumi që kujton detyrat për sigurinë ndaj zjarrit të krerëve të departamenteve duhet t'u nisët të gjitha kryetarëve të gjykatave dhe prokurorëve, në mënyrë që ripërcaktohen rregullat përkatëse në përputhje me legjislacionin 10.237, datë 18 shkurt 2010.

B.5.2 Zbatimi i politikave për sigurinë

- Përcaktimi i objektivave për përmirësimin e performancës së sigurisë sipas një kuadri kombëtar
- Përcaktimi me shkrim i roleve, detyrave dhe autoriteti i stafit për çështjet e sigurisë
- Hartimi i një plani fillestar dhe i vazhdueshëm trajnimi për stafin e emëruar për çështjet e sigurisë.
- Përpilimi i një dosjeje sigurie për çdo juridiksion, që përmban dokumente dhe udhëzime specifike të lidhura me atë ndërtesë.
- Zhvillimi i mjeteve të menaxhimit dhe komunikimit në sektorin e sigurisë, si listat e kontrollit dhe incidentet nga (shihni shtojcën për shembuj)
- Caktimi i një koordinatori për sigurinë për çdo gjykatë, përgjegjëse për kontrollin operacional dhe menaxhimin e mjeteve përkatëse.
- Krijimi i instrumenteve të menaxhimit dhe komunikimit në sektorin e sigurisë, si lista kontrolli dhe formularë incidentesh (shihni aneksin për shembujt)
- Caktimi i një koordinatori për sigurinë në secilën godinë gjyqësore për kontrollin dhe menaxhimin operacional të mjeteve të tjera që lidhen me to.
- Hartimi i planeve të ndërhyrjeve të njohura për të gjithë stafin.
- Ngritja e një kuadri auditimi të sigurisë të bazuar në kuadrin kombëtar të referencës.
- Kryerja e një auditimi për sigurinë në çdo gjykatë.

B.5.3 Zbatimi i politikës së ndërtesave

- Inventarizimi i ndërtesave të gjykatave përmes një baze të dhënash (database).
- Kryerja e një analize të aktivitetit që pritet të kenë gjykatat në të ardhmen për matjen e evoluimit të numrit të stafit në secilin juridiksion.
- Hartimi i një tablele reference për sipërfaqet e gjykatave, duke harmonizuar në mënyrë të veçantë numrin e hapësirave për seancat për gjyqtar apo për çështje me matjet hipotetike të ambienteve të ndryshme, siç parashikohet në ndërtesën e gjykatës.
- Krahasimi i situatës në të cilën gjendej secila godinë fillimisht në raport me ndërtesën referencë
- Hartimi i një master plani të vlefshëm pronash. Ky plan duhet të marrë parasysh rezultatet e hartës së rishikuar gjyqësore dhe analizën e gjendjes së objekteve nga pikëpamja teknike, funksionale dhe rregullatore për të përcaktuar ndërhyrjet prioritare (rikonstruktionet, ristrukturimin ose përmirësimin).
- Forcimi i funksioneve që lidhen me pronën në nivelin më të përshtatshëm gjeografik.
- Hartimi i një dokumentacioni të hollësishëm si referencë për arkitektët, bazuar në vlerësimin e cilësisë së përdorimit të një kampioni ose specifikimet e një objekti model

B.5.4 Zbatimi i një politike për sigurinë nga zjarri

- Diagnostikimi i sigurisë nga zjarri në të gjitha gjykatat për të identifikuar gjithçka që nuk përputhet me rregullat e mbrojtjes nga zjarri dhe propozimi i planeve për t'i bërë ndërtesat të sigurta nga zjarri. Duhet theksuar se marrja e masave të sigurisë është ndryshe nga respektimi i masave të mbrojtjes nga zjarri. Në fakt, shpesh është e pamundur që ta bësh një ndërtesë ekzistuese të mbrojtur nga zjarri me masat që mund të marrësh. Prandaj, rekomandohet që autoriteteve kompetente t'u kërkojnë derogime nga masat kompensuese, si diktimi i zjarrit.
- Caktimi i një përgjegjësi për çdo godinë gjykate dhe bërja e qartë të gjithë kryetarëve të gjykatave të detyrimeve të këtyre përgjegjësve parashikuar me ligj përmes dërgimit të një memoje.
- Caktimi i personelit të sigurisë për t'u siguruar se pajisjet e mbrojtjes nga zjarri janë funksionale dhe për të mbikëqyrur evakuimin.
- Hartimi dhe afishimi i procedurave dhe udhëzimeve që duhen ndjekur në rast zjarri.
- Organizimi në mënyrë sistematike të ushtrimeve të evakuimit në gjykata.
- Organizimi i trajnimeve me synim trajnimin e përgjegjësve të ndërtesave të gjykatave dhe stafit që do të caktohet për organizimin e evakuimeve të ndërtesave.
- Krijimi i një regjistri sigurie në çdo gjykatë që përmban dokumentacion

teknik dhe që gjurmon ndërhyrjet e bëra në lidhje me kontrollin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve.

- Përfshirja në rregullore e sigurisë për godinat edhe vizitat operacionale periodike, publike, nga zjarrfikësit për të siguruar përmbushjen e detyrimeve rregullatore.

B.5.5 Rekomandime teknike

B.5.5.1 Përmirësime që duhen marrë parasysh për të gjitha ndërtesat

Sigurimi i hapjeve (dyerve dhe dritareve) në katet përdhese dhe në katet lehtësisht të aksesueshme. Për dyert, sigurimi i tyre përfshin vendosjen e një sistemi kyçjeje me tre pika, kyçe sigurie dhe mekanizma që nuk lejojnë heqjen e menteshave, si dhe veshje antiplumb, për dritaret, ky proces përfshin vendosjen e shufrave të hekurit ose, në mungesë të tyre, vënien e detektorëve të hapjes së tyre, veshjeve kundër vjedhjeve dhe pajisjeve që kufizojnë hapjen e tyre përtej një mase të caktuar.

Sa u përket karakteristikave të shufrave të hekurit:

- Ato duhet të kenë një diametër minimal 20 mm; nëse janë në formëkatrore, prerja e tyre tërthore duhet të jetë të paktën 4 cm²;
- Distanca midis dy shufrave vertikale dhe shufrës së fundit dhe hapjes së dritares/derës nuk duhet të jetë më shumë se 11 cm; kjo shenjë përdoret gjatë testimeve të vjedhjes dhe hapjes së vrimave, si dhe ndihmon në shmangien e rrezikun e kapjes së kokës së një fëmije.
- Thellësia e futjes së shufrave në mur duhet të jetë të paktën 6 cm;
- Fundet e shufrave duhet të jenë në formë “bisht peshku”;
- Sapo hapjet arrijnë një lartësi maksimale prej 1.20 m, shufrat vertikale duhet të përfordohen me shufra të sheshta horizontale, të izoluara në secilën anë, të salduara me shufrat vertikale ose të lidhura në mënyrë të tillë që të ofrojnë të njëjtën lidhje të fortë ekuivalente. Përveç kësaj, ky set, njësoj si rrjeta, ka avantazhin e lehtësimin dhe thjeshtësimin të problemeve të instalimit.
- Ka shufra të gatshme që mund të instalohen me disa kunjë që fiksohen. Është e domosdoshme të kontrollohen shufrat që të mos jenë bosh nga brenda, por të mbushura. Fiksimi i kornizës duhet të jetë i pashkëputshëm (nuk duhet të duket se në cilat vende është bërë fiksimi me bulona.
- Për lehtësimin e instalimit të një kornize të tillë, mund të merren në konsideratë këto zgjidhje:
- Ngjitja e 4 këmbëve në panelin e hapjes për mbrojtje;
- Saldimi në vend i pjesës së poshtme të shufrave ta rrafshëta të kornizës me këto 4 këmbë.

Sa i përket veçorive të xhamit:

Me produkte xhami, kemi parasysh të gjitha produktet që lejojnë depërtimin e dritës. Këto produkte mund të jenë me bazë xhami, por edhe me bazë produktesh të tjera shumë të ndryshme në zhvillim e sipër. Disa prej tyre përmbajnë produkte,

si plastika apo materialet e tjera që shoqërohen me qelqin, të tjera nuk përmbajnë më fare xham, si për shembull polikarbonatet e manimuar.

Produktet e sigurisë prej qelqi:

Produktet e sigurisë prej qelqi janë produkte qelqi me ose pa plastikë, struktura me një ose disa shtresa, shtresat individuale të së cilave kanë një trashësi uniforme në të gjithë sipërfaqen e produktit

Produktet e sigurisë prej qelqi janë përgjithësisht transparente ose translushente dhe kanë rezistencë specifike ndaj agresionit.

Mund të zëvendësojnë mbrojtjen mekanike tradicionale (grila, perde, etj...).

- Xhami i zakonshëm, trashësia e të cilit varion nga 2mm deri në 10mm, nuk ofron ndonjë rezistencë të veçantë ndaj përpjekjeve për të hyrë me forcë.
- Xhami me rrjetë metalike ka një rrjetë metalike me një zgarë katrore. Në rast thyerjeje, copat e qelqit i mban rrjeta metalike.
- Xhami i temperuar përftohet nga produktet që i nënshtrohen trajtimit me temperim. Në rast thyerjeje, xhami i temperuar copëtohet në një numër të madh grimcash. Ky është lloji i xhamit që njihet shpesh si "xhami i sigurisë".
- Xhami i laminuar merret nga fletë xhami të ngjitura së bashku me një film PVB (polyvinyl butyral). Kur një apo më shumë fletë xhami zëvendësohen me material sintetik si polikarboanti, quhet xham kompozit i laminuar.
- Pavarësisht rezistencës së ulët të vetë xhamit, xhami i laminuar jep karakteristika të konsiderueshme kundër vandalizmit dhe vjedhjes

Standardi evropian NF EN 14449 ka specifikuar vlerësimin e konformitetit të produkteve të xhamit të laminuar dhe, veçanërisht xhamit të sigurisë së laminuar.

Ky standard përfshin veçanërisht parimet e standardit NF EN 356, që lidhen me rezistencën e produkteve të xhamit ndaj sulmeve manuale.

Standardi NF EN 1063 *Xhami në sigurinë e ndërtimeve, testimi i paneleve të xhamit dhe klasifikimi i rezistencës ndaj sulmeve me plumbaspecifikon kërkesat e performancës dhe metodat e testimit për klasifikimin e paneleve prej xhami (që përbëhen nga një ose më shumë shtresa xhami) dhe paneleve prej xhami/plastike sipas rezistencës ndaj plumbit.*

Ai vlen për:

- **Sulmet me revolver, pushkë dhe automatikë;**
- **Panelet e xhamit që përdoren brenda dhe jashtë;**
- **Për vetë produktin e "xhamit"; që supozohet të jetë instaluar si duhet.**

Për mbrojtje maksimale, duhet të merret në konsideratë edhe vendosja e detektorëve magnetikë të hapjeve në të gjithë dyert dhe dritaret perimetrike, këto të fundit duhet të mbyllen kur aktivizohet alarmi.

- Pika të veçanta aksesit për publikun dhe për stafin. Në rastet kur ndërtesa ka më shumë se dy pika aksesit me jashtë, duhet të shihet mundësia që të ketë një pikë aksesit për publikun dhe të rezervohet pika e dytë e aksesit për qarkullimin e personave (punonjës, të burgosur, persona të autorizuar).

Nuk duhet harruar se pikat e aksesit të publikut duhet të jenë gjithashtu të aksesueshme edhe për personat me aftësi të kufizuara lëvizëse. Nëse ka një hapësirë parkingu për makinat e punonjësve, aksesit në të duhet të sigurohet përmes një porte ku hyrja bëhet me përdorimin e disa kartave.

- Zona të ndara që janë të aksesueshme për publikun dhe zona të aksesueshëm vetëm për stafin. Nëse nuk ka një kontroll të aksesit në zona të ndryshme, është e rëndësishme që zona të caktuara të ndërtesës të jenë të aksesueshme vetëm për personat e autorizuar. Nëse kjo nuk është e mundur, atëherë duhet që minimalisht të rritet stafi i survejimit në mënyrë që të ketë një punonjës survejimi në çdo kat të aksesueshëm për publikun me qëllim që të monitorohen lëvizjet në atë kat dhe të mund të ndërhyhet në rast incidentesh.
- Lëvizjet e të burgosurve dhe shoqëruesve të tyre: për të shmangur çdo rrezik sulmesh dhe arratisjesh të të burgosurve kur ata marrin pjesë në seanca gjyqësore apo në dhomat e gjyqtarëve, duhet të merren këto masa:

Të merren masa në mënyrë që zona ku lëvizin të burgosurit të jetë plotësisht e izoluar nga zona ku mund të qarkullojë publiku.

Duhet bërë përpjekje për të kufizuar lëvizjet e shoqërimit të të burgosurve në rrugët e kalimit të publikut.

Duhet të bihet dakord me departamentet e policisë mbi një procedurë të transferimit të të burgosurve.

Duhet të monitorohet mbërritja e automjeteve që shoqërojnë të burgosurit në gjykatë duke përdorur pajisje CCTV të lidhura me qendrën e kontrollit të këtyre pajisjeve dhe me policinë.

Të krijohet një zonë e izoluar për të pandehurit, e cila duhet të ndodhet afër sallës së gjyqimit, me qëllim që të parandalohet çdo rrezik arratisjeje, duke ruajtur në të njëjtën kohë ndarjen fizike të lëvizjes së njerëzve.

- Në të gjitha zyrat ku zhvillohen intervistat duhet të ketë dalje të dyta që të çojnë në zyrat fqinje sipas nevojës: kjo masë vlen veçanërisht për dhomat e gjyqtarëve dhe prokurorëve dhe ka për qëllim të mundësojë largimin e tyre në rast kërcënimesh pa u penguar nga mobilet apo nga përdoruesit e gjykatës.
- Duhet të vendoset një sistem alarmi kundër hyrjeve të paautorizuara për periudhat gjatë të cilave ndërtesa nuk është e aksesueshme për publikun. Në vend që të punësohet staf sigurie, aftësitë e të cilëve nuk janë të provuara, duket më efikase që të vendosen sisteme kundër hyrjeve të paautorizuara, duke përfshirë detektorë të ndryshëm për të garantuar mbrojtjen e ndërtesës nga hyrjet dashakeqe.

Alarmi kundër hyrjeve të paautorizuara duhet të shkojë në një stacion survejimi në largësi, ose më mirë akoma, në stacionin më të afërt të policisë, në mënyrë që të mund të verifikohet se çfarë po ndodh kur aktivizohet alarmi qoftë përmes pajisjeve CCTV, qoftë përmes vizitës në vend.

Vendosja e sistemeve kundër hyrjeve të paautorizuara mundëson përdorimin e burimeve njerëzore të caktuara për survejimin e ndërtesës jashtë orarit të punës

së gjykatës dhe i jep kështu më shumë prioritet mbrojtjes së stafit sesa mbrojtjes së pronës.

- Duhet të merren masa për të penguar parkimin në afërsi të ndërtesës me qëllim parandalimin e vendosjes së automjeteve të mbushura me lëndë shpërthyesë afër gjykatës dhe kufizon edhe mundësinë e automjeteve të rrezikshme për të qarkulluar me shpejtësi të madhe.
- Duhet të instalohen ndriçime për zonat e jashtme për të mos pasur zona të errëta dhe për të siguruar lëvizjen e stafit nga ndërtesa e gjykatës në zonat publike. Këto ndriçime mund të kontrollohen edhe nga sisteme që diktojnë prani njerëzish apo objektesh të paautorizuara. Mund të shihet edhe mundësia e zgjerimit të rrjetit të ndriçimit për të përfshirë edhe zonat publike ngjitur me gjykatën së bashku me autoritetet kompetente.
- Duhet të merren masa në mënyrë që instalimi i detektorëve të metaleve përmes të cilave duhet të hyjnë vizitorët për kontrollimin e publikut në hyrje të ndërtesës të bëhet një praktikë standarde. Instalimi i këtyre detektorëve sigurie duhet të shoqërohet me punësimin e punonjësve të trajnuar të sigurisë përgjegjës për kryerjen e këtyre kontrolleve të anëtarëve të publikut (kontrolle dheverifikime me magnometër). Pajisjet që mund të përdoren për vendosjen e objekteve të konfiskuara gjatë kontrolleve (dollap për objekte të mëdha dhe sirtarë me kyç për armë) duhet të pozicionohen afër punonjësve të sigurisë.
- Duhet të merren masa për organizimin në mënyrë sistematike të simulimeve të evakuimit në rast zjarri dhe të caktohen punonjësit përgjegjës për mbikëqyrjen e këtyre evakuimeve (marshallët dhe kujdestarët e zjarreve).
- Duhet të merren masa për organizimin në mënyrë sistematike teknike të pajisjeve teknike që mund të përbëjnë rrezik për publikun dhe stafin: pajisjet elektrike, zjarri, ashensorët, portat automatike, etj.

B.5.2.2 Përmirësime që duhen konsideruar për ndërtesa që do të vazhdojnë të përdoren

- Sigurimi i kufijve me zonat e jashtme publike dhe me pronat private ngjitur me gjykatat përmes rrethimeve me një lartësi minimale prej 22.5 m. Këto rrethime mund të pajisen me shina të lakuara në një kënd prej 45° me drejtimin nga jashtë.
- Përcaktimi i pikave të aksesit për publikun, stafin dhe të burgosurit, të ndara nga njëra-tjetra. Çdo fluks lëvizjeje njerëzish duhet të ketë një pikë tëndarë aksesit të lidhur me zonën përkatëse të godinës për të parandaluar në këtë mënyrë bashkimin e tyre dhe rrezikun e incidenteve.
- Ndarja e godinës në zona të ndryshme për të kufizuar në këtë mënyrë aksesin në këto zona sipas nivelit tëndjeshmërisë përmes një sistemi që kontrollon aksesin. Kjo ndarje në zona përfshin rishikimin e mënyrës së organizimit të ndërtesës me qëllim grupimin e të gjitha sallave të gjykimit dhe zonave për përdorim publik, lidhjen e sallave të gjykimit tëçështjeve penale me zonën e lëvizjes së të burgosurve, si dhe grupimin së bashku të

- të gjitha zonave logjistike, zyrave dhe zonave delikate për të mundësuar ndarjen mes tyre.
- Organizimi i shërbimit të pritjes së publikut dhe vendosja e një blloku sigurie afër portës hyrëse për publikun. Ky shërbim pritjeje duhet të mundësojë kufizimin e lëvizjeve të publikut brenda ndërtesës dhe duhet të përbëhet nga një tavolinë pritjeje dhe nga një kabinë për intervista konfidenciale. Blloku i sigurisë duhet të pozicionohet afër postit të kontrollit dhe të mundësojë grupimin së bashku të të gjitha pajisjeve teknike (alarmi për hyrjet e paautorizuara, mbikëqyrja me video, alarmi i zjarrit), ku të ketë zona të dedikuara për personelin e sigurisë (dhoma veshjeje, dollapë me çelës).
 - Vendosja e një sistemi eficient rezervë të energjisë elektrike dhe përcaktimi i pajisjeve prioritare që duhen mbrojtur për të optimizuar nivelin e energjisë që duhet instaluar: alarmet e zjarrit, aksesit i kontrolluar, alarmi i hyrjeve të paautorizuara, CCTV, stacione pune. Ky sistem rezervë duhet të përbëhet nga furnizimi i pandërprerë me energji elektrike (inverter) dhe mundësisht edhe nga një gjenerator. Duhet të parashikohet minimalisht përdorimi i një gjeneratori të lëvizshëm.
 - Sigurimi i aksesit në pajisjet teknike delikate: rrjeti i përgjithshëm i furnizimit me energji elektrike, panelet sekondare të shpërndarjes, gjeneratorë, rrjeti i furnizimit me energji elektrike të pandërprerë, serverat, PABX. Këto pajisje nuk duhet të vendosen në zonën publike dhe pikat e aksesit në to duhet të vendosen në zona të pajisura me çelës ose duhet të kenë një sistem të kontrollit të aksesit që mundëson gjurmimin e personave që kanë hyrë në to, për të cilat duhet të caktohet personeli përgjegjës nga këshilli i gjykatës ose këshilli i prokurorisë. Sistemet kundër hyrjeve të paautorizuara që mund të hapen përmes një ekrani të vogël me numra mund të përdoren për t'i bërë më të sigurt zonat më delikate.
 - Krijimi një grafiku të çelësave ku vendosen të gjithë çelësat e përdorur në objekt dhe ku përcaktohen të drejtat e aksesit të personave të ndryshëm. Ky grafik rendit, autorizon, integron dhe regjistron të drejtat e aksesit që u jepen personave në departamentet përkatëse. Ai duhet të përfshijë edhe gjurmimin e marrjes dhe dorëzimit të çelësave, përgjegjësia për të cilin duhet të bjerë mbi personelin e caktuar për këtë qëllim nga këshilli i gjykatës ose këshilli i prokurorisë.
 - Krijimi i një rruge kalimi të sigurt për të burgosurit nga pika e posaçme e aksesit në sallat e gjykimin të çështjeve penale dhe në dhomat e gjyqtarëve.
 - Parashikimi i një banke të sigurt të të pandehurve duke respektuar dinjitetin njerëzor në sallat e gjykimin. Bankat e të akuzuarve duhet të paralajmërojnë çdo rrezik arratisjeje dhe konfrontimi mes të pandehurve në parburgim dhe paditësve. Mes ndarjeve prej xhami dhe kafazeve me shufra hekuri duhen zgjedhur këto të parat. Duhet të sigurohet komunikimi i përshtatshëm mes personave të parburgosur dhe avokatëve të tyre ligjorë si dhe midis të parburgosurve dhe gjykatës. Kjo mund të bëhet duke parashikuar hapje të pozicionuara mirë në ndarjet

prej xhami në kutinë e bankës së të akuzuarve dhe duke vendosur sisteme të përshtatshme zëri (mikrofona dhe bokse).

- Krijimi i një zone qendrore pritjeje afër pikës së aksesit të furgonave të policisë dhe zonave të ndërmjetme të pritjes, të izoluara nga rrugë-kalimet e tjera, afër sallave të gjyqimit të çështjeve penale dhe dhomave të gjyqtarëve. Këto zona duhet të projektohen në mënyrë të tillë që të parandalojnë çdo rrezik arratisjeje apo përpjekjeje nga të pandehurit për të shkaktuar dëmtime ose për të kryer vetëvrasje.
- Identifikimi i zyrave të rrezikuara dhe vendosja e alarmeve për raste sulmi, të cilat duhet të lidhen me dhomën e kontrollit të sigurisë dhe me forcat e policisë.
- Instalimi i sistemeve CCTV të kombinuara me sisteme regjistrimi për frenimin e akteve dashakeqe. Informimi i publikut rreth ekzistencës së pajisjeve që filmojnë zonën e publikut përmes tabelave të vendosura brenda dhe jashtë ndërtesës.

Një sistem mbrojtjeje me video bën të mundur garantimin e sigurisë së një ndërtese duke vizualizuar zonat e vëzhguar (sektorë e vizualizuar) direkt ose më vonë. **Ky sistem, gjithsesi, nuk mjafton nëse është i vetmi sistem mbrojtjeje dhe duhet të dizajnet sipas sistemit ekzistues të mbrojtjes mekanike (që duhet të përforcohet nëse është e nevojshme), sistemit të detektimit të hyrjeve dhe/ose çdo sistemi tjetër ekzistues.**

Një sistem mbrojtjeje me video mund të përmbushë një ose më shumë prej roleve të mëposhtme:

- Ndhmon monitorimin
- Përcakton origjinën e akteve dashakeqe
- Heq dyshimet
- Ndhmon në kontrollin e fluksit (të automjeteve ose të njerëzve)
- Dikton lëvizjet e objekteve dhe individëve

Para fillimit të çfarëdoq procesi projektimi të një sistemi mbrojtjeje me video, është e rëndësishme të identifikohen saktë dhe si duhet nevojat, p.sh. të specifikohen rolet dhe pritshmëritë nga sistemi brenda kuadrit të të gjitha masave aktuale dhe të ardhshme të sigurisë (organizimi, burimet njerëzore, burimet materiale). Në varësi të qëllimit, edhe materialet e përdorura mund të jenë krejt të ndryshme.

Arkitektura e një sistemi mbrojtjeje me video duhet të modelohet sipas këtyre katër hapave:

- Blerja, kështu që cilësia fillestare e goditjes, përcakton edhe cilësinë maksimale të të gjithë zinxhirit:
- Optika (gjatësia fokale) do të përcaktojë nëse vizualizimi është në plan të ngushtë apo të gjerë dhe përcakton madhësinë maksimale të objekteve
- Ndjeshmëria e sensorëve e lejon t'i përshtatet një mjedisi me më shumë ose më pak dritë

- Pozicionimi i kamerave është më i rëndësishëm sesa teknologjia e përdorur: edhe me teknologji më të mirë, një kamera e vendosur keq (shumëlarg ose në një zonë të pandriçuar mirë) ka për të qenë më pak efektive.

Zinxhiri i transmetimit të imazheve është një shpenzim i rëndësishëm që përcakton evolucionin e mundshëm të sistemit.

Përveç kësaj, kapaciteti i rrjetit përcakton nivelin e ngjeshjes dhe rrjedhimisht edhe cilësinë e imazheve të transmetuara. (Kujdes duhet treguar gjithashtu edhe që të ketë një diferencë në ngjeshje midis imazheve në kohë reale dhe videove të regjistruara duke marrë masat që ato të përmbushin gjithmonë objektivat e sistemit)

Për kontroll, vizualizimi dhe konsultim, duhet treguar kujdes për të lehtësuar aksesimin e imazheve dhe, në veçanti, imazhet e regjistruara, përmes kombinimit të kriterëve të thjeshta të kërkimit.

Për regjistrim, është e rëndësishme të riprodhohen imazhet e regjistruara në mënyrë që të përmbushin gjithmonë objektivat e sistemit të mbrojtjes me video dhe që eksportimi i imazheve të mos çojë në ndalim të regjistrimit.

Asnjë nga këta hapa nuk duhet të nënvlerësohet në projektimin e sistemit për të shmangur çdo hallkë të dobët në përpunimin e imazheve.

Teknika dhe teknologjia përdoren për të përmbushur nevojat dhe objektivat e shprehura në rezultate:

Zgjedhjet teknike dhe teknologjike bazohen në nevojat funksionale dhe organizative të shprehura dhe marrin parasysh kufizimet sa i përket mjedisit dhe buxhetit; Teknologjitë e sotme janë në gjendje t'u përshtaten të gjitha pritshmërive dhe kufizimeve.

Grupimi i burimeve infrastrukturore, teknike dhe njerëzore duhet të mbetet shqetësimi përhershëm. Ky qëndrim garanton racionalizim të investimeve dhe kostove operative.

Në fund, është e nevojshme të sigurohet që publiku të informohet për ekzistencën e këtyre pajisjeve që fillojnë zonat publike përmes tabelave të afishuara brenda dhe jashtë godinës.

Kontribuon në menaxhimin e aktiviteteve

- Sigurimi i dhomave ku ruhen provat materiale, dhomave të regjistrave dhe zonave ku ruhen sende me vlerë përmes vendosjes së dyerve të sigurisë, kontrollit të aksesit dhe alarmeve kundër hyrjeve të paautorizuara.
- Parashikimi i kabinave të intervistimit për avokatët dhe palët në zonën publike, në zonën qendrore të mbajtjes së të paraburgosurve dhe në zonën e ndërmjetme të pritjes.
- Parashikimi i disa zonave të veçanta, ku avokatët mund të shqyrtojnë dosjet.

SHTOJCAT

RRITJA E NDËRGJGJËSIMIT PËR SIGURINË

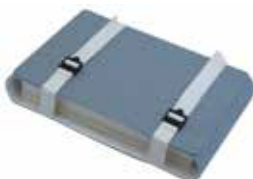
Qëllimet e trajnimit:

- ✓ Ndërgjegjësim për ligjet mbi sigurinë në objektet gjyqësore
- ✓ Ndërgjegjësim mbi çështjet e sigurimit të objekteve gjyqësore
- ✓ Ndërgjegjësim për sistemet kombëtare dhe lokale të sigurisë

Programi

- ✓ Përkufizimi i sigurisë së objekti/sigurisë në punë
- ✓ Objektivat e "sigurisë" brendapërbrenda institucionit gjyqësor
- ✓ Aktorët e sigurisë dhe detyrat e tyre
- ✓ Mjetet e menaxhimit të sigurisë
- ✓ Regjistrimi i incidenteve
- ✓ Studimi i sigurisë: kuadri i referencës
- ✓ Udhëzuesi për Sigurinë
- ✓ Disa nga problemet e hasura...

DOSJA E SIGURISË

Kjo dosje duhet të krijohet nëçdo objekt gjyqësor dhe të përmbajë të gjitha dokumentet që lidhen me sigurinë.

Ajo duhet të përfshijë sa më poshtë, por jo vetëm:

- ✓ Të dhëna për incidentet që kanë ndodhur
- ✓ Plane të objekteve gjyqësore, ku përcaktohen vendndodhjet e pajisjeve të sigurisë (kamerat CCTV, kontrolli i aksesit, detektorët walk-through, alarmet e hyrjeve të paautorizuara, etj.)
- ✓ Dokumentacionin e përgjithshëm teknik
- ✓ Një listë kontrolli të sistemeve të ndryshme të instaluar
- ✓ Një grafik të përditësuar tëçelësave dhe kartave të kontrollit të aksesit
- ✓ Nevojat për buxhet
- ✓ Kontrata të llogaritura/parashikuara dhe kontrata të nënshkruara në lidhje me sigurinë

- ✓ Detaje për kompanitë që operojnë në objekt në të gjitha fushat
- ✓ Raporte për inspektimin e mirëmbajtjes
- ✓ Detajet e kontaktit të personave të kontaktit për sigurinë
- ✓ Planit e veprimit në rast krizash dhe planin për vazhdimësinë e punës
- ✓ Studime ose auditive të sigurisë në terren

Dosja e sigurisë duhet të përditësohet sistematikisht që të përbëjë një pasqyrim të saktë të sistemit të sigurisë së gjykatës.

FORMULARI I INCIDENTEVE

OBJEKT GJYQËSOR

	Grindje, abuzime, kërcënime	Dhunë me paramendim që nuk çon në pamundësi për të punuar	Dhunë me paramendim që çon në pamundësi për të punuar	Vjedhje të pronës publike (të ndryshme nga kompjuterët dhe pajisjet)	Vjedhje të pronës private	Hyrje të paautorizuara dhe tentativa për të futur objekte të jashtëligjshme	Shkatërrim Dëmtime Zjarr	Aratisje dhe tentativa për aratisje	Vrasje dhe tentativa për vrasje
Pritja (porta, shërbimet e pritjes)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sallat e gjyqimit	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Prokurori (zyra shërbimi, zyrat e oficerëve të policisë gjyqësore)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gjyqtarë	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zyra e regjistrave	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zyra administrative	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Çështje familjare	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Korridor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zona të mbajtes së të pandehurve të paraburgosur (qeli, të mbikëqyruara pritjeje, dhoma vizitash, koridore me dylo detyr, etj)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pjesa e jashtme (fasada, oborre, parking, etj.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zona/Shërbime të tjera: Shërbimi i Provës, Përmbarues	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ju lutemi, shënoni kutinë e duhur sipas rastit

Komisioni i Këshillit të Lartë të Drejtësisë
KËSHILLI I LARTË I DREJTËSISË:

OBJEKTI GJYQËSOR:

FORMULAR PËR RAPORTIMIN E INCIDENTEVE

(Një formular raportimi për çdo incident, shoqëruar me tabelën e identifikimit të incidenteve, duhet të plotësohet nga objekti gjyqësor përkatës dhe ti dërgohet elektronikisht Këshillit të Lartë të Drejtësisë përmes Këshillit të Gjykatës ose Këshillit të Prokurorisë)

Çdo incident që mund të ketë pasoja për popullatën apo të bëjë jehonë në media duhet t'i raportohet menjëherë departamentit të sigurisë.

Data dhe ora e incidentit:

Vendi i saktë në objekt ku ndodhi incidenti:

1- Përshkrimi i saktë i rrethanave (kjo pjesë duhet të plotësohet nga personi i prekur nga incidenti dhe/ose dëshmitarë të incidentit)

Shkalla e incidentit duke përdorur nja shkallë nga 1 (incident jo i rëndë) deri në 5 (incident i rëndë):

2-Masat e parashikuara të sigurisë (plotësohet nga punonjësi koordinues i Këshillit të Gjykatës)

3-Çdo pasojë gjyqësore e incidentit, nëse ka (plotësohet nga punonjësi i Këshillit të Gjykatës)

4-Vula dhe çdo vëzhgim i Drejtuesit të Gjykatës ose Prokurorisë

Datë:

LISTA E KONTROLLIT TË SIGURISË

OBJEKTI GJYQËSOR:

DATË:

Punonjësit gjyqësorë/koordinues

Eksperti i OAJB

Mbiemri dhe emri: Telefon:

Koordinatori lokal

Mbiemri dhe emri: Telefon:

- ✓ Siguria e pikave të hyrjes në gjykatë
- ✓ Pikat e ndara të hyrjes (publik/staf/dërgesa)
- ✓ Pritja e centralizuar për orientimin e publikut (zona ku duhet të kalohet)
- ✓ Dhoma e kontrollit të sigurisë

Detektor walk-through

- ✓ Numri i posteve:
- ✓ Skaneri i bagazheve
- ✓ Detektorë dore

Policia

- ✓ Numri i posteve / numri total:
- ✓ Oficerë sigurie nga kompanitë private të sigurisë
- ✓ Numri i posteve / numri total:
Grafiku i çelësave

Pajisjet elektronike të mbrojtjes

- ✓ CCTV të brendshme
- ✓ CCTV të jashtme
- ✓ Sistem survejimi në distancë
- ✓ Detektorë për hyrjet e paautorizuara
Sistemi i kartave të kontrollit të aksesit

Masat për të paraburgosurit

- ✓ Qeli (tëmbikëqyrura nga oficerë policie)
- ✓ Zonë pritjeje/qëndrimi për të paraburgosurit
Rrugët e brendshme për të paraburgosurit

Salla(t) e gjyqit

- ✓ Numri i sallave të gjyqit
- ✓ Banka e të akuzuarit për të paraburgosurit
Sistemi i alarmit

Departamenti i provave

- ✓ Akses i sigurt për nëdhomën e provave (kyç i përforcuar, CCTV, sistem sinjalizimi për hyrjet e paautorizuara, etj.)
- ✓ Llojet e provave që mbahen në këtë zonë:

- ✓ Në zona të tjera dhe në cilin departament:
 - ✓ Raft(e) armësh
 - ✓ Dhomë e posaçme për municione dhe objekte të veçanta
 - ✓ Zona e mbikëqyrur me CCTV
 - Vend i sigurt për armë, bizhuteri, objekte me vlerë
- ✓ **Departamenti i regjistrave**
- ✓ Akses i sigurt për nëdhomën e regjistrave/dokumentacionit (kyç i përforcuar, video, sistem identifikimi për hyrjet e paautorizuara, etj.)
 - Detektorë zjarri
- ✓ **Dosja e sigurisë së gjykatës**
- ✓ Njohja e procesit të dorëzimit të raporteve të incidenteve
 - ✓ Raporte incidentesh që përdoren brenda departamenteve
 - Dosja e sigurisë së objektit gjyqësor (plane dhe rrjete, kontrata mirëmbajtjeje, sisteme mbrojtjeje, plane veprimi, etj.)

Të tjera vëzhgime në lidhje me sigurinë e gjykatës:

NDËRLIDHËSI I SIGURISË I OBJEKTIT GJYQËSOR

- Roli është të ndihmojë Kryetarin e Gjykatës dhe/ose Prokurorin dhe Këshillin e Gjykatës dhe/ose Prokurorisë. Është një gjyqtar/prokurori apo nëpunës civil i caktuar nga Kryetari dhe/ose Prokurori.

✓ **Detyrat:**

Ndihmon hartimin e dosjes së sigurisë dhe planit të sigurisë

Përditëson dokumentet në lidhje me sigurinë e pajisjeve dhe procedurat e sigurisë të miratuara (*grafiku i çelësave, lista e kartave të hyrjes dhe autorizimi i hyrjes, manuallet e përgjithshme dhe të posaçme me instruksione*)

Analizon vështirësitë e konstatuara, merr masat e nevojshme në lidhje me pajisjet apo organizimin (konstaton numrin e incidenteve, ku, pse). Për këtë qëllim, kryen kontrole periodike të pajisjeve, respektimit të procedurave dhe inspektim periodik të pajisjeve (fuqia, funksionimi, etj.), në mënyrë që të gjitha riparimet e nevojshme të kryhen menjëherë.

Miraton dhe përpunon raport-formularët e incidenteve dhe ua dërgon Këshillit të Lartë Gjyqësor dhe/ose Këshillit të Lartë të Prokurorisë. Çdo incident duhet analizuar me kujdes, me qëllim që të evidentohen masat që duhen marrë në lidhje me pajisjet apo organizimin.

Garanton respektim të instruksioneve të sigurisë nga të gjithë pjesëtarët e personelit të objektit gjyqësor.

LISTA E KONTROLLIT E EMERGJENCEVE PËR SULMET/ARRATISJET/TENTATIVAT E ARRATISJES/PENGMARRJET

Instruktionet që duhen zbatuar

- ✓ Çdo oficer ose pjesëtar i stafit të Gjykatës ose të Prokurorisë që asiston në një incident sulmi, arratisjeje, tentative arratisjeje apo pengmarrjeje, duhet:
- ✓ Të japë alarmin me mjetet e komunikimit (transmetues alarmi, telefon, etj.) që të njoftojë policin
- ✓ Të njoftojë menjëherë administratorin e objektit (kryetari i Gjykatës ose prokurori), ose në mungesë të tij, kancelarin, nëpërmjet çfarëdo mjeti komunikimi, në lidhje me:
- ✓ Natyrën e incidentit
- ✓ Vendndodhjen e saktë të incidentit
- ✓ Numrin ose identitetin e personave të implikuar
- ✓ Aspektet e incidentit që mund të ndikojnë te përgjigjja ndaj tij (prania e timit, armë zjarri ose ndonjë objekt tjetër)

Mjedisi i incidentit/numri dhe qëndrimi i përdoruesve, personat e pranishëm, pozita e stafit gjyqësor aty pranë, aksesueshmëria e vendit të incidentit.

Personi përgjegjës për sigurinë (punonjësi i policisë ose roja i firmës private të sigurisë fizike) duhet të njoftojë menjëherë rajonin e policisë me telefon dhe sigurohet që të njoftohet administratori i objektit gjyqësor ose, në mungesë të tij, kancelari i Gjykatës.

Rojat e sigurisë të firmës private të sigurisë fizike që janë të pranishëm dhe punonjësit e policisë nuk duhet të lejojnë hyrjen e publikut në ndërtesë.

- ✓ Administratori i objektit (kryetari apo prokurori), ose në mungesë të tij, kancelari:
- ✓ Duhet të sigurohet që policia të lajmërohet
- ✓ Mundet, nëse është e nevojshme:
- ✓ Të urdhërojë evakuimin e ambienteve
- ✓ Të ndalojë hyrjen në të gjithë ose disa pjesë të ndërtesës
- ✓ Të urdhërojë vendosjen e një perimetri sigurie
- ✓ Të ngarkojë pjesëtarë të stafit në objektin gjyqësor me marrjen e masave të veçanta në këtë fushë

Të krijojë një grup të dedikuar në një dhomë të objektit gjyqësor që është lehtësisht e aksesueshme, e sigurt dhe ka lidhje telefonike

Nëse përfshihet një njësi speciale e agjencive ligjzbatuese, vihen në dispozicion dhoma shtesë për këtë njësi të specializuar (një postë komande, një ekip negociues, një dhomë për pajisjet e tyre).

Nëse nuk mund të vendoset brenda objektit gjyqësor, ky grup i dedikuar mund të instalohet në një ndërtesë aty afër që merret në përdorim.

Administratori i objektit gjyqësor (kryetari apo prokurori), ose në mungesë të tij, kancelari, kërkon informacion në lidhje me rrethanat dhe pasojat.

Veçanërisht, ai/ajo përpiket tëruajë të gjitha provat e nevojshme për hetimin gjyqësor.

LISTA E KONTROLLIT PËR EMERGJENCAT ME ALARME PËR BOMBË me telefon

Instruksione:

Çdo oficer ose pjesëtar i stafit të Gjykatës ose të Prokurorisë që merr një telefonatë për bombëvënie brenda ndërtesës gjyqësore:

- ✓ Njofton menjëherë administratorin e objektit gjyqësor (kryetarin e Gjykatës ose prokurorin)ose, në mungesë të tij, kancelarin

Pastaj, por sa më shpejt, përgatit një procesverbal incidenti të shoqëruar me një raport të shkruar me vëzhgimet e veta, që do t'ia dërgojë administratorit të objektit gjyqësor dhe Këshillit të Lartë përkatës.

Administratori i objektit (kryetari i Gjykatës ose prokurori)ose, në mungesë të tij, kancelari:

- ✓ Njofton menjëherë policinë në rajonin e policisë
- ✓ Urdhëron evakuimin e menjëhershëm të ndërtesës
- ✓ Ndalon hyrjen e publikut në ndërtesë
- ✓ Urdhëron krijimin e një perimetri sigurie

Siguron ruajtjen e të gjitha provave të nevojshme për hetimin gjyqësor

Gjatë evakuimit, të gjithëve u kërkohet:

- ✓ Të mos përdorin celularët
- ✓ Të marrin sendet personale me vete, me qëllim që të jetë më i lehtë evidentimi i pakove të dyshimta

Të mblidhen në distancë të arsyeshme nga ndërtesa, për të shmangur materialet që bien apo fluturojnë në ajër, si dhe për të mos penguar punën e shërbimeve hetimore dhe shërbimeve të emergjencës.

Kur hetuesit dhe/ose forcat xhenerie futen në ndërtesën gjyqësore:

Shoqërohen për orientim nga oficerë apo pjesëtarë të stafit të objektit gjyqësor.

Këta të fundit marrin me vete çelësat për të garantuar akses në të gjithë ndërtesën.

LISTA E KONTROLLIT PËR EMERGJENCAT ME ALARME PËR BOMBË për shkak të zbulimit të pakove të dyshimta

Instruksione:

Çdo oficer ose pjesëtar i stafit të Gjykatës ose të Prokurorisë që zbulon një pako të dyshimtë brenda ndërtesës gjyqësore:

- ✓ Njofton menjëherë administratorine objektit (kryetarin e Gjykatës ose prokurorin)ose, në mungesë të tij, kancelarin
- ✓ Mbledh informacion në lidhje me rrethanat e zbulimit të pakos dhe masat e marra, me qëllim që t'ia vërë në dispozicion administratorit të objektit dhe hetuesve

Pastaj, por sa më shpejt, përgatit një procesverbal incidenti të shoqëruar me një raport të shkruar me vëzhgimet e veta, që do t'ia dorëzojë administratorit të objektit gjyqësor dhe Këshillit të Lartëpërkatës.

Administratori i objektit (kryetari i Gjykatës ose prokurori)ose, në mungesë të tij, kancelari:

- ✓ Njofton menjëherë policinë në rajonin e policisë
- ✓ Sigurohet që pakoja është braktisur vërtet, duke vazhduar përpjekjet për të gjetur të zotin e saj
- ✓ Në të gjitha rastet, urdhëron krijimin e një perimetri sigurie, duke pasur parasysh kaptet e larta dhe të poshtme dhe pa lejuar askënd që t'i afrohet pakos së braktisur
- ✓ Rrezja minimale e perimetrit të sigurisë për një send që mund të mbahet në dorë është 50 metra. Për automjetet rrezja duhet të jetë 150 metra.
- ✓ Përtej perimetrit të sigurisë, planifikon mundësinë e evakuimit të shpejtë të ambienteve në tërësi
- ✓ U jep hetuesve dhe ekspertit xhener hollësitë e rrethanave rreth zbulimit dhe masave të marra

Garanton ruajtjen e të gjitha provave të të gjitha provave të nevojshme për hetimin gjyqësor

Kur hetuesit dhe/ose ekspertët xhenerë futen në ndërtesën gjyqësore:

Shoqërohen për orientim nga oficerë apo pjesëtarë të stafit të objektit gjyqësor. Këta të fundit marrin me vete çelësat për të garantuar akses në të gjithë ndërtesën.

LISTA E KONTROLLIT PËR EMERGJENCAT E ZJARRIT

Instruksione që duhen zbatuar në rast zjarri:

Çdo oficer ose pjesëtar i stafit të Gjykatës ose të Prokurorisë që zbulon se ka rënë zjarri:

- ✓ Aktivizon alarmin ndaj zjarrit.
- ✓ Nëse e ka të pamundur të futet në zonën e prekur nga zjarri, mbyll dyert që të ndalë përhapjen e tij
- ✓ Njofton menjëherë administratorin e objektit gjyqësor, d.m.th. kryetarin e Gjykatës apo prokurorin, ose, në mungesë të tij, kancelarin, ose urdhëron që ata të njoftohen
- ✓ Përballet me zjarrin me pajisjet që gjenden në vend.
- ✓ Mban dyert dhe dritaret mbyllur, aq sa është e mundur, për të mos lejuar që rrymat e ajrit të përhapin flakët dhe tymin, që do të pengonin punën e shërbimeve të emergjencës.

Lajmëron shërbimet e emergjencave ndaj zjarrit, ose urdhëron lajmërimi e tyre.

Kryetari ose prokurori, ose, në mungesë të tyre, kancelari:

- ✓ Njofton zjarrfikësit (Tel:.....)
- ✓ Njofton, nëse është e nevojshme, shërbimin spitalor të emergjencës: (Tel:.....)
- ✓ Njofton rajonin e policisë: (Tel:.....)
- ✓ Kryetari ose prokurori mund të ngrenë një grup të dedikuar
- ✓ Kërkon informacion rreth rrethanave dhe pasojave të tyre. Në veçanti, përpiqet të ruajë të gjitha provat e nevojshme për hetimin gjyqësor.

Administratorët e objektit, ose në mungesë të tyre, kancelari urdhëron që ambientet të evakohen menjëherë:

- ✓ Sipas rastit, ata mund:
- ✓ Të ndalojë hyrjen në të gjithë ose disa pjesë të ndërtesës
- ✓ Të urdhërojë vendosjen e një perimetri sigurie
- ✓ Të ngarkojë pjesëtarë të stafit në objektin gjyqësor me marrjen e masave të veçanta në këtë fushë

Ndërhyrja e zjarrfikësve:

Kur zjarrfikësit futen në objektin gjyqësor, duhet të shoqërohen nga punonjësi shtetëror i caktuar në këtë fushë nga administratori i objektit.

Evakuimi i ambienteve:

Evakuimi duhet të kryhet shpejt dhe me rregull, sapo të bjerë alarmi, si dhe të mbikëqyret në mënyrë të mjaftueshme që të mos çojë në incidente të mëtejshme. Evakuimi duhet të bëhet nën mbikëqyrjen e administratorit të objektit dhe përgjegjës për mbrojtjen nga zjarri. Duhet pasur kujdes të mbyllen të gjitha dyert

gjatë largimit dhe personat duhet të grumbullohen përjashta, në distancë të arsyeshme nga ndërtesa, për të shmangur materialet që bien apo fluturojnë në ajër, si dhe për të mos penguar punën e shërbimeve të emergjencës të cilët janë përgjegjës për shuarjen e zjarrit dhe evakuimin e personave të lënduar.

PLANI I VEPRIMIT NË RAST KRIZASH

Plani i veprimit është një udhëzues, i cili në raste emergjente, mundëson vlerësimin dhe përballimin e situatave të paparashikuara dhe konfirmimin e burimeve njerëzore të disponueshme me qëllim kursimin e kohës dhe energjisë në rast krizash.

Ai duhet të përfshijë:

Një listë të hollësishme dhe të përditësuar të personave dhe burimeve (detajet e kontaktit dhe disponueshmërinë e personave përkatës, si dhe një listë të numrave të telefonit të secilit prej tyre, të cilat duhet të përditësohen sistematikisht)

Është e rëndësishme të flitet paraprakisht me të gjithë nëpunësit koordinues në mënyrë për të garantuar që të gjithë personat e kontaktit të jenë të kualifikuar dhe për të vlerësuar nëse persona të caktuar janë të përshtatshëm për situata të caktuara. ***Kontaktimi i shpejtë me të gjithë personat në fjalë bën të mundur marrjen e vendimeve të nevojshme, pasi emergjenca nganjëherë mund ta dëmtojë drejtësinë.***

Skenarë krizash: identifikohen krizat e mundshme (shëndetësore, mjedisore, sociale, etj.) dhe renditen fazat që duhen kaluar për ta sjellë situatën nën kontroll dhe për t'ia bërë mundësisht të mundur të mundësojë stafi për të rifilluar e tyre normale të veprimtarisë.

Shembull i arkitekturës së SIGURISË të planit të veprimit të një Gjykate

- PREAMBULA
- QËLLIMI
- MËNYRA E SHPËRNDARJES
- VENDNDODHJA E PLANIT
- SISTEMI I SINJALIZIMIT DHE NDËRHYRJES
- NATYRA DHE VENDNDODHJA E ALARMEVE
- SISTEME TË NDRYSHME SINJALIZIMI
- SISTEMET E NDËRHYRJES
- SISTEMET E INFORMACIONIT DHE TË KOMUNIKIMIT

Listat e kontrollit që duhen hartuar sipas natyrës së krizës apo rrezikut

SHTOJCAT e planit të veprimit:

1	Plani i saktë i gjykatës
2	Vendndodhja e alarmeve (anti-ndërhyrje – anti-sulm)
3	Vendndodhja e detektorëve të zjarrit
4	Vendndodhja e serverëve të kompjuterëve dhe kabineteve të shpërndarjes
5	Vendndodhja e ambienteve delikate
6	Grafiku dhe vendndodhja e rafteve kyçe
7	Identifikimi i zonave dhe rrjedhës së lëvizjes
8	Identifikimi dhe përditësimi i të dhënave të kontaktit të palëve të jashtme ndërhyrëse
9	Listë e përditësuar e personelit që punon në objektin gjyqësor: nr. i brendshëm telefonik, adresa personale, nr. tel. privat

KUADRI I REFERENCËS PËR AUDITIN E SIGURISË PËR ANALIZIMIN E RREZIQEVE

DETAJET E GJYKATËS:

Emri i ndërtesës	
Natyra e veprimtarisë gjyqësore	
Adresa	
Pronari i objektit	
Personi i ngarkuar me ndërtesën e gjykatës	
Numrat e telefonit	
Adresa e emailit	
Detajet e kontaktit të Menaxherit të Sigurisë	

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME:

Mosha e ndërtimit-Fillimi i veprimtarisë gjyqësore	
Numri i punonjësve (gjyqtarë-kancelarë-personel administrativ-zyrtarë-të tjerë, etj.)	
Qarkullimi i vizitorëve	
Numri i kateve përdorur	
Sipërfaqja e ndërtesës	

PËRDORIMI/AKTIVITETI/NDARJA:

Për ndërtim	
Për kat	

HAPJA:

Oraret dhe ditët e aktivitetit të gjykatës	
--	--

INCIDENTE:

Raportimi i protokollit të para-përcaktuar nga rregulloret e brendshme	
Raportime verbale	
Mbuluar me një raport me shkrim për incidentin	

ZONA PËRRETH:

GJËRA PËR T'U SHËNUAR	VËZHGIME
A është lagje e sigurt? (sasia e dritës, pastërtia, numri i personave, etj.)	
Lloji kryesor i banesave (banesa sociale, private banimi, zyra, etj.)	
Topografia	
Mjedisi urban rrethues (lagje të disavantazuara, vende sensitive, etj.)	
Shërbimet përreth (stadiume, vende adhurimi, etj.)	
Biznese delikate (në aspektin e rrezikut, numrit të vizitorëve apo orareve të punës)	
Shkolla	
Rrugët (mbikëqyrje «natyrore» ose prani rojesh private në afërsi)	
Aksesueshmëria	
A është një vend ku mblidhen njerëz? Ku është objekti më i afërt?	

PERIMETRI:

GJËRA PËR T'U SHËNUAR	VËZHGIME
A ka ndonjë rrethim? A është homogjen?	
A është rrethim i përbashkët?	
Numri i pikave hyrëse për automjetet? Numri i pikave hyrëse për këmbësorë?	
A kontrollohet aksesimi në hyrjen kryesore?	
A ka parkim të sigurt?	
A ka hapësira të gjelbra? A janë ato private?	
A është e mundur të fshihesh në to?	
A ka ndonjë aneks apo strehë?	
A është e mundur të fshihesh në to?	
A ka ndriçim të mjaftueshëm?	

PERIMETRI – FASADA KRYESORE

GJËRA PËR T'U SHËNUAR	VËZHGIME
A janë muret të fortë?	
A mund të ngjiten lehtë?	
A është porta e fortë? A ka kontroll të aksesit?	
A ka grila/qepena?	
Numri i dritareve? A janë ato të sigurta?	
A ka hapje të tjera(dritare në bodrum , dritë dielli, dritare në çati, etj.)?	
A ka ndonjë dritare këndore? A janë të fortë xhamat e dritareve? A janë të mbrojtura (kangjella, detektorë kundër vjedhjes)?	
A ka dyer të tjera? Cilat janë qëllimet e tyre?	
A është fasada e ndriçuar sa duhet?	
Çfarë mund të përmirësohet?	

PERIMETRI – ÇATIA

GJËRA PËR T'U SHËNUAR	VËZHGIME
A është çatia e sheshtë?	
A mund të aksesohet lehtësisht?	
Ajo mund të arrihen nga brenda?	
A ka nevojë të ndryshohet? Si?	
A ka ndonjë pajisje delikate (makineri ashenso-ri,pajisjet teknike, CCTV, etj.)	
A ka ndonjë kube? A janë ato të sigurta?	

PJESA E BRENDSHME E NDËRTESESË

GJËRA PËR T'U SHËNUAR	VËZHGIME
Numri i pikave të aksesit të ndërtesës?	
A ka pika hyrëse të cilat janë të rezervuara për gjyqtarët dhe stafin administrativ?	
Siguria e hyrjes për publikun: a ka një detektor metalesh <i>walk-through</i> ? Polic? Roje private?	
A ka një tavolinë të posaçme pritjeje për publikun?	
E ka udhëzime të veçanta nga drejtuesi i objektit?	

A janë të ndara zonat për të mundësuar lëvizjen e ndarë të njerëzve?	
A janë siguruar zyrat (çelësat, karta, etj.)?	
Siguria e sallave të gjyqit: rregullorja e lëvizjeve? Kyçja e dyerve? Mbrojtje nga vjedhjet për muret me xham dhe dritaret? Kush ruan gjatë seancave? A ka kryetari i trupës gjyquese pamje të mirë të të gjithë sallës së gjyqit?	
Në gjykatë, a ka një bankë të akuzuarish për të burgosurit? E respektohet dinjiteti njerëzor? A ka një rrugë të sigurt të rezervuar për shoqërimin e të akuzuarve në mënyrë që ata të mund të shkojnë në bankën e të akuzuarve?	
A ka ndërtesa një zonë ku mund të preson të akuzuarit dhe shoqëruesit për të kaluar mes një rrugëkalimi të sigurt për në sallën e gjyqit ose në zyrën e gjyqtarit?	
A ka një grafik për çelësat? Grafik për lejet e hyrjes? Kush është përgjegjës për menaxhimin e tyre?	
A ka një pritje të centralizuar?	
A ndodhen pajisjet teknike (fotokopje, biseda telefonike, etj.) në një zonë e sigurt?	
A ka gjenerator?	
A ka një dhomë për boilerët?	
A janë linjat telefonike të sigurta?	
A janë të sigurta të dhënat e kompjuterëve?	
A ka apo mban gjykata lëngje (produkte të dëmshme, bombula gazi, etj.)?	

ZONAT DELIKATE

GJËRA PËR T'U SHËNUAR	VËZHGIME
Dhomat e regjistrave/dokumentacionit	
Zyrat e gjyqtarëve	
Zona	
A është e sigurt zona e serverëve të kompjuterëve?	
Zona e fotokopjimit	
A ka kasafortë? A është zona e sigurt?	

SIGURIMI PRIVAT – RUAJTJA

DISA GJËRA PËR T'U VLERËSUAR	VËZHGIME
A ka një kompani sigurie private në objekt? Prej sa kohësh?	
Emri dhe adresa	
Specifikime?	
Numri i rojeve të pranishëm në objekt? Aftësia profesionale e rojeve? Për sigurinë ndaj zjarrit?	
Ora dhe ditës kur rojet janë të pranishëm?	

LLOJE TË NDRYSHME MBROJTJEJE

A ka një sistem sinjalizimi për hyrjet e paautorizuara? Çfarë sistemi (detektor për hapjen e derve, detektor lëvizjesh, pengesa infrared)?	
Cilat zona e kanë këtë sistem sinjalizimi për hyrjet e paautorizuara?	
Si aktivizohet dhe çaktivizohet ky sistem (Futja e një kodi në një tastierë me paraqitjen ose përdorimin e një lexuesi kartash ose kontrolli automatik përmes një sistemi survejimi në distancë)?	
Nëse ekziston një sistem i tillë, kush është përgjegjës për verifikimin e alarmit?	
A ka një alarm volumetrik? Nëse po, cilat zona mbron?	
Çfarë sistemesh lokale ka për sinjalizim (sirenë, drita sinjalizuese, sistem survejimi në distancë)?	
A është instaluar një arkitekturë CCTV? Në çfarë date? Numri i kamerave? Të jashtme? Të brendshme?	
A është ky një sistem i pavarur CCTV? I lidhur me një sistem survejimi në distancë?	
Ku është instaluar monitori i imazheve? Ku është instaluar regjistruesi ?	

ILUSTRIME MASTER PLANEH PRONASH TË PALUAJTSHME

Ndarja e zonave

Raport mbi planin e ndarjes së zonave të ndryshme

Analiza e ardhshme

TRAJNIM PËR MBROJTJEN NGA ZJARRI